

TARTALOMJEGYZÉK

I.....	2
Adatlap.....	2
II.....	5
A szakindítási kérelem indoklása.....	5
A képzési kapacitás bemutatása.....	5
III.....	9
Az földrajz BSc alapszak mintatanterve.....	9
és a tantárgyi programok leírása.....	9
IV.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A képzés személyi feltételei.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
1. A szakfelelős, a szakirány felelősök és a záróvizsgatárgyak felelősei.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Tantárgylista – tantárgyak felelősei, oktatói.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
3. Az oktatók személyi-szakmai adatai.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

A kérelem címzettje: az oktatási miniszter
Véleményező: a Magyar Akkreditációs Bizottság

I.
Adatlap

1. A kérelmező felsőoktatási intézmény **neve, címe**;

Nyíregyházi Főiskola, 4401 Nyíregyháza, Sóstói út 31/b.

2. **Kari tagozódású** felsőoktatási intézmény esetén a **képzésért felelős kar megnevezése**

Természettudományi Főiskolai Kar

3. Az indítandó **alapszak megnevezése**

földrajz alapszak

4. Az oklevélben szereplő **szakképzettség megnevezése**

geográfus

5. Az indítani tervezett **szakirány(ok) megnevezése**

földrajz, idegenforgalmi szakiránnyal, tanári szakiránnyal

6. A képzési idő;

- 6 félév, 180 + 30 kreditpont gyakorlat

- 1800 kontakt óra

7. A szak **indításának tervezett időpontja** (figyelembe véve az engedélyezési eljárás időtartamát)

2006. szeptember 01.

8. A szakért **felelős oktató megnevezése és aláírása**

Dr. Hanusz Árpád PhD tanszékvezető főiskolai tanár

Nyíregyháza, 2005. július 15.

Dr. Balogh Árpád
rektor

Dr. Hanusz Árpád PhD
tanszékvezető főiskolai tanár

10. **Az adatlap mellékletei;**

- **Az intézményi tanács támogató javaslata** (mellékletben)

A FÖLDRAJZ ALAPSZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEIT TARTALMAZÓ LEÍRÁS:

1. **Az alapszak megnevezése:** földrajz
2. **Az alapszakon szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése**
végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc) *szakképzettség:* geográfus
3. **Képzési terület:** természettudomány
4. **Képzési ág:** föld- és földrajztudományi
5. **A képzési idő félévekben:** 6 félév+(gyakorlat)
6. **Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma:** 180+30 kreditpont

- 6.1. A képzési ágon belüli közös képzési szakasz minimális kreditpontjai: -
- 6.2. A szakirányhoz rendelhető minimális kreditpontok: 50
- 6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditpontok: 9 kreditpont
- 6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditpont: 10 kreditpont
- 6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditpontok: 36 kreditpont
- 6.6. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerorzhető minimális kreditpontok: 30 kreditpont (idegenforgalmi szakirányon)

7. Az alapszak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák: A képzés célja olyan geográfusok képzése, akik korszerű természettudományos szemléletmódjuk, valamint idegen nyelvtudásuk birtokában képesek a szakterületükön önálló ismeretszerzésre. Elsajátítják a természeti, társadalmi-gazdasági és települési környezet megértéséhez szükséges elméleti és módszertani alapokat, ismereteket szerorznek a környezet működéséről, a természeti és társadalmi-gazdasági környezetről. Továbbá kellő mélységű elméleti ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

Az alapfokozat birtokában a geográfusok képesek:

a földrajzi szakirodalom feldolgozására, kritikai értékelésére;

a Földön lejátszódó természeti és társadalmi folyamatok sajátosságainak és kölcsönhatásainak felismerésére;

a természet- és társadalom-földrajzi rendszer fő elemeinek ismeretében értelmezni azok törvényszerűségeit, szerkezetüket, kölcsönhatásaikat és változásaikat

a földrajzi környezet komplex felmérésére, a természeti, társadalmi, gazdasági, környezeti folyamatok tematikus térképezésére;

- földrajzi, térbeli adatok elemzésére, modellezésére, az eredmények értékelésére, megjelenítésére, térképezésére;

a természeti és társadalmi környezetben lejátszódó folyamatok térbeli rendjének meghatározására.

Az alapfokozat birtokában a geográfusok alkalmasak:

földrajzi problémák felismerésére, megfogalmazására

környezeti, tájminősítési, település- és térelemzési szakmai kérdések megoldására, szakmai döntések háttérének kidolgozására;

a laboratóriumi, terepi adatfelvételek, a társadalom-földrajzi adatok adatbázisba rendezésére, kezelésére és geotudományi eszközökkel történő elemzésére;

- szakterületükön döntések előkészítéséhez szükséges szakmai elemzéseket készítésére.

A szakon végzettek rendelkeznek együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, kommunikációs készséggel, idegen nyelvtudással, minőség iránti igénnyel, felelősségtudattal.

8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök)

alapozó ismeretek:

36-58 kreditpont természettudományos és

társadalomtudományi alapismeretek (matematika, informatika, fizika, biológia, kémia, Európai Unió alapismeretek, közgazdaságtan, szociológia, demográfia); földtudományi alapismeretek (éghajlat, térképtan, földtan); földrajzi alapismeretek (geomatematika, geoinformatika, földrajzi vizsgálati, kutatási módszerek, technikák);

szakmai törzsanyag:

36-64 kreditpont

természetföldrajzi modul (geomorfológia és belső erők, talajföldrajz, biogeográfia, hidrogeográfia); társadalomföldrajzi modul (népesség- és településföldrajz, általános gazdasági földrajz); regionális földrajzi modul (Európa természet- és társadalomföldrajza, Magyarország természet- és társadalomföldrajza, további regionális ismeretek);

differenciált szakmai ismeretek

55-75 kreditpont

- a) táj- és környezetföldrajzi, település- és területfejlesztési, szakinformatikai szakirányokhoz tartozó speciális ismeretkörök;
- b) tanári szakirányon a második szak szakterületi ismeretei, terepgyakorlat, továbbá pedagógia, pszichológia;
- c) speciális gyakorlati ismeretet nyújtó egyéb szakirányok.

9. Szakmai gyakorlat

Az alapszakon az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontokon túlmenően speciális gyakorlati ismereteket nyújtó idegenforgalmi szakirányokon legfeljebb 30 kreditpont szerezhető a tantervben meghatározottak szerint.

A gyakorlati képzés az elméleti anyag mélyebb megértését, a gyakorlati módszerek, eljárások megismerését szolgálja.

10. Nyelvi követelmények

Az alapfokozat megszerzéséhez államilag elismert legalább középfokú A vagy B típusú, illetve azzal egyenértékű nyelvvizsga szükséges.

- **Felhasználói kapcsolatok és vélemények** (azon képzések esetében, ahol a felhasználói szféra jól azonosítható)

ÚTMUTATÓ

az alapképzési (Bachelor) szakok INDÍTÁSÁRA irányuló kérelmek összeállításához

II.

A szakindítási kérelem indoklása A képzési kapacitás bemutatása

(Legfeljebb 5-8 oldal terjedelemben)

1. A szak képzési és kutatási **előzményei** az intézményben.

A hagyományos földrajz szak 1964 óta jelent meg a Nyíregyházi Főiskola jogelőd intézményében. A tanárképzés mellett a Földrajz Tanszék súlyt fektetett önálló arculatának megteremtésére, az elmúlt négy évtized során, melynek megfelelően a történeti földrajzi és idegenforgalmi szakemberképzés alapstruktúrái és eredményei országos elismerést váltottak ki, mintegy tudományos iskolateremtő feladatokat is felvállalva. A professzionális szakemberképzést nem vállalhatta, azonban ehhez is megadta azokat a meghatározó alapismereteket, melyek birtokában végzett hallgatóink az ország számos egyetemén (pl. Debrecen, Pécs, Szeged, Budapest stb.) kialakított képzési formákban váltak és válhatnak geográfus kutatókká.

A Földrajz Tanszéken a szak és a szakirány oktatásának mind személyi, mind infrastrukturális, mind kutatási feltételei megvannak, s a földrajztanárképzés hagyományosan, hazai és nemzetközi mércével mérve is jó színvonalon folyt és folyik. A klasszikus képzési formák legfőbb értékei mellett az idegenforgalmi szakirány eddigi eredményeit és értékeit is át kívánjuk vinni a lineáris, kétfokozatú képzési rendszerbe, úgy, hogy egyúttal rugalmasabbá tegyük a képzés szerkezetét. Elfogadva a bolognai folyamat követelményeit, a földrajz szakterületen is célszerűnek tűnik az alapképzés szerkezetének egyszerűsítése, egyes részterületek egységesítése a munkaerő-piaci igényekhez való alkalmazkodás, különösen a napjainkban erősen felértékelődött környezet-, település- és regionális fejlesztés tekintetében.

2. Az új típusú szakon végzők iránti **regionális és országos igény** prognosztizálása, a **foglalkoztatási igény** lehetőség szerinti bemutatásával/dokumentálásával.

Napjainkban erősen felértékelődött a környezet, a település- és a regionális fejlesztés, melynek egyre fontosabb szegmensévé válik az idegenforgalom, makro- és mikro regionális értelemben is. A térbeli információ használata, a térbeli adatok gyűjtése, rendezése, feldolgozása, interpretációja széleskörűvé vált. A feladatok megoldása értő szakembereket kíván, a bemutatott szakmai kimenetek számos helyen valós munkaerő-piaci igényeket elégítenek ki.

Az alapidiplomával rendelkezők a szakirányi tanulmányok során szerezhető szakképzettségük alapján környezeti, terület- és településfejlesztési, valamint térinformatikai és idegenforgalmi tevékenységeket folytató vállalatoknál, intézményeknél tudnak elhelyezkedni.

A szakirányok amellet, hogy megalapozzák és előkészítik földrajzból a különböző mesterszakok képzését, speciális ismeretanyag átadásával is segítik a képzésből kilépő hallgatók elhelyezkedését.

ÚTMUTATÓ

az alapképzési (Bachelor) szakok INDÍTÁSÁRA irányuló kérelmek összeállításához

A főszak-mellékszak típusú képzések készítik elő a kétszakos tanári MSc-képzést. A két természettudományos szakon szerzett széleskörű alapismeretek és a 10-15 kreditpont pedagógiai-pszichológiai ismeretanyag alapot ad a hallgatóknak az iskola- és művelődésszervezésben való elhelyezkedéshez, ill. lehetővé teszi az iskolákban a szakterületükhöz kötődő oktatás előkészítésében, szervezésében, oktatási segédanyagok készítésében való részvételt.

A modell bármely más típusú szakra (tehát nem természettudományi, hanem pl. készség- vagy tanárképes bölcsész szakra) is alkalmazható és biztosítja, hogy (az ajánlott tanterv szerint haladó) hallgató – hasonlóan más szakirányokhoz – ne az alapszak kezdetén (hanem ajánlottan az 5-6. szemeszterben) kötelezhesse el magát a tanárképzés mellett.

3. Az indítandó **alapszakra** épülő valamely (tervezett) **mesterképzés** (MA, MSc) lehetőségének a felvázolása, a saját intézményben vagy más intézményben való indíthatóság körülményeinek **bemutatása**.

A kétciklusú, modulrendszerű, elágazásos, főszakirányon alapuló képzés alkalmazott koncepciója azt célozza:

a) hogy a ráépülő mesterszakkal együtt megközelítően ugyanazt a képzési színvonalat érje el, mint amelyet a korábban működő geográfus, illetve (egy másik egyenértékű szakkal társított) földrajz tanári szakok képviseltek;

b) hogy a többfokozatú, lineáris képzési modell elvárásainak megfelelően az alapszakot elvégző hallgatók gyakorlatorientált, piacképes diplomát és szakképesítést kapjanak, készségi szinten sajátítsák el a gyakorlati technikákat, továbbá fejlettek legyenek mérés-technikai (pl. geodéziai, laboratóriumi) és adatfeldolgozási képességeik.

A képzési célnak megfelelően olyan alkalmazható földrajzi ismeretekkel rendelkező szakemberek képzése, akik szakjuk ismeretében és az általános műveltségük, korszerű természettudományos szemléletmódjuk segítségével képesek tudásukat a munkaerőpiacon értékesíteni, ill. képesek mind egyénileg, mind szervezett formában további tanulmányok végzésére, valamint birtokában vannak legalább egy idegen nyelv tudásának, ami képessé teszi őket szakterületükön az önálló ismeretszerzésre.

További cél, hogy az MSc tanárképzésben résztvevők elsajátítsák a természeti, társadalmi-gazdasági és települési környezet megértéséhez szükséges elméleti és módszertani tudást, melynek eredményeként a pedagógiai mesterségbeli tudásukat a gyakorlatba is átültethetik illetve átadhatják a jövő generációjának.

A földrajzi környezet működéséről a szakirányuknak megfelelő témakörökben képesek legyenek szakmai elemzések elvégzésével döntési folyamatokat előkészíteni, valamint rendelkezzenek átfogó ismeretekkel a természeti és társadalmi-gazdasági környezetről. Az MSc hallgatóink képesek legyenek szakszerűen megvilágítani a természeti- és társadalmi környezetben lejátszódó folyamatok egymásra hatásának térbeli rendjét és azok következményeit.

A mesterképzésben részt vett geográfusok biztosítják egyrészt a szakember-utánpótlást az átfogó földrajzi ismereteket igénylő alkalmazási területeken (pl. környezet-, terület- és településfejlesztés, geoinformatika, turizmus stb.), másrészt a szakma oktatói-kutatói utánpótlását.

ÚTMUTATÓ

az alapképzési (Bachelor) szakok INDÍTÁSÁRA irányuló kérelmek összeállításához

Az indítani tervezett földrajztanári mesterszakon a képzési idő 4 félév (120 kredit), a mesterképzések szokásos képzési idejének megfelelően. Több alapszintű szakra építve ezen képzési idő alatt elérhető ugyanaz a képzési színvonal, amelyet a működő geográfus tanár szakok képviseltek. A fentieknek megfelelően az indítandó mesterszak képzés főbb tanulmányi területei, a hozzárendelt kreditszámok és a minimum-kurzusok listája:

- *Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése:*

Mesterszintű geográfus tanár

- *A képzési idő, megszerzendő kreditek:*

- *félévek száma:*

4

- *a tanórák (minimálisan szükséges kontaktórák) száma:*

1100

- *az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditek száma:*

120

A. MSc szintű szakmai törzsanyag:

15-25 kredit

- *Antropogén tájformálás a Kárpát-medencében*
- *Ázsia tájai és országai*
- *Regionális földrajz I-II.*
- *Táj és erőforrás-használat Magyarországon*
- *Globális környezeti kérdések*
- *Regionális környezet és természetvédelem*

B. Tanári mesterség modul

40 kredit

- *Földrajz szakmódszertani ismeretek*
- *Egyéni iskolai megfigyelési gyakorlat*
- *Tanítási gyakorlat*
- *Pedagógia*
- *Kötelezően választható tanári tárgy*

C. Differenciált szakmai ismeretek

10 kredit

- *Településfejlesztés*
- *Környezetgazdaságtan*
- *Öko- és bioturizmus*
- *Szociokulturális ismeretek*

D. Másik szak

40-60 kredit

E. Szakdolgozat

10 kredit

Összesen:

120 kredit

ÚTMUTATÓ

az alapképzési (Bachelor) szakok INDÍTÁSÁRA irányuló kérelmek összeállításához

4. Az indítandó alapszak hallgatóinak a ráépülő valamely (tervezett) mesterképzésre való **felkészítésének** bemutatása, a kiemelkedő képességű hallgatók alkalmasságát figyelő, azt előmozdító, „**tehetséggondozó**” tevékenység beépítésére vonatkozó elképzelések, ill. intézkedések bemutatása. (A természet- és műszaki tudományok területén az elméleti alapokat szélesítő, „akadémiai” szakirány bemutatása, amennyiben az intézmény mesterszakot kíván indítani az adott képzési ágban.)

A fenti ismeretekkel rendelkező hallgatóink tudásszintjének megfelelően az a célunk, hogy hazai és nemzetközi értelemben is konvertibilis képzést és végzettséget biztosítsunk. Ezt a konvertibilitást hazai értelemben biztosítják az előzetes, az ország összes érdekelt egyeteme és főiskolája bevonásával folyt hosszú szakirányú egyeztetések. Ennek értelmében kapcsolódunk a hazai egyetemek potenciális BSc-szakirányú kimeneteli lehetőségeihez (pl. távérzékelés és geoinformatika, idegenforgalmi szakmenedzser stb.), valamint MSc képzési elképzeléseikhez (pl. földrajz tanári, terület- és településfejlesztő, táj- és környezetfejlesztő, geoinformatikus, regionális elemző stb.), melyek széles palettán jelenítik meg az akadémiai” szakirányokat is. Az indítandó alapszakra épülő mesterképzés tantárgyai és kurzusai során támaszkodni kívánunk a Földrajz Tanszék hagyományaira, a kiemelkedő képességű hallgatók differenciált érdeklődésére. Feltétlenül kívánatos az átjárhatóság biztosítása, egyrészt intézményen belül, másrészt intézmények között, mely a versenyképes tudás és szelekció alapfeltétele. Tehetséges hallgatóink az I. évfolyam végén – a megfelelő érdeklődést mutatva – egyetemeken indított „akadémiai” szakirányok felé orientálódhatnak, illetve a differenciált szakmai ismeretek során ilyen tantárgyak felvételét javasoljuk számukra, esetleges felsőfokú intézményváltoztatást is felajánlva.

5. A felsőoktatási intézmény **képzési kapacitásának** bemutatása az érintett képzési ágban, illetve szakon. A tervezett **hallgatói létszám** (képzési formánként bemutatva).

A Nyíregyházi Főiskola Földrajz Tanszékének oktatói a mindenkori felvételi keretszámoknak megfelelő számú (általában évfolyamonként 100-120 fő) geográfus tanár szakos hallgatók oktatási-képzési feladatait látták és látják el. Az oktatás változó feltételrendszerei mellett is megőriztük azt a stabil létszámot (tanévenként 350-400 hallgató), amely mutatja a képzésben elfoglalt helyzetünket, s ehhez kapcsolódóan keretszám emeléseket és költségtérítéssel hallgatókat is oktatunk. A képzési profil szélesítését jelenti, hogy mind a levelező, mind a nappali képzés keretében új szakpárok (pl. földrajz-francia, földrajz-környezetvédelem stb.) indultak. A folyamatos megújulás jegyében a jövőben is várhatóan bővítjük kínálatunkat (pl. idegenforgalmi szakmenedzser képzés stb.), elősegítve Északkelet-Magyarország megfelelő szakember-ellátottságát. Jelenlegi képzési kapacitásunkat az alábbi adatok mutatják:

I. évfolyam	II. évfolyam	III. évfolyam	IV. évfolyam
100 fő	115 fő	105 fő	90 fő

A tervezett hallgatói létszámot tekintve realitásnak tűnik:

- a BSc képzés keretében 60-80 fő/évfolyam.

ÚTMUTATÓ

az alapképzési (Bachelor) szakok INDÍTÁSÁRA irányuló kérelmek összeállításához

III.

Az földrajz BSc alapszak mintatanterve és a tantárgyi programok leírása

1. A szak tantervét **táblázatban** összefoglaló, **krediteket is megadó, óra és vizsgaterv**
- ha vannak **szakirányok**, azok bemutatása, **kredit-tartalommal** is (alábbi)
 - tervezett kétszakosság esetén fel kell tüntetni, hogy a szakot **mely más szakkal/szakokkal** együtt tervezik meghirdetni

2. **Tantárgyi programok;**

az egyes **tantárgyak** keretében elsajátítandó ismeretanyag rövid, (néhány soros) **leírása**, valamint minden tantárgyhoz a 3-5 legfontosabbnak ítélt kötelező, illetve ajánlott **irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása. (alábbi)

- ha van, a **tanári** (pedagógiai-pszichológiai) **modul tantárgyleírásait** is kérjük csatolni. (alábbi)

<i>Megnevezés</i>	<i>Törzsanyag</i>	<i>Differenciált szakmai</i>	<i>Szabadon választható</i>	<i>Szakdolgozat</i>	<i>Összesen</i>
Tanári szakirány	95 kredit	65 kredit	10 kredit	10 kredit	180 kredit
Idegenforgalmi szakirány	95 kredit	65 kredit	10 kredit	10 kredit	180 kredit

ÚTMUTATÓ

az alapképzési (Bachelor) szakok INDÍTÁSÁRA irányuló kérelmek összeállításához

MINTA TANTERV

A. a Földrajz BSc tanári szakirány

Tantárgy	Heti óraszám (elm./gyak.)	Számon- kér. módja	Kredit	Kód	Oktató	Meghirdetés féléve						Tan- tárgy típus
						1	2	3	4	5	6	
I. Alapmodulok			36-58									
I. A. Term.- és társ. tud. alapo- zó modul tárgyai			10-16									
Informatika	2/0	K	2	ET1142	Nagy M.	2+0						K
Környezettani alapismeretek	2/0	K	2	KVB1101	Kiss F.	2+0						K
EU alapismeretek	1/0	K	1	ET1233	Rozgonyi I.	1+0						K
Ált. gazd.- és menedzsm. ism.	1/0	K	1	ET1234	Egri I.	1+0						K
Minőségirányítás alapjai	1/0	K	1	ET1235	Szigeti F.	1+0						K
Választható (min. 3 db)												
Alkalm. matemat. és módsz. I.	2/0	K	2	MAB1001	Blahota I.	2+0						A
Biológiai alapismeretek	2/0	K	2	BIB1101	Nyilas K.	2+0						A
Fizikai alapismeretek	2/0	K	2	FIB1001	Varga K.	2+0						A
Kémiai alapismeretek	2/0	K	2	KEB1001	Balogh J.	2+0						A
Összesen			13									
I/B. Földtudományi alapozó modul tárgyai			13-21									
Éghajlattan I.	2/0	K	3	FDB 1301	Makra L.	2+0						K
Éghajlattan II.	2/0	K	3	FDB 1302			2+0					
Térkép- és vetülettan I.	1/0	K	2	FDB 1303	Dobány Z.	1+0						K
Térkép- és vetülettan II.	0/1	G	1	FDB 1304			0+1					
Csillagászati földrajz I.	1/0	K	2	FDB 1305	Bérczi Sz.		1+0					K
Csillagászati földrajz II.	0/1	G	1	FDB 1306			0+1					
Fejcz. az ált- földtan témak. I.	2/0	K	3	FDB 1307	Dobány Z.	2+0						K
Fejcz. az ált- földtan témak. I-II.	2/0	K	3	FDB 1308			2+0					
Összesen			18									

ÚTMUTATÓ

az alapképzési (Bachelor) szakok INDÍTÁSÁRA irányuló kérelmek összeállításához

Tantárgy	Heti óraszám (elm./gyak.)	Számonkér. módja	Kredit	Kód	Oktató	Meghirdetés féléve						Tantárgy típus
						1	2	3	4	5	6	
I/C. Földrajzi alapoó modul tárgyai			13-21									
Földtud. alapismeretek	2/0	K	2	FDB1401	Frisnyák S.	2+0						K
Történeti földrajz I.	2/0	K	3	FDB1402	Frisnyák S.		2+0					K
Történeti földrajz II.	2/0	K	3	FDB1403				2+0				K
Geoinformatika I.	0/2	G	2	FDB1404	Kókai S.		0+2					K
Geoinformatika II.	0/2	G	2	FDB1405				0+2				K
Az idegenforgalom földrajzi alapjai	1/0	K	2	FDB1406	Gál A.			1+0				K
<i>Összesen</i>			14									
II. Szakmai törzsmodulok			36-64									
II/A. Természetföldrajzi törzsmodul tárgyai			12-20									
Általános természeti fr. I.	3/0	K	4	FDB 1407	Dobány Z.	3+0						K
Általános természeti fr. II.	2/0	K	3	FDB 1408			2+0					K
Általános természeti fr. III.	0/1	G	1	FDB 1409			0+1					K
Környezeti földtud. I.	1/0	K	2	FDB1410	Gööz L.	1+0						K
Környezeti földtud. II.	1/0	K	2	FDB14011			1+0					K
Környezeti földtud. III.	0/2	G	2	FDB14012				0+2				K
<i>Összesen</i>			14									
II/B. Társ.földr. törzsmodul tárgyai			12-20									
Néesség és településföldrajz I.	2/0	K	3	FDB 1501	Hanusz Á.		2+0					K
Néesség és településföldrajz II.	0/2	G	2	FDB 1502				0+2				K
Ált.- és ágazati gazdasági földrajz I.	2/0	K	3	FDB 1503	Hanusz Á.			2+0				K
Ált.- és ágazati gazdasági földrajz II.	0/2	G	2	FDB 1504					0+2			K
Pol. földr. és szociogeográfia I.	1/0	K	2	FDB 1505	Gál A.		1+0					K
Pol. földr. és szociogeográfia II.	1/0	K	2	FDB 1506				1+0				K
<i>Összesen</i>			14									
II/C. Reg. földr. törzsmodul tárgyai			12-24									
M.o.- és a Kárpát- medence term.fr. I.	2/0	K	3	FDB 1601	Kormány Gy.			2+0				K
M.o.- és a Kárpát- medence term.fr. II.	0/2	G	2	FDB 1602					0+2			K
Magyarország társadalomföldrajza I.	2/0	K	3	FDB1603	Hanusz Á.			2+0				K

ÚTMUTATÓ

az alapképzési (Bachelor) szakok INDÍTÁSÁRA irányuló kérelmek összeállításához

Tantárgy	Heti óraszám (elm./gyak.)	Számonkér. módja	Kredit	Kód	Oktató	Meghirdetés féléve						Tantárgy típus
						1	2	3	4	5	6	
Magyarország társadalomföldrajza II.	2/0	K	3	FDB1604				2+0				K
Európa term- és társadalomföldrajz I.	2/0	K	3	FDB 1605	Kókai S.				2+0			K
Európa term- és társadalomföldrajz II.	0/2	G	2	FDB 1606					0+2			K
Kontinensek földrajza I.	2/0	K	3	FDB 1607	Kókai S.					2+0		K
Kontinensek földrajza II.	2/0	K	3	FDB 1608							2+0	K
Összesen			22									
Összesen (Alap + Szakmai)			95			30	25	22	12	3	3	95
III. Differenciált szakmai anyag			55-75									
III/A. Szabadon választ. szakmai tárgyak*			10									
Régiótörténet	1/0	K	2	FDB 3010	Frisnyák S.					1+0		
Faluszociológia	2/0	K	3	FDB 3011	Pristyák E.						2+0	
Falusi turizmus alapjai	2/0	K	3	FDB3012	Pristyák E.						2+0	
Szabadidő turizmus	2/0	K	3	FDB 3013	Sütő L.						2+0	
Örökségturizmus	2/0	K	3	FDB3014	Hanusz Á.						2+0	
Tájékozódás	0/2	G	2	FDB3015	Gööz L.		0+2					
Alföld nép.- és tel. földr.	2/0	K	3	FDB3016	Kókai S.					2+0		
III/B. Kötelezően választható – Tanári szakirány			65									
<i>Pedagógia-pszichológia ismeretek</i>			10									
Gondolkodók a nevelésről	2/0	K	3	TKB1101	Horváth L.			2+0				K
A nevelés társ.-i alapjai	2/0	K	3	TKB1202	Bodnárné				2+0			K
Bevezetés a pszichológiába	2/0	K	2	TKB1103	Hadházy J.					2+0		K
A tanárjelölt személy. fejl.	2/0	K	2	TKB1204	Rozgonyiné					2+0		K
Összesen			10									
<i>III/C. Másik tanári szak alapoz., törzsany.</i>			50			-	-	5	10	15	20	50
III/D. Terepgyakorlat I.	0/40	G	3	FDB 1701	Gööz L.		X					K
III/E. Terepgyakorlat II.	0/40	G	2	FDB 1702	Kormány Gy.				X			K
Összesen (Diff. szakmai)			75				5	8	17	22	23	
Összes kreditpont (I-II-III.)			170			30	30	30	27	27	26	170

ÚTMUTATÓ

az alapképzési (Bachelor) szakok INDÍTÁSÁRA irányuló kérelmek összeállításához

Tantárgy	Heti óraszám (elm./gyak.)	Számon- kér. módja	Kredit	Kód	Oktató	Meghirdetés féléve						Tan- tárgy típus
						1	2	3	4	5	6	
IV/A. Szakdolgozat I.	0/2	G	3	FDB 1703	Földr. Tsz. oktatói				0+2			K
IV/B. Szakdolgozat II.	0/2	G	3	FDB 1704						0+2		K
IV/C. Szakdolgozat III.	0/2	G	4	FDB 1705							0+2	K
Összes kreditpont (I-IV.)			180			30	30	30	30	30	30	180

Megjegyzés: * A krediteket 10 pontig vettük figyelembe/ A hallgatóknak 10 kreditet kötelező teljesíteni a szabadon választott tárgyak közül

Tantárgy	Heti óraszám (elm./gyak.)	Számonkér. módja	Kredit	Kód	Oktató	Meghirdetés féléve						Tantárgy típus
						1	2	3	4	5	6	
Történeti földrajz I.	2/0	K	3	FDB1402	Frisnyák S.		2+0					K
Történeti földrajz II.	2/0	K	3	FDB1403				2+0				K
Geoinformatika I.	0/2	G	2	FDB1404	Kókai S.		0+2					K
Geoinformatika II.	0/2	G	2	FDB1405				0+2				K
Az idegenforgalom földrajzi alapjai	1/0	K	2	FDB1406	Gál A.			1+0				K
Összesen			14									
II. Szakmai törzsmodulok			36-64									
II/A. Természetföldrajzi törzsmodul tárgyai			12-20									
Általános természeti fr. I.	3/0	K	4	FDB 1407	Dobány Z.	3+0						K
Általános természeti fr. II.	2/0	K	3	FDB 1408			2+0					K
Általános természeti fr. III.	0/1	G	1	FDB 1409			0+1					K
Környezeti földtud. I.	1/0	K	2	FDB1410	Gööz L.	1+0						K
Környezeti földtud. II.	1/0	K	2	FDB14011			1+0					K
Környezeti földtud. III.	0/2	G	2	FDB14012				0+2				K
Összesen			14									
II/B. Társ.földr. törzsmodul tárgyai			12-20									
Népesség és településföldrajz I.	2/0	K	3	FDB 1501	Hanusz Á.		2+0					K
Népesség és településföldrajz II.	0/2	G	2	FDB 1502				0+2				K
Ált.- és ágazati gazdasági földrajz I.	2/0	K	3	FDB 1503	Hanusz Á.			2+0				K
Ált.- és ágazati gazdasági földrajz II.	0/2	G	2	FDB 1504					0+2			K
Pol. földr. és szociogeográfia I.	1/0	K	2	FDB 1505	Gál A.		1+0					K
Pol. földr. és szociogeográfia II.	1/0	K	2	FDB 1506				1+0				K
Összesen			14									
II/C. Reg. földr. törzsmodul tárgyai			12-24									
M.o.- és a Kárpát- medence term.fr. I.	2/0	K	3	FDB 1601	Kormány Gy.			2+0				K
M.o.- és a Kárpát- medence term.fr. II.	0/2	G	2	FDB 1602					0+2			K
Magyarország társadalomföldrajza I.	2/0	K	3	FDB1603	Hanusz Á.			2+0				K
Magyarország társadalomföldrajza II.	2/0	K	3	FDB1604					2+0			K
Európa term- és társadalomföldrajz I.	2/0	K	3	FDB 1605	Kókai S.				2+0			K
Európa term- és társadalomföldrajz II.	0/2	G	2	FDB 1606					0+2			K
Kontinensek földrajza I.	2/0	K	3	FDB 1607	Kókai S.					2+0		K

Tantárgy	Heti óraszám (elm./gyak.)	Számonkér. módja	Kredit	Kód	Oktató	Meghirdetés féléve						Tantárgy típus
						1	2	3	4	5	6	
Kontinensek földrajza II.	2/0	K	3	FDB 1608							2+0	K
Összesen			22					6	10	3	3	22
Összes kreditpont (Alap + Szakmai)			95			30	25	22	12	3	3	95
III. Differenciált szakmai anyag			55-75									
III/A. Idegenforgalmi szakirány												
Bevezetés a pszichológiába I.	2/0	K	2	TKB1103	Hadházy J.			2+0				K
Bevezetés a pszichológiába II.	2/0	K	2	TKB1104					2+0			
Kommunikáció alapjai	2/0	K	3	FDB2408	Egri I.				2+0			K
Üzleti kommunikáció	2/0	K	3	FDB2409	Egri I.					2+0		K
Jogi ismeretek I.	2/0	K	2	FDB2410	Egri I.					2+0		K
Jogi ismeretek II.	2/0	K	2	FDB2411							2+0	
Gazdasági ismeretek	2/0	K	2	FDB2412	Szepesi J.				2+0			K
Bevezetés az idegenforgalomba	3/0	K	3	FDB2413	Hanusz Á.			3+0				K
Környezetgazdaságtan	2/0	K	3	FDB2414	Sütő L.					2+0		K
Egyetemes művelődéstörténet I.	2/0	K	2	FDB2415	Dobány Z.					2+0		K
Egyetemes művelődéstörténet II.	2/0	K	2	FDB2416							2+0	
Bevezetés a marketingbe	2/0	K	3	FDB2417	Szepesi J.					2+0		K
Pénzügyi és adózási ismeretek	2/0	K	3	FDB2418	Szepesi J.						2+0	K
Számvitel és adminisztr. ismeretek I.	0/2	G	2	FDB2419	Szepesi J.					0+2		K
Számvitel és adminisztr. ismeretek II.	0/2	G	2	FDB2420							0+2	
Vendégl. és szálláshelyi alapismeretek I.	3/0	K	3	FDB2421	Szepesi J.						3+0	K
Vendégl. és szálláshelyi alapismeretek II.	0/2	G	2	FDB2422							0+2	
Általános idegen nyelv II.	0/8	G	8	FDB2423	Id. Ny. Int.					0+8		K
Általános idegen nyelv I.	0/8	G	8	FDB2424							0+8	
Kisvállalkozási ismeretek	2/0	K	3	FDB2425	Pristyák E.						2+0	K
Összesen			60									
III/B. Szabadon választ. szakmai tárgyak*			10									10
Utazás és rendezvényszervezés alapjai	1/0	K	2	FDB3009	Kókai S.				1+0			
Régiótörténet	1/0	K	2	FDB3010	Frisnyák S.			1+0				
Faluszociológia	2/0	K	3	FDB3011	Pristyák E.				2+0			

Tantárgy	Heti óraszám (elm./gyak.)	Számonkér. módja	Kredit	Kód	Oktató	Meghirdetés féléve						Tantárgy típus	
						1	2	3	4	5	6		
Falusi turizmus alapjai	2/0	K	3	FDB3012	Pristyák E.			2+0					
Szabadidő turizmus	2/0	K	3	FDB3013	Sütő L.				2+0				
Örökségturizmus	2/0	K	3	FDB3014	Hanusz Á.				2+0				
Tájékoztató	0/2	G	2	FDB3015	Gööz L.		0+2						
III/C. Terepgyakorlat I.	0/40	G	3	FDB1701	Gööz L.		X						
III/D. Terepgyakorlat II.	0/40	G	2	FDB1702	Kormány Gy.				X				
<i>Összesen (III/B,C,D.)</i>			<i>15</i>			-	5	2/3	7/8	-	-		
Összes kreditpont (I-II-III.)			170			30	30	30	24	26	28	170	
IV/A. Szakdolgozat I.	0/2	G	3	FDB 1703	Földr.Tsz. oktatói				0+2			K	
IV/B. Szakdolgozat II.	0/2	G	3	FDB 1704						0+2			K
IV/C. Szakdolgozat III.	0/2	G	4	FDB 1705							0+2		K
Összes kreditpont (I-IV.)			180			30	30	30	29	29	32	180	

Megjegyzés: * A krediteket 10 pontig vettük figyelembe/ A hallgatóknak 10 kreditet kötelező teljesíteni a szabadon választott tárgyak közül

MINTA TANTERV

B. a Földrajz BSc „minor szak”

Tantárgy	Heti óraszám (elm./gyak.)	Számonkér. módja	Kredit	Kód	Oktató	Meghirdetés féléve						Tantárgy típus
						1	2	3	4	5	6	
Földtudományi alapozó modul tárgyai												
Éghajlattan I.	2/0	K	3	FDB 1301	Makra L.			2+0				K
Éghajlattan II.	2/0	K	3	FDB 1302					2+0			K
Csillagászati földrajz I.	1/0	K	2	FDB 1305	Bérczi Sz.				1+0			K
Fejez. az ált- földtan témák. II.	2/0	K	2	FDB 1308				2+0				K
Történeti földrajz I.	2/0	K	3	FDB1402	Frisnyák S.				2+0			K
Geoinformatika I.	0/2	G	2	FDB1404	Kókai S.				0+2			K
Természetföldrajzi törzsmodul tárgyai												
Általános természeti fr. I.	3/0	K	4	FDB 1407	Dobány Z.			3+0				K
Általános természeti fr. II.	2/0	K	3	FDB 1408					2+0			K
Általános természeti fr. III.	0/1	G	1	FDB 1409					0+1			K
Társ.földr. törzsmodul tárgyai												
Ált.- és ágazati gazdasági földrajz I.	2/0	K	3	FDB 1503	Hanusz Á.					2+0		K
Reg. földr. törzsmodul tárgyai												
M.o.- és a Kárpát- medence term.fr. I.	2/0	K	3	FDB 1601	Kormány Gy.					2+0		K
M.o.- és a Kárpát- medence term.fr. II.	0/2	G	2	FDB 1602							0+2	K
Magyarország társadalomföldrajza I.	2/0	K	3	FDB1603	Hanusz Á.					2+0		K
Magyarország társadalomföldrajza II.	2/0	K	3	FDB1604							2+0	K
Európa term.- és társadalomföldrajz I.	2/0	K	3	FDB 1605	Kókai S.						2+0	K
Európa term.- és társadalomföldrajz II.	0/2	G	2	FDB 1606							0+2	K
Kontinensek földrajza I.	2/0	K	3	FDB 1607	Kókai S.					2+0		K
Terepgyakorlat I.	0/40	G	3	FDB 1701	Gööz L.				X			K
Terepgyakorlat II.	0/40	G	2	FDB 1702	Kormány Gy.						X	K
Összesen			50									

Földrajz BSc alapszak tantárgyleírásai

I. Alapozó modulok

Tantárgy neve	Informatika I.
Tantárgy kódja	ET1142
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	2
Összórészszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Nagy Mihály
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Szövegszerkesztés: Általános fájlműveletek, szövegbeírás, szerkesztés. Sablonok, vágólap használata, karakter-formázás.
- 2. A tantárgy tartalma:** Felsorolások létrehozása, szegély és mintázat készítése, tabulátorok használata. Táblázat és hasábos szöveg készítése. Lábjegyzet, fejléc, lábléc, oldalszámozás beszúrása a dokumentumba. Tartalomjegyzék, tárgymutató létrehozása.
Táblázatkezelés: Képernyőbeállítások: szerkesztőléc, állapotosor, eszköztárak, sor és oszlopazonosító, nagyítás. Cellák: kivágás, másolás, beillesztés, törlés. Fejléc, lábléc. Cellarácsok. Betűtípusok. Munkalapok. Képletek és a legfontosabb függvények használata. Diagrammok készítése. Oldalbeállítások, nyomtatás előkészítése.
A prezentációkészítés lépései: szöveg formázási lehetőségek, képek-vagy diagramok beszúrása, különböző effektek beállítása.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Mogyorósi I.-né: Szövegszerkesztés. – Bp.: Kossuth Kiadó, 1999. - ECDL és számítógép-kezelői vizsga-előkészítő 3.
Jókúti G. - Kovalcsik G. - Tringer É.: Táblázatkezelés. - Bp.: Kossuth Kiadó, 1999. - ECDL és számítógép-kezelői vizsga-előkészítő 4.
Bártfai B. - Szűcs S.: Prezentáció és grafika. – Bp., 2004. ECDL és számítógép-kezelői vizsga-előkészítő 6.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** számítógépes terem

Tantárgy neve	Környezettani alapismeretek
Tantárgy kódja	KVB1101
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	2
Összóraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kiss Ferenc
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Földünk és kozmikus környezetünk. A környezet a környezetvédelem a környezettudomány és az ökológia fogalma.
- 2. A tantárgy tartalma:** Ember és a természet közötti kapcsolat a kezdetektől napjainkig. Az emberi tevékenység káros hatásai. A talaj, a víz és a levegő szennyeződése. Globális környezeti problémák: üvegházhatás, ózonréteg vékonyodása, savas esők, füstköd. A megváltozott környezeti feltételek hatása az emberi egészségre. Biológiai sokféleség megtartásának szükségessége, az emberiség felelőssége és feladatai. Hulladékgyűjtési értékrend. Környezet és társadalom. Fenntartható fejlődés.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Kiss F. – Vallner J.t: Környezettudományi alapismeretek, a Természetudományi alapismeretek tankönyvben (Iszály F. szerk.) 2000.
Kerényi A.: Környezettan, 2003.
Moser M. - Pálmai Gy.: A környezetvédelem alapjai, 1992.
D.D. Chiras: Environmental Science, Action for Sustainable Future, 1991.
Multimédiás környezettudományi oktatóanyag:
<http://www.nyf.hu/others/html/kornyezettud/oktatoanyag/index.htm>
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	EU alapismeretek
Tantárgy kódja	ET1233
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	1
Összóraszám (elm.+gyak.)	1+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Rozgonyi Ibolya
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Az egységes Európa gondolat politikai, gazdasági gyökerei, az egységesülés kezdeti lépései. Az Európai Közösségek kialakulása, a továbbfejlődés útjai. A Párizsi és Római Szerződések. Az Egyesülési Szerződés és az Egységes Európai Okmány.
- 2. A tantárgy tartalma:** Nemzetközi gazdasági szervezetből nemzetközi politikai szervezetté válás folyamata. 1992. Maastricht, az Európai Unió Szerződés elfogadása, majd ratifikálása, az Európai Unió létrejötte. A három pillérrre épülő Európai Unió modellje. Az Amszterdami Szerződés. Az Európai Unió intézményrendszere. Az Európai Tanács a tagállamok legmagasabb szintű találkozási pontjából a közösség legfőbb döntéshozó szervévé válásának folyamata, az Európai Tanács politikai szerepe. Az Európai Unió Tanácsának funkcionálisan rétegződő modellje. Eljárási módok, szavazási módok a Tanácsban.
A szupranacionális bürokráciára épülő kormányközi együttműködést biztosító Európai Bizottság felépítése és összetétele. Az európai biztosok és az európai bizottsági apparátus működési modellje, funkciók és hatáskörök a Bizottságban.
Az Európai Parlament vitafórumából felelős döntéshozó szervvé válásának útja, a hatáskörök bővítésének folyamata. A Parlament hatáskörei. A parlamenti képviselők jogállása. Európai politikai pártok parlamenti csoportjai, csoportközi csoportok. Az európai érdekcsoportok rendszere. Az autonóm jogrendszerként létező közösségi jog, mint a jogszabályok szervezett és strukturált rendje, amelynek saját forrásai, intézményei és eljárási módjai vannak. A luxemburgi Európai Bíróság, az Elsőfokú Bíróság és a Főügyész Hivatal szerepe, felépítése, módszerei, eljárási módjai. A közösségi jog közvetlen hatálya, elsőbbsége, az előfoglalás és a jogharmonizáció kérdései.
Egyéb Uniói szervezetek. Az Európai Közösségek Számvevőszéke. Az Uniói Szerződés által fő szervvé vált Számvevőszék feladat- és hatásköre. Az Európai Központi Bank és az Európai Beruházási Bank A Gazdasági és Szociális Bizottság tanácsadó, véleményező, konzultatív szerepe. A Régiók Bizottságának feladatköre, az Európai Unió regionális politikája.
Gazdasági és Monetáris Unió. A monetáris integráció kialakulása, a közös pénz előnyei. Az Európai Unió költségvetése. Az Uniói intézmények szerepe a költségvetés előkészítésében, elfogadásában és ellenőrzésében.
Közös politikák és közösségi tevékenységek az Európai Unióban. Kereskedelem és versenypolitika. Mezőgazdasági és halászati politika. Közös közlekedési politika és transzeurópai hálózatok. Foglalkoztatás- és szociálpolitika. Ipar-, energia-, és kutatás-fejlesztési politikák. Környezetvédelem, fogyasztóvédelem és egészségügyi politikák. Oktatási és kulturális politikák.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Horváth Z.: Kézikönyv az Európai Unióról. Magyar Országgyűlés. Bp. 2001.
Navracsics T.: Európai belpolitika. Korona, 1998.
Kende T.: Európai közjog és politika. Osiris-Századvég.1995.
Az Európai Bizottság éves jelentése Magyarország előrehaladásáról a tagság felé. 1997,1998,1999,2000,2001.
Európa A-tól Z-ig. Az Európai Integráció Kézikönyve. Európai Bizottság. 1997.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Ált. gazd.- és menedzsment ismeretek
Tantárgy kódja	ET1234
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	1
Összóraszám (elm.+gyak.)	1+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Egri Imre
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A gazdasági és társadalmi élet alapfogalmai, szükséglet, gazdálkodás, újratermelés. A szükséglet kielégítés szintjei és mechanizmusa.
- 2. A tantárgy tartalma:** Jövedelmek és szükségletek, árutermelés és a piacgazdaság kialakulása. Munka, munkamegosztás, a gazdasági élet szektorai. Mérés a gazdaságban. A pénz kialakulásának mechanizmusa. A klasszikus és modern pénz. A piac törvényszerűségei. Árutermelés és piacgazdaság. A gazdaság mikrorendszere, háztartás, non-profit szervezetek, közüzemek. A vállalkozás, a mikrorendszer integrációja. A gazdaság makrorendszere. Az állam szerepe a gazdaságban. Az ágazati rendszer. A gazdaság nemzetközi kapcsolódása. Ár és pénz a modern gazdaságban. Árelméletek, pénzelméletek. Infláció. Pénzforgalom szabályozása. A bankrendszer. Bér, profit, jövedelmek. Az állam szerepe, adórendszere. Az állam támogatási rendszere. Üzleti vállalkozások. Monopóliumok. Nemzetközi vállalatok és a globalizáció. Szervezeti alapismeretek, non-profit és profit orientált szervezetek fejlődése és működése. Menedzsment ismeretek. A menedzsment rendszer fejlődése: tulajdonosi menedzsment, stratégiai menedzsment, termelésmenedzsment, pénzügyi menedzsment, marketing menedzsment, humánmenedzsment, szakmenedzsmentek, csődmenedzsment. A gazdaság nemzetközi integrációja. Globalizáció a világgazdaságban. Az Európai Unió gazdasági céljai és gazdasági mechanizmusa.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Samuelson-Nordhaus: Közgazdaságtan I-II-III. (KJK 1998.)
Egri I. – Hegedűs L.: Gazdasági alapismeretek (Jegyzet és munkafüzet, Stúdium 2004.)
Egri I.: Vállalkozási ismeretek (Könyv és munkafüzet, Debreceni Egyetem 2004.)
Hegedűs L.: Marketing ismeretek (Stúdium 2004.)
Egri I.: Menedzsment ismeretek (Stúdium 2004.)
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Minőségirányítás alapjai
Tantárgy kódja	ET1235
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	1
Összóraszám (elm.+gyak.)	1+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Szigeti Ferenc
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A minőség fogalma és értelmezése. A minőségellenőrzés, minőségbiztosítás, minőségirányítás fogalom és kapcsolatrendszere. A minőségirányítási rendszerek alapszabványai. A minőségirányítás dokumentációs rendszere, a rendszer auditálása, akkreditálás. A TQM és az EFQM modell főbb jellemzői.
- 2. A tantárgy tartalma:** A minőségfejlesztés és megvalósítás területén használatos eljárások és módszerek: problémamegoldó technikák (brainstorming, NCM, 635, Delphi módszer, kaizen, PDC, 5S, stb.), minőségfejlesztéshez használatos technikák (adatgyűjtés és elemzés, Ishikawa diagram, Pareto analízis, korrelációs diagramok, fa-diagram, benchmarking, SPC, stb.), hibamegelőzői módszerek (QFD, FMEA, Poka-yoke, stb.). A HACCP fogalma és alkalmazása az élelmiszergazdaságban. A minőségügy jogi kérdései: fogyasztóvédelem, termékfelelősség, jogharmonizáció, az új megközelítés EU irányelvei. Minőségi díjak, áru és védjegyek.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Szigeti F. - Dr. Végső K.: A minőségirányítás alapjai., Egységes jegyzet. NYF 2004. január 19.
Bálint J.: Minőség – tanuljuk, tanítsuk és valósítsuk meg., TERC KFT., Bp. 2001.
Koczor Z.: Minőségirányítási rendszerek fejlesztése, TÜV Rheinland Akadémia, Bp. 2001.
Győri Z.: Minőségirányítás az élelmiszergazdaságban, Primom, Nyíregyháza 2002.
Juhász Cs.: Minőségbiztosítás a mezőgazdaságban, Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó, Bp. 2001.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Alkalmazott matematika és módszerei I.
Tantárgy kódja	MAB1001
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	2
Összóraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Blahota István
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Valós és komplex számok, sorozatok, sorok, konvergencia kritériumok. A differenciálszámítás elemei. Függvényvizsgálat. Függvénysorok, hatványsorok, elemi függvények. Numerikus differenciálás. Az integrálszámítás elemei és alkalmazásai. Improprius integrálok. Numerikus kvadratura. Többváltozós függvények differenciálszámítása. Feltételes szélsőérték. A szélsőértékszámítás numerikus módszerei. Közönséges differenciálegyenletek, elemi módszerek közönséges differenciálegyenletek megoldásainak meghatározására. Differenciálegyenletek közelítő megoldási módszerei. Lineáris egyenletrendszerek, mátrixok, determinánsok. Eliminációs módszerek.
- 2. A tantárgy tartalma:** Lineáris terek. Lineáris függetlenség, bázis. Lineáris operátorok. Belső szorzat, norma, ortogonalitás. Szimmetrikus és ortogonális operátorok. Sajátérték, sajátvektor, spektrum. Az operációkutatás módszerei, lineáris programozás, szimplex módszer. A játékelmélet alapjai. Stratégiai- és mátrixjátékok. Sorbanállási- és készletgazdálkodási modellek. A szállítási feladat. Hálótervezés. Valószínűségszámítás és matematikai statisztika. Eseményalgebra, valószínűség, feltételes valószínűség, a Bayes-tétel, események függetlensége. A valószínűségi változó, eloszlás és sűrűségfüggvény. A nagy számok törvényei. Statisztikai próbák, regresszióanalízis, és a faktoranalízis alapjai.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Bárczy B. : Differenciálszámítás. Műszaki Kiadó, 2001.
Bárczy B. : Integrálszámítás. Műszaki Kiadó, 2000.
Csernyák L. (szerk.) : Analízis. Tankönyvkiadó, 2001.
Móricz F. : Numerikus analízis I. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1991.
Scharnitzky V. : Differenciálegyenletek. Műszaki Kiadó, 2001.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:-**

Tantárgy neve	Biológiai alapismeretek
Tantárgy kódja	BIB1101
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	2
Összóraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Nyilas Károly
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Az élő rendszerek felépítése és életfolyamataik. Az élővilág rendszerezése. A humánbiológia alapjai. A
- 2. A tantárgy tartalma:** A klasszikus és a modern genetika elméleti és gyakorlati lehetőségei. A mikrobiológia, a molekuláris biológia és biotechnológia múltja, jelene és várható jövője. Az élővilág egyed feletti szerveződési szintjei. Az ökológiai világkép alapjai. Az élővilág evolúciója. Az ember evolúciója. Az állati magatartásformák.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
 - G. dr. Szabó T.- dr. Nyilas K. (1995): Biológia. ART-EAST Kft. Nyíregyháza
 - Fazekas Gy.-Szerényi G. (2002): Biológia I., II. Scolar Kiadó Budapest.
 - Szerényi G.- Albäcker V.-Berend M.-Fazekas Gy.(2003): Biológia I-II. Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Fizikai alapismeretek
Tantárgy kódja	FIB1001
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	2
Összóraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Varga Klára
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

1. **A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A fizika helye a természettudományok körében.
2. **A tantárgy tartalma:** A fizikai megismerési folyamat és módszerei. Alapvető fizikai kölcsönhatások, jellemzésük, megjelenésük a természetben. Mozgások kinematikai- és dinamikai leírása. A termodinamika főtételei. Halmazállapot-változások. Elektrosztatikai alapfogalmak és alapjelenségek. Az elektromos tér, térerősség fogalma értelmezése. Egyenáramú áramforrások és jellemzésük. Ohm-törvénye, Kirchoff-törvények. Áramvezetési mechanizmusok. Elektromos vezetés félvezetőkben. Váltakozó áram és szerepe a mindennapokban. A teljes elektromágneses színekép és tartomány. Természetes- és poláros fény. A radioaktivitás és szerepe a mindennapi életben. Méret és energiatartományok. Anyagvizsgálati módszerek. Az energiatermelés alapelvei és lehetséges formái.
3. **Évközi ellenőrzés módja:** -
4. **A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
5. **A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
 Természettudományi alapismeretek (Társszerzők), (Bessenyei Könyvkiadó, 2000)
 Holics László: Fizika I.-II. (Műszaki Könyvkiadó, Bp. 1986)
 LIFE-A TUDOMÁNY CSODÁI sorozat: Az anyag, Az energia, Az idő. (Műszaki Könyvkiadó, 1978)
 Öveges könyvek (Gondolat Kiadó, 1979)
6. **A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Kémiai alapismeretek
Tantárgy kódja	KEB1001
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium (írásbeli)
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Balogh József
Tantárgyfelelős beosztása	tanszékvezető egyetemi tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Az általános természetszemlélet kialakítása; a gyakorlati (mindennapi) élet számára fontos kémiai ismeretek továbbítása a hallgatók számára, valamint az adott szakterületen való továbbhaladáshoz szükséges ismeretek elsajátíttatása.
- 2. A tantárgy tartalma:** A kémia és más természettudományi tárgyak kapcsolata. A kémia tárgya. A kémiai elem fogalma, relatív atom és móltömeg. Az atomok elektronszerkezete. Kvantumszámok. A hidrogénatom. A periódusos rendszer. A kémiai kötés fogalma. Vezetők és félvezetők. Az anyag halmazállapotának jellemzői. Oldatok. Kristályos és amorf anyagok. A kémiai reakciók. A kémiai egyenlet jelentése. A kémiai reakciók sebessége, típusai. Az oldat kémhatása, pH fogalom. Hidrolízis és elektrolízis. Szervetlen kémia. Nemfémek és vegyületeik tulajdonsága. Fémek, az ötvözetek fogalma. Korrózió. Szénvegyületek általános jellemzése. A szénhidrogének. Metán, etilén, acetilén. Alkohokok, fenolok, éterek, aldehidek, ketonok. Szénhidrátok. Karbonsavak. Műanyagok.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező, illetve ajánlott irodalom jegyzéke:**
Ménes-Kónya-Könyáné: Természetismeret I. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1997.
SH atlasz "KÉMIA" Springer Hungarica Kft. Budapest, 1995.
Nyilasi J.: Általános kémia, Gondolat Kiadó, Budapest, 1978.
Nyilasi J.: Szervetlen kémia, Gondolat Kiadó, Budapest, 1978.
Verő J.: Fémtan, Tankönyvkiadó. 1970.
Nagy P.-Szabolcsi L.: Általános és fizikai kémia I., Tankönyvkiadó, Budapest, 1980.
Kovács K. - Halmos M.: A szerves kémia alapjai. Tankönyvkiadó, Budapest, 1976.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** Audiovizuális és szemléltető eszközökkel ellátott előadóteremben.

Tantárgy neve	Éghajlattan I-II.
Tantárgy kódja	FDB1301; FDB1302
Meghirdetés féléve	1-2
Kreditpont	3-3
Összóraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Makra László
Tantárgyfelelős beosztása	egyetemi docens

1. **A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** megismertetni a hallgatókat az általános meteorológia, fizikai klimatológia és leíró éghajlattan legfontosabb fogalmaival, összefüggéseivel
2. **A tantárgy tartalma:** Általános meteorológiai alapismeretek. A légkör mozgásjelenségei. A sugárzás. Kondenzációs folyamatok a légkörben. Légtömegek és időjárási frontok, ciklonok anticiklonok. Az éghajlat-meghatározó tényezők. A légkör általános cirkulációja. A Föld éghajlatának múltja, éghajlat-ingadozások. Leíró éghajlattan. Az éghajlatok osztályozása. A Föld éghajlati képe.
3. **Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozatok
4. **A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
5. **A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Péczely Gy.: Éghajlattan. 1979.
6. **A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** tanterem, audiovizuális eszközök, térképek, atlaszok

Tantárgy neve	Térkép és vetülettan I-II.
Tantárgy kódja	FDB1303; FDB1304
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	2+1
Összóraszám (elm+gyak)	1+0, 0+1
Számonkérés módja	kollokvium + gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Dobány Zoltán
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

1. **A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A hallgatók ismerjék meg a térképek készítésének és használatának lényeges alapelemeit. A térképtörténet megismerése, általános vetülettani alapismeretek, az egyes vetületi típusok, térképtani és műszertani ismeretek elsajátítása.
 2. **A tantárgy tartalma:** A térkép- és vetülettan gyakorlati vonatkozású alapelemeinek elsajátítása. Gyakorlati órák keretében a hagyományos térképszerkesztési módszerek gyakorlása. Vonalszintezési és tájékozódási gyakorlatok terepi körülmények között. Alapvető ismertszerzés a számítógépes vetület- és térképszerkesztésről. Vetülettani ismeretek alkalmazása. A tematikus térképek megismerése. Szerkesztésének alapvető ismeretei. Hagyományos és modern (digitális) térképszerkesztés, rendszerezés, gyakorlati haszna. Térképészeti munkák megjelenítése – gyakorlati térképezés. Általános iskolai, középiskolai tematikus térkép szerkesztése, falitérkép sajátosságai. Kartodiagram szerkesztése. A tematikus térképek szerkesztésének, térképi ábrázolásának hagyományos és újabb módszerei, alapelvei.
 3. **Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozat
 4. **A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
 6. **A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Unger J.: Bevezetés a térképészetbe. JATE Express 1999.
Horváth G. - Zsiga A.: Térképészeti gyakorlatok (Főiskolai gyakorlatok) Budapest, 1982.
Irmédi M. L.: Térképalkotás. Budapest, 1970.
Stegena L.: Térképtörténet. Budapest, 1983.
Papp-Váry Á. - Hrenkó P.: Magyarország régi térképeken, Gondolat/Officina Nova 1989.
Világatlasz
-
6. **A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:-**
-

Tantárgy neve	Csillagászati földrajz I-II.
Tantárgy kódja	FDB1305; FDB1306
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	2+1
Összóraszám (elm.+gyak.)	1+0, 0+1
Számonkérés módja	kollokvium + gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Bérczi Szaniszló
Tantárgyfelelős beosztása	egyetemi docens (ELTE Budapest)

1. **A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Alapismeretek a Földről, mint égitestről, tájékozódás a csillagászati koordinátarendszerekben, ezek űrkutatási alkalmazásaiban és szűkebb égitest-környezetünkben, a Naprendszerben.
2. **A tantárgy tartalma:**
 1. Csillagászati koordinátarendszerek:
Horizontális, 1. Ekvatoriális, 2. Ekvatoriális, Ekliptikai.
 2. A csillagászati időszámítás:
Csillagidő, a Nap éves mozgása, naptár.
 3. A Föld égitest erőterei, az anyagok a bolygótest környezetében.
Gravitációs erőter. Mágneses erőter. Bolygómagnetoszférák. Bolygóléggörök.
 4. A Föld típusú bolygótestek felszíne.
Geomorfológia: a felszíni formák csoportosítása, fotogeológiai térképezése.
Fizikai leírás és interpretáció különválasztása. Asztrogeológia.
 5. Bolygótestek felszíni rétegtani térképezése.
A sztratigráfia alapelvei. Asztrogeológia. Káterstatistika. A Hold rétegsora.
 6. A kozmikus szondák által föltárt égitestek felszíne, földrajza és sztratigráfiája.
A Merkúr, a Mars és a Vénusz geológiája. A Jupiter Galilei féle holdjainak geológiája.
 7. Anyagvizsgálatok a Naprendszerben. (Kozmopetrográfia I.)
Meteoritek. Főbb típusaik. Kémiai és ásványos összetételük. Színképük.
Összevetésük a kisbolygók színképével. Meteoritek az Antarktiszról.
 8. Holdkőzetek. (Kozmopetrográfia II.)
A holdkőzetek kémiai és ásványos összetétele. Összevetésük a földi kőzetekkel. A holdkőzetek kialakulásának modellezése fázisdiagramokkal.
 9. Holdkőzetek és holdfelszíni kőzettestek összehasonlítása.
A Hold geokémiája és fejlődéstörténete. Földi és holdi bazaltok összehasonlítása. Az Apolló expedíciók mérései, a holdi geofizika eredményei.
 10. Kéreg-köpeny kapcsolatok a Földön.
Köpenyzárványok Kárpát-medencei bazaltokban. RFF mennyiségének változása parciális oladási folyamatokban. (szentbékllai sorozat).
 11. A Naprendszer ásványos szerkezete, övei, kozmogeokémiája.
A lehülő szoláris köd gázaiból kicsapódó ásványok sorozata Lewis-Barshay és Larimer-Grossman modelljei szerint. Kettőskristályosodás a Naprendszerben.
 12. Összefoglalás. Égitestek felszíne, környezete, földrajza.
Övesség a Naprendszerben, övesség a planetáris testek anyagában.
Összehasonlító planetológia, ásvány-kőzettan és kozmogeokémia.
Tudományágunk szemléletformáló szerepe és visszahatása a földtudományokra.
3. **Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozat
4. **A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
5. **A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Bérczi Sz. (1978): Planetológia. Egyetemi jegyzet, Tankönyvkiadó, Budapest (J3-1154)

Bérczi Sz. Kabai S. (2002): Kis Atlasz a Naprendszerőről (5): Űrkutatás és geometria. ELTE TTK Kozmikus Anyagokat Vizsgáló Űrkutató Csoport, UNICONSTANT, Budapest, Püspökladány (ISBN 963 00 6314 XÖ, 963 204 063 5)

Bérczi Sz. Hargitai H., Kereszturi Á., Sik A. (2001): Kis Atlasz a Naprendszerőről (3): Bolygótestek atlasza. UNICONSTANT, Budapest, Püspökladány (ISBN 963 00 6314 XÖ, 963 00 8474 0)

6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása: földgömbök, audiovizuális eszközök, tájolók, GPS

Tantárgy neve	Fejezetek az általános földtan témaköreiből I-II.
Tantárgy kódja	FDB1307; FDB1308
Meghirdetés féléve	1-2
Kreditpont	3-3
Összórészám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Dobány Zoltán
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tantárgy alapozó ismereteket kíván nyújtani a litoszféra legfontosabb ásványtani és kőzettani fogalmairól, alapösszefüggéseiről, az ott zajló anyagfejlődési folyamatokról, majd a Föld és az élet fejlődéstörténetét tekinti át
- 2. A tantárgy tartalma:** Kristálytani alapfogalmak, kristályrendszerek és kristályosztályok. Kristálykémiai, ásványfizikai alapfogalmak. A magmás kristályosodás szakaszai. Magmás kőzetek. Az üledékes kőzetek genetikája, rendszere. A metamorf kőzetek genetikája, a metamorfózis jelenségeinek osztályozása. A metamorf kőzetek rendszere. Őslénytani alapfogalmak. Az élet keletkezésére vonatkozó elméletek. A prekambrium, a paleozoikum, a mezozoikum és a kainozoikum főbb földtörténeti eseményei. Hazánk vázlatos földtani fejlődéstörténete
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozatok
- 4. A tárgy előírt szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és /vagy irodalom jegyzéke:**
Szederkényi T.: Ásvány- és kőzettan. Szeged, 2001.
Dr. Boros L. (szerk.): Általános természeti földrajzi gyakorlatok. 1988.
Pellant C.: Kőzetek és ásványok. Határozó kézikönyvek. 1993.
Bognár L.: Ásványhatározó. 1987.
Molnár B.: A Föld és az élet fejlődése. 1984
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** tanterem, ásvány- és kőzetgyűjtemények, ősmaradványok, földtani térképek stb.

Tantárgy neve	Földtudományi alapismeretek
Tantárgy kódja	FDB1401
Meghirdetés féléve	1
Kreditpont	2
Összórészám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Frisnyák Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	professor emeritus

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tantárgy átfogó ismereteket kíván nyújtani a földrajzi burok legfontosabb folyamatairól és azok környezetre és a társadalmi-gazdasági életre kifejtett hatásairól
- 2. A tantárgy tartalma:** Alapismeretek a Naprendszeréről, a Föld helyzetéről, mozgásairól, azok következményeiről. A Föld belső szerkezete. A fölkéreg felépítése, mozgásai, a legfontosabb közetképző folyamatok. A lemeztectonika alapjai. A hegységképződések folyamatai. A földtörténet alapjai. A földtörténet korbeosztása, az egyes idők, időszakok, korok és korszakok legfontosabb eseményeinek a bemutatása. A legfontosabb geomorfológiai folyamatok alapismeretei. A hidroszféra általános jellemzése. A talajföldrajz alapjai. A legfontosabb talajképző folyamatok és magyarországi talajtípusok bemutatása. A légkör felépítése, összetétele, időjárási jelenségek alapelemei. Ciklonok, anticiklonok, a nagy földi légkörzés alapjai. A földrajzi övezetesség általános ismeretei. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek rendszere. Az egyes földrajzi övezetek felszínformálódása és fő természetföldrajzi jellemzői.
- 3. Az évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Gábris Gy. - Marik M. - Szabó J.: Csillagászati földrajz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998.
Pécze Gy.: Éghajlat. Tankönyvkiadó, Bp. 1979.
Borsy Z. (szerk.): Általános természetföldrajz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1993.
Molnár B.: A Föld és az élet fejlődése. Tankönyvkiadó, Bp. 1984.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** projektor, térképek

Tantárgy neve	Történeti földrajz I-II.
Tantárgy kódja	FDB1402; FDB1403
Meghirdetés féléve	2-3
Kreditpont	3-3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Frisnyák Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	professor emeritus

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tantárgy célja a világgazdaság jelenségeinek és folyamatinak bemutatása (a neolitikus forradalomtól napjainkig).
- 2. A tantárgy tartalma:** A történeti földrajz c. stúdium bevezetője a világgazdasági elméletekkel és modellekkel foglalkozik, majd felvázolja a gazdasági élet fejlődését az ősembertől napjainkig. Foglalkozik a gazdálkodás kezdeteivel, a neolitikus forradalommal (Kr. e. 10000-4000), a potamikus kultúrákkal, az első városok és államok gazdálkodásával (Kr. e. 4000-1000), az óvilági birodalmak gazdasági életével (Kr. e. 1000 – Kr. u. 650), az Újvilág ősi kultúrközpontjaival (Kr. e. 1000 – Kr. u. 1600), a feudális kor gazdasági fejlődésével, a 5. századi regionális piacokkal, a sztyepei népek gazdasági tevékenységével, a merkantil világ kialakulásával (1450-1640), a kereskedelmi kapitalizmus időszakával (1640-1780), az ipari kapitalizmus, a modern világgazdaság kialakulásával (1780-1880), a kolonizációval, a világgazdaság fejlődésének további korszakaival, a gyarmati rendszer felbomlásával, az integrációkkal, a világgazdaság térszerkezetével, a globalizációval stb.
A Kárpát-medence természeti képe a honfoglalás és az államalapítás korában. Az emberi tevékenységi formák fejlődése és térbeli rendszerei. A Kárpát-medence népei, interetnikus kapcsolatai és az etnikai térszerkezet változásai (895-1945). A Kárpát-medence településhálózatának kialakulása és fejlődése. A Kárpát-medence földrajzi munkamegosztása, a régiók és az interregionális kapcsolatok kialakulása és fejlődése. A társadalom integrált környezet-átalakító munkája és a modern infrastruktúra-rendszer kiépítése. Hazánk közigazgatás-történeti földrajza.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** Feladatmegoldások (pl. tematikus térképek, grafikonok, rajzok és rendszerező táblázatok) és topográfiai gyakorlatok.
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:**
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Frisnyák S.: Magyarország történeti földrajza. Budapest, 1990.
Cameron: A világgazdaság történeti földrajza. Budapest, 1998.
Frisnyák S.: Az Alföld történeti földrajza. Nyíregyháza, 2000.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:**

Tantárgy neve	Geoinformatika I-II.
Tantárgy kódja	FDB1404; FDB1405
Meghirdetés féléve	2-3
Kreditpont	2-2
Összóraszám (elm+gyak)	0+2
Számonkérés módja	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kókai Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Az alapozó tárgy célja, hogy a hallgatók elsajátítsák földtudományi statisztika alapjait, amelynek anyagára további stúdiumok épülnek .
- 2. A tantárgy tartalma:** Valószínűség számítás elemei. A valószínűség fogalma, a legfontosabb valószínűség számítási tételek. A feltételes valószínűség és az események függetlensége. Valószínűségi változók és jellemzőik ezek kapcsolatrendszere, a kovariancia, korreláció fogalma ezek kiszámítása.

Diszkrét valószínűségi változók. Néhány nevezetes diszkrét eloszlás. (Binomiális, geometriai, hipergeometriai és Poisson eloszlás) Várható érték, szórás fogalma, meghatározása. Lineáris regresszió meghatározása. Folytonos valószínűségi változók. Eloszlás- és sűrűségfüggvény fogalma. Nevezetes folytonos eloszlások (egyenletes eloszlás, Gauss-eloszlás, exponenciális eloszlás, lognormális eloszlás).

Hipotézis vizsgálat: normál eloszlású mintákra vonatkozó próbák, illeszkedés, függetlenség és homogenitás vizsgálat. A sztochasztikus folyamatok elméletének alapjai, néhány fontosabb sztochasztikus folyamat. A sztochasztikus folyamatokra vonatkozó becslések és próbák: trendillesztés periodicitás vizsgálat, autokorreláció.

A tárgy feladata hogy a hallgatók elsajátítsák a regionális elemzések módszertanának elméleti problémáit. Megismerkedjenek az alapvető térleméleti modellekkel, a településhierarchia rendszerével, vonzaskörzet kutatási módszerekkel. A regionális információs bázisok, adatforrások adatfelvételi módszerek, alapján képesek legyenek a társadalomszerkezet települési és regionális szintű vizsgálatára, elemzésére.

A térképi mérések, gazdasági adatok számítógépes feldolgozásához szükséges az alapvető táblázatkezelő szoftverek használatának a tematikus térképek típusainak, szerkesztési alapelveinek, módszereinek ismerete. Ezt követi a GIS néhány alapvető programjának alkalmazásainak megismerése (Mapinfo, Arcview): A GIS helye a regionális elemzési módszerek sorában, viszonya más térleméleti modellekhez, eljárásokhoz. GIS közigazgatási, önkormányzati alkalmazásai, koordinált és decentralizált rendszerek.

- 3. Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozat
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**

Sikos T.T.: Matematikai és statisztikai módszerek alkalmazási lehetőségei a területi kutatásokban. Akadémiai Kiadó Budapest. 1984.

Péczely György: Éghajlatlan (5. fejezet.) Az éghajlalelemzés matematikai statisztikai módszerei.)

Dévényi Dezső - Gulyás Ottó: Matematikai statisztikai módszerek a meteorológiában.

Steiner Ferenc: A geostatisztika alapjai.

Detrekői Á. - Szabó Gy.: Bevezetés a térinformatikába, Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, 1995.

Kertész Á.: A térinformatika alkalmazásai Holnap Kiadó Budapest, 1997.

Lóki J.: A GIS alapjai Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1998.

Nemes Nagy J.: Regionális elemzési módszerek ELTE Eötvös Kiadó Budapest, 2004.

Tózsá István: A térinformatika alkalmazása a természeti és humán-erőforrás gazdálkodásban, Aula Kiadó Budapest, 2001.

- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Az idegenforgalom földrajzi alapjai
Tantárgy kódja	FDB1406
Meghirdetés féléve	3
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	1+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Gál András
Tantárgyfelelős beosztása	óraadó

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A szabadidő és a turizmus fogalmának meghatározása, lehetséges csoportosításai, alapfogalmak. A turizmus történeti fejlődése, tömegessé válásának folyamata, jelentősége napjainkban. A turizmus piaca, a piac összetevői, jellemzői, működése, sajátosságai /a kereslet tényezői, a kínálat tényezői, ár, verseny, kockázat, krízisérzékenység/.
- 2. A tantárgy tartalma:** Az idegenforgalmi keresletet és kínálatot befolyásoló tényezők. Szükséglet, motiváció, idegenforgalmi adottságok, attrakció, vonzerő. A turisztikai termék fogalma, alkotóelemei. Fogadókészség, fogadóképesség. A fogyasztási magatartást befolyásoló tényezők. A turizmus mérése, a statisztikai adatgyűjtés szerepe és jelentősége. Adatgyűjtési módszerek, az érkezők valamint a turisztikai bevételek és kiadások számbavételének módozatai. A világ és hazánk turizmusa a szám adatok tükrében. Fejlesztési trendek, tendenciák. Az idegenforgalmi szektor és főbb jellemzői: a versenyszféra, a közlekedés, szálláshely és vendéglátás, ember alkotta idegenforgalmi attrakciók működtetői, a szervezett turizmust szolgáló létesítmények. Idegenforgalmi szektor II.(A turizmus irányítása). Állami és területi, ágazati, irányítási és koordinációs feladatok. Magyarországi helyzet. IKM Turizmus Főosztály. Országos Idegenforgalmi Bizottság. Magyar Turisztikai Szolgálat. Információs szolgálat, TourInform, nemzeti propaganda feladatok. Az államigazgatás felelőssége a turizmusban. Idegenforgalmi szektor III. (Civil szerveződések) Közérdekű szervezetek, szakmai szövetségek, érdekképviseleti szerveződések. Nemzetközi közérdekű szervezetek. A turizmus hatásai. A turizmus közvetett és közvetlen gazdasági szerepe, hatásai /GNP - GDP, fizetési mérleg funkció, regionális és multiplikátor hatás/. A turizmus társadalmi, szociális, kulturális és ökológiai, környezeti hatásai. Fenntartható fejlődés a turizmusban (sustainable tourism). Napjaink idegenforgalmának jellemző tendenciái Magyarországon. Az idegenforgalom hosszú távú fejlesztési stratégiája, prioritások, termékfejlesztési lehetőségek és forrásaik a minőségi/exkluzív turizmus kínálati piacon. Idegenforgalmi koncepció, turizmuspolitika. Idegenforgalmi Célelőirányzat. A turizmus integrált tervezése. Idegenforgalmi politika Magyarországon. Turizmus menedzsment a fogadóhelyen. A turizmus jövője.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozat
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Turizmus szakfolyóirat
Mundruczó Gy.-né – Graham, S. (1996): Turizmus elmélet és gyakorlat. Közgazdasági és Jogi könyvkiadó.
Ritter J. (1995): Vendéglátás és elszállásolás munkafüzet. KVIF
Csizmadia L. (1990): Étel-ital ismeret, nemzetek konyhája. KVIF
Eöry I. (1994): Szabadidő management. KVIF
Lengyel M. (1994): A turizmus általános elmélete. VIVA, KIT
Kaspar, C. (1992): Turisztikai alapismeretek. KIT
Puczkó L. – Rátz T. (2001): A turizmus hatásai. Budapest, Aula Kiadó. 482 p.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

II. Szakmai törzsmódulok

Tantárgy neve	Általános természeti földrajz I-II-III.
Tantárgy kódja	FDB1407; FDB1408; FDB1409
Meghirdetés féléve	1-2
Kreditpont	4-3-1
Összóraszám (elm.+gyak.)	3+0, 2+0, 0+1
Számonkérés módja	kollokvium + gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Dobány Zoltán
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a földrajzi burok komplexitásának kialakulási folyamatát, a földrajzi burok egyes elemeinek jellegét és törvényszerűségeit, s a megszerzett ismeretek birtokában képesek legyenek a földrajzi burokról a valóságnak megfelelő korrektt képet kialakítani. További cél, hogy az általános természetföldrajz - a hozzá kapcsolódó éghajlattani és csillagászati földrajzi ismeretekkel együtt - megalapozza a további földrajzi stúdiumokat, s a hallgatókat felkészítse az önálló szakmai munkára.
- 2. A tantárgy tartalma:** A Föld fejlődése és szerkezete. A Föld szilárd kérgé. A Föld belső felépítésére vonatkozó elméletek. A Föld geofizikai jellemzői. A földrengések. A kontinensek és az óceánok kialakulása, a lemeztectonikai elmélet ismertetése, a lemeztectonikai folyamatok és kéregszerkezeti jelenségek összefüggése. A magmatizmus és a vulkánizmus jelenségei. Geomorfológiai folyamatok. Az aprózódás és a mállás. Tömegmozgásos folyamatok. A pluvialis és a fluviatilis erózió. A szárazföldi jég felszínalakító tevékenysége. Az állandóan fagyott területek formái. Karsztjelenségek. A szél felszínalakító tevékenysége. A tenger felszínalakító tevékenysége. Vulkanomorfológia. Geomorfológiai szintézis. Éghajlati morfológiai régiók.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozatok
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Borsy Z. (szerk.): Általános természetföldrajz. 1993. (Csak a kijelölt fejezetek.)
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** tanterem, audiovizuális eszközök, térképek

Tantárgy neve	Környezeti földtudományok alapjai I-II-III.
Tantárgy kódja	FDB1410; FDB1411; FDB1412
Meghirdetés féléve	1-2-3
Kreditpont	2-2-2
Összórészlet (elm.+gyak.)	1+0, 1+0, 0+2
Számonkérés módja	kollokvium + gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Gööz Lajos
Tantárgyfelelős beosztása	egyetemi magántanár, óraadó

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tárgy kiegészíti az Általános természeti földrajz tantárgy ismereteit azokkal a földrajzi szférákkal, amelyek az élet elterjedését biztosítják, az emberi tevékenységek és hatások közvetlen földrajzi környezetét jelentik. Itt kerül sor a talajföldrajzi, vízföldrajzi és életföldrajzi jelenségek ismertetésére a földrajzi övezetesség, illetve a tájszerkezet alakulása szempontjából. A stúdium zárófejezeteként a hallgatók betekintést nyernek az emberi hatásokra is. Megismerik e szférák károsításából eredő, az emberiséget fenyegető globális környezeti veszélyeket, azok megszüntetésének lehetséges módjait, és szűkebb környezetünk, a magyarországi környezet- és természetvédelem jelenlegi gyakorlatát.
- 2. A tantárgy tartalma:** Elsőként a pedoszféra jellemzésével foglalkozik. A talajok funkciói az ökológiai rendszerben. A talajképződést meghatározó környezeti tényezők és a talajképződés során lejátszódó folyamatok. Talajosztályozási rendszerek. A vízfolyások és tavak földfelszíni elterjedésének sajátosságai, keletkezési körülményei. A vízfolyások fizikai tulajdonságai, a felszínformáló munka szempontjából. A felszíni alatti vizek eredete, tároló képződményei, osztályozása. Erre épül az életföldrajz rendszerének ismertetése. Az életfeltételek eloszlása a földrajzi burokokban, az élőlények környezethez való alkalmazkodása. A természetföldrajzi törvényszerűségek, jelenségek és folyamatok a földrajzi tájak övezetességi rendszerében. A trópusi övezet biotípusai és talajtípusai. A meleg mérsékelt öv biotípusai és talajtípusai. A valódi mérsékelt öv biotípusai és talajtípusai. A hideg mérsékelt öv és a hideg övezet biotípusai és talajtípusai. A vertikális övezetesség és a tengerek biotípusai. A Kárpát-medence talajföldrajzi és életföldrajzi jellegzetességei (a fő talajképző tényezők, talajtípusok, a legfontosabb társulások, a fő társulás alkotó fajok megismerése). Ezekre az előadásokra alapozva kerülnek sorra a tájföldrajzi ismeretek. A tájökológia alapfogalmai, a tájak hierarchikus rendszere. A táj formálódása az állandóan nedves és a váltakozóan nedves-száraz trópusokon (felszínfejlődés, az itt előforduló jellegzetes tájtípusok). A félig száraz és a száraz éghajlatú területeken a nedves és félig nedves szubtrópusokon a valódi mérsékelt övezetben (a mai és a korábbi felszínfejlődés fő formái, az itt előforduló jellegzetes recens és maradványtájak). A poláris és szubpoláris területek jelenlegi éghajlati viszonyainak hatásai a táj fejlődésére nézve, s a globális éghajlatváltozás okozta felszínfejlődési, tájökológiai problémák. Az élővilág pusztítása, az ember által okozott szennyezések és felgyorsított káros folyamatok, az ökológiai katasztrófa, a környezetszennyezés stb. A folyamatok lassításának és megakadályozásának módjai a környezetvédelmi alapelvek figyelembevételével. A magyarországi környezet- és természetvédelem néhány földrajzi vonatkozása. A tájtípusok műszaki, ökológiai és esztétikai tájrendezésének elvei, tervezési, megvalósítási és hatósági feladatai.

2. Évközi ellenőrzés módja: zárthelyi dolgozatok.

4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: -

5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:

Csorba P. (1997): Tájökológia. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó. 113 p.

Mezősi G. (1993): A földrajzi táj. In.: Általános természetföldrajz - Borsy Z. (szerk.). Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. p. 807-821.

Attenborough, D.: Az élő bolygó. – 323 p., 1988.

Hortobágyi T. - Simon T.: Növényföldrajz, társulástan és ökológia. Nemzeti Tankönyvkiadó. 546 p., Budapest, 1981.

Kerényi A.: A Föld talajai. - In.: Általános természetföldrajz. Borsy Z. (szerk.) Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest, 1993. p. 676-726.

Láng S. - Nagy J.-né: Biogeográfia és talajföldrajz. Nemzeti Tankönyvkiadó. 289 p. Budapest, 1975.

Papp S.: Az élővilág földrajza. In.: Általános természetföldrajz. Borsy Z. (szerk.) Nemzeti Tankönyvkiadó. p. 726-806. Budapest, 1993.

6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása: projektor, térképek, botanikai gyűjtemények, talajképek

Tantárgy neve	Népesség- és településföldrajz I-II.
Tantárgy kódja	FDB1501; FDB1502
Meghirdetés féléve	2-3
Kreditpont	3-2
Összóraszám (elm+gyak)	2+0, 0+2
Számonkérés módja	kollokvium + gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Hanusz Árpád
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tantárgy célja a társadalomföldrajz két fontos részterületének, a népesség- és településföldrajzi ismeretanyagának (törvényszerűségeinek) bemutatása.
- 2. A tantárgy tartalma:** A Föld népességének növekedése népesedési ciklusok szerint. A népességnövekedés okai és területi különbségei. Az első és második demográfiai forradalom. A népességnövekedés következményei (éllemezési gondok, foglalkoztatási nehézségek stb.). A népesség belső mozgásai, szerkezeti változásai. A Föld népességének fajták, nyelvek, vallások szerinti megoszlása. A települések kialakulására és fejlődésére ható földrajzi és társadalmi tényezők. Településtípusok, településagglomerációk, településhierarchia. A nagyvárosok belső szerkezete. Urbanizáció. A modern urbanizáció szakaszai.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** Feladatbeadások (grafikonok és tematikus térképek).
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Tóth J.: Általános társadalomföldrajz I-II. Pécs, 2002.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Általános és ágazati gazdasági földrajz I-II.
Tantárgy kódja	FDB1503; FDB1504
Meghirdetés féléve	3-4
Kreditpont	3-2
Összóraszám (elm+gyak)	2+0, 0+2
Számonkérés módja	kollokvium + gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Hanusz Árpád
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tantárgy célja a térben, a természeti környezettel szoros kapcsolatban lejátszódó társadalmi gazdasági jelenségek és folyamatok bemutatása.
- 2. A tantárgy tartalma:** A társadalom és a földrajzi környezet kapcsolata. A világgazdaság kialakulása, fejlődésének fontosabb szakaszai és jellemzői. A világgazdaság szerkezete. Integrációk. Az egyes ágazatok (bányászat, energiagazdaság, feldolgozóipar, mező- és erdőgazdaság, infrastruktúra, közlekedés, bel- és külkereskedelem, idegenforgalom, pénz- és hitelintézetek) földrajzi elhelyezkedése. A földrajzi munkamegosztás kialakulása, fejlődése és formái. Egyenlőtlen területi fejlődés : centrum és periféria. A fejlődés szakaszossága, törései és a strukturális robbanások. Az innovációk terjedése. Az új világgazdasági rend.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** Tematikus térképek, grafikonok és diagramok szerkesztése.
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** A hallgatók tanulmányútján mezőgazdasági és ipari üzemek látogatása.
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:** -
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Politikai földrajz és szociogeográfia I-II.
Tantárgy kódja	FDB1505; FDB1506
Meghirdetés féléve	2-3
Kreditpont	2-2
Összóraszám (elm+gyak)	1+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Gál András
Tantárgyfelelős beosztása	óraadó

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Politikai jelenségek földrajzi módszerekkel történő elemzését és földrajzi értelmezését végző tudományterület. Vizsgálja az *államhatárok* és az államok földrajzi jellemzőit, területi változásait, az államok belső közigazgatási felosztását, a régiók kialakításának területi kereteit, az egyes társadalmi csoportok politikai magatartását, az államok nemzetközi kapcsolatrendszerét, az államközi kapcsolatok földrajzi, *geopolitikai* hátterét, a nemzetközi integrációk kialakulását, s még számos politikai jelenség földrajzi vonását. A politikai földrajz kialakulásában mérőföldkőnek számított Friedrich Ratzel (1844-1904) német geográfus munkássága, akinek *Politische Geographie* (1897) című műve jelentős lökést adott a tudományterület létrejöttére szempontjából. A 20. századi fejlődése során a politikai földrajz számos részterületre vált szét (pl. geopolitika, közigazgatási földrajz, választási földrajz, integráció-földrajz), amelyek önálló tudományterületté válása megindult. A politikai földrajz napjainkban a társadalomföldrajz egyik legdinamikusabban fejlődő, legszerteágazóbb részterülete.
- 2. A tantárgy tartalma:** A politikai földrajz átalakulóban lévő, igen sok problémát magában foglaló tudományterület. A kurzus elsősorban a politika térbeli szerveződéseinek kérdéseit tárgyalja. A tárgy időbeli korlátai lehetetlenné teszik egy teljes, átfogó kép nyújtását, mely minden klasszikus témát átölel. Ezért figyelembe véve, hogy a hallgatók érdeklődése elsősorban a politikai konfliktusok és nemzetközi kapcsolatok felé irányul, főleg ilyen kérdések vizsgálata kerül előtérbe.
Bevezetés a politikai földrajzba.
Államföldrajz: Állam – nemzet – nemzetállam. Az államok létrejötté. Az állam területe.
Határok földrajza. Magterületek és fővárosok. Központosított, szövetségi és regionális államok. Különleges politikai területi egységek.
Közigazgatás földrajza: A közigazgatás földrajz definíciója, kialakulása és fejlődése. Közigazgatási térfelosztás világszerte. Közigazgatási térfelosztás és változásai Magyarországon.
Választási földrajz: A választási földrajz definíciója, kutatási előzményei. A választójog és a választási rendszerek fejlődése. A választási földrajz rendszermodellje. A magyar parlamenti választások földrajzi jellemzői (1990-1998).
Imperializmus, gyarmatosítás, dekolonizáció: Gyarmatbirodalmak létrejötté, felbomlása, utóélete.
Geopolitika: A hatalom vizsgálata. Történeti koncepciók a geopolitikában. Napjaink geopolitikája.
A háború és béke földrajza. Jelenlegi nemzetközi kapcsolatok: Nemzetközi jog. Nemzetközi kereskedelem. Gazdasági integráció. Globális kormányközi szervezetek. Regionális és szubregionális szervezetek. Land-locked (“szárazföldbe zárt”) államok.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** --
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** --
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Berneke Ágnes (szerk.) (2002): A globális világpolitikai földrajza, Nemzeti Tankönyvkiadó
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** tanterem, audiovizuális eszközök, térképek

Tantárgy neve	Magyarország és a Kárpát-medence természeti földrajza I-II.
Tantárgy kódja	FDB1601; FDB1602
Meghirdetés féléve	3-4
Kreditpont	3-3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0, 0+2
Számonkérés módja	kollokvium + gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kormány Gyula
Tantárgyfelelős beosztása	professor emeritus

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Ismerje meg a Kárpát-medence fejlődéstörténetét, szerkezetét, képződményeit, morfológiai, klimatológiai, talajtani, biogeográfiai adottságait, térbeli megoszlását, jellemzőit, specifikumait.
- 2. A tantárgy tartalma:** A Kárpát-medence és Magyarország földtani fejlődéstörténete és szerkezeti felépítése. A Kárpát-medence éghajlata és éghajlat-alakító tényezői. A Kárpát-medence vízrajzi adottságai, fejlődéstörténete, hidrológiai jellemzői. A Kárpát-medence talajai és biogeográfiai képe. A Kárpát-medence tájainak természetföldrajzi jellemzése. Természet- és környezetvédelem a Kárpát-medencében, lokális és globális problémák.
- 2. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** Terepgyakorlat.
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Bulla B. – Mendöl T.: A Kárpát-medence természeti földrajza. Budapest, 1947.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Magyarország társadalomföldrajza I-II.
Tantárgy kódja	FDB1603; FDB1604
Meghirdetés féléve	3-4
Kreditpont	3-3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Hanusz Árpád
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A stúdium a magyar társadalommal, a nemzetgazdaság természetföldrajzi alapjaival és geopolitikai-közgazdasági feltételrendszerével, a gazdaság ágazati és térszerkezetével, európai kapcsolódásaival és a világgazdaságban elfoglalt helyével (perspektíváival) foglalkozik.
- 2. A tantárgy tartalma:** A társadalmi-gazdasági fejlődés természeti és humán erőforrásai, közgazdasági és politikai tényezői. A gazdasági fejlődés fontosabb korszakai és jellemzői. A népesség idő- és térbeli változásai, tagozódása, gazdasági aktivitása. A magyar nemzetgazdaság szerkezete, primer és szekunder szektorai (mezőgazdaság, erdő- és vadgazdálkodás, ipar). A terciér szektor jellege, társadalmi szerepe és fejlődési sajátosságai. A magyar településhálózat, régiók és térszerkezeti egységek.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tantárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** Terepgyakorlat.
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Perczel Gy.: Magyarország társadalom-gazdasági földrajza. ELTE Kiadó. Budapest, 1995.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Európa természet- és társadalomföldrajza I-II.
Tantárgy kódja	FDB 1605; FDB1606
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	3-2
Összóraszám (elm+gyak)	2+0, 0+2
Számonkérés módja	kollokvium + gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kókai Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Az Európa földrajza c. stúdium foglalkozik Európa természet- és társadalomföldrajzi erőforrásainak és felhasználási lehetőségeinek feltárásával, s a gazdasági potenciál értékelésével. A társadalom különböző szintű környezetátalakító-tájformáló tevékenységét annak függvényében vizsgáljuk, hogy hogyan segítette elő Európa gazdasági és politikai integrációját, úgy, hogy az egyes országcsoportok, régiók gazdasági, politikai és társadalmi sajátosságai is felszínre kerülnek, különös tekintettel a térszerkezeti erővonalakra és súlypontokra.
- 3. A tantárgy tartalma:** Az Európai Unió kialakulásával, fejlődésével és működési mechanizmusának bemutatásával foglalkozó bevezető előadások után, részletesen megvizsgáljuk Európa (EGT) világgazdasági helyét és szerepét, majd Európa centrumait és periferiáit, a fejlettség regionális különbségeit, a természeti- és humán erőforrások hasznosíthatósági lehetőségeit. Az Európai Unió energiagazdasága és energiapolitikája, a mezőgazdaság jellemzői és kitorési lehetőségei (C.A.P.), az ipar dinamikus és válságágazatai mellett áttekintjük a szolgáltatások szerepét és sajátosságait.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** Szóbeli ellenőrzés és topográfiai tájékozódás.
- 4. A tantárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Probáld F.: Európa regionális földrajza. ELTE Kiadó. Budapest, 2000.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Kontinensek földrajza I-II.
Tantárgy kódja	FDB1607; FDB1608
Meghirdetés féléve	5-6
Kreditpont	3-3
Összórészám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kókai Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A „Kontinensek földrajza” c. stúdium részletesen foglalkozik az amerikai kontinens természetföldrajzi adottságaival, ezek hatásával a kitermelő iparra, az energiagazdálkodásra, a feldolgozóiparra, a mezőgazdaságra és a szolgáltatások (pl. vonalas infrastruktúra) egyes ágazataira. Amerikában meglévő sajátos képződményeinek bemutatása és értékelése komplex term. földrajzi vizsgálatok keretében.
- 2. A tantárgy tartalma:** Észak-, Közép- és Dél-Amerika éghajlati, növényföldrajzi, állatföldrajzi és talajföldrajzi jellemzése. Az amerikai kontinens geológiai múltjának, vízrajzának megismerése, s hatása a kontinens országainak gazdasági életére. Amerika természeti földrajzának általános jellemzői mellett az egyes term. földrajzi tájak (pl. Kanadai pajzs, Appalache, Kordillerák, Belső-síkság, Andok, Brazil-masszívum, Amazonas-, Parana-, Orinoco-alföld stb.) részletes elemzése és jellemzése, a specifikumok, és a természeti szépségek megismerése.

A világgazdaság földrajza stúdium foglalkozik Amerika természet- és társadalomföldrajzi erőforrásainak és fejlesztési lehetőségeinek feltárásával, valamint a gazdasági potenciál értékelésével. A társadalom lokális-, mikro- és makro- regionális környezetátalakító-tájformáló tevékenységét az egyes régiók és térségek jellemzői és sajátosságai alapján vizsgáljuk úgy, hogy az egyes ország-csoportok, régiók gazdasági, politikai és társadalmi sajátosságai is felszínre kerülnek, különös tekintettel a térszerkezeti erővonalakra és súlypontokra.

Az USA kialakulása, társadalmi-gazdasági fejlődése és sajátosságai. Az ország világgazdasági jellemzői, népesség- és településföldrajzi specifikumai (pl. slumosodás, gettósodás, urbanizációs sajátosságok stb.). A mezőgazdaság ált. jellemzői és termelési övezetei ill. körzetei, gazdasági körzeteinek komplex bemutatása, értékelése. Kanada, Mexikó, Közép-Amerika országainak ált. jellemzése, világgazdasági fontosságú termékeik bemutatása, ill. Dél-Amerika regionális középhatalmainak társadalmi-gazdasági jellemzése.

Foglalkozik Afrika és Ausztrália természet- és társadalomföldrajzi erőforrásainak és fejlesztési lehetőségeinek feltárásával, valamint a gazdasági potenciál értékelésével. Afrika helye és szerepe a világgazdaságban. Afrika természeti- és társadalmi (pl. Fekete-Afrika) régióinak helye, szerepe a regionális munkamegosztásban, gazdasági-társadalmi sajátosságainak, problémáinak bemutatása a történelmi fejlődésen keresztül. Afrika regionális középhatalmainak gazdasági sajátosságai, térszervező képességei és lehetőségei, valamint helyük és szerepük a globális világgazdaság munkamegosztási rendszerében. Ausztrália és Új-Zéland társadalmi-gazdasági fejlődése, helye napjaink világgazdasági erőtereiben.

- 3. Évközi ellenőrzés módja: -**
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: -**
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom**

Gábris Gyula (szerk.): Regionális természetföldrajzi atlasz, Tengerentúli világrészek, ELTE Eötvös kiadó, Budapest 1999.

Kontinensről kontinensre sorozat 6 kötete, Kossuth kiadó, Budapest 2000-204.

Folyóiratok: Földgömb, National Geographic, HVG, Világtalasz

Probáld Ferenc (szerk.): Afrika és a Közel-Kelet földrajza, ELTE Eötvös kiadó, Budapest 2002.

Probáld Ferenc (szerk.): Ázsia, Ausztrália és Óceánia földrajza, ELTE Eötvös kiadó, Budapest 2001.

Gertig Béla (szerk.): Kontinensek földrajza II. Tankönyvkiadó Budapest, 1989.

*Mészáros R.-Probáld F.-Sárfalvi B.-Szegedi N.: Amerika gazdaságföldrajza Tankönyvkiadó
Budapest, 1989.*

6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása: -

III. Differenciált szakmai anyag

Tantárgy neve	Régiótörténet
Tantárgy kódja	FDB3010
Meghirdetés féléve	5
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	1+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Prof. Dr. Frisnyák Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	professor emeritus

1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Az alapozó és a törzsmodul tantárgyai.

2. A tantárgy tartalma:

1. A regionalitás, alapfogalmak, a regionalitás jelentősége, az integráció elve,
2. Mikrointegráció, makrointegráció
3. Az Észak-alföldi Régió földrajzi adottságai
4. A domborzat, vízrajz, flóra, fauna, éghajlat turisztikai szerepe az Észak-alföldi Régióban
5. A táji, kulturális adottságok
6. A földrajzi határok, a régió települései
7. A foglalkoztatottság szektorai, mezőgazdaság és ipar
8. A közlekedés, alapvető infrastruktúra
9. A környezetvédelem, fenntartható fejlődés
10. A régió történelmi, történelmi földrajzi áttekintése
11. A történelmi emlékek, népszokások, hagyományok
12. Az építészeti, népművészeti értékek
13. A régió idegenforgalmi potenciáljának értékelése

3. Évközi ellenőrzés módja: -

4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: -

5. A kötelező ill. ajánlott irodalom

Beluszky P. (2001): A Nagy-Alföld történelmi földrajza. Budapest-Pécs. 273 p.

Enyedi Gy. (1996): Regionális folyamatok Magyarországon. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó. 138 p.

Frisnyák S. (1985): Történelmi földrajz. A Szatmár-Beregi síkság, a Rétköz, a Nyírség és a Zempléni-hegység 18-19. századi földrajza. Nyíregyháza. 163 p.

Frisnyák S. (2002): A Nyírség és a Felső-Tisza-vidék történelmi földrajza. Nyíregyháza. 163 p.

6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása: -

Tantárgy neve	Faluszociológia
Tantárgy kódja	FDB3011
Meghirdetés féléve	6
Kreditpont	3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Pristyák Erika
Tantárgyfelelős beosztása	tanársegéd

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A hallgatók ismerjék meg a "falusi" társadalom összetételét és szerkezetét. Sajatítsák el a megismerés módszereit. Legyenek képesek a társadalmat a vendéglátáshoz kapcsolódóan elemezni, és a lakosság vendégekhez való viszonyulását értékelni.
- 2. A tantárgy tartalma:** Esettanulmányokon keresztül a társadalom terhelhetőségébe, a túlterheltségben rejlő veszélyekbe és ezek megelőzésébe is betekintést kapnak a hallgatók. Magyarország társadalmi, gazdasági helyzete. Társadalmi, gazdasági változások tendenciái.
A magyar társadalom modernizációs esélyei. A társadalom összetétele és szerkezete, szerepe a vendéglátás szempontjából. Társadalmi rétegződés és egyenlőtlenségek, az egyenlőtlenségek társadalompolitikai kezelése. Foglalkoztatottság és annak összetétele vidéken, szerepe és hatása a vendéglátásra. A városok és községek társadalmi jellemzői Magyarországon. Településfejlődés társadalompolitikai befolyásolásának lehetőségei. Társadalmi mobilitás Magyarországon. A belső vándorlás és a lakáskörülmények, a vándorlás szerepe a falusi turizmusban. Gazdaságszociológia, nemzetközi és hazai tendenciák. A magyar gazdaság működésének sajátosságai és változása vidéken. A gazdaságszociológia és a falusi turizmus kapcsolata.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Bartke I. (szerk.) (1989): A társadalom és a gazdaság területi szerkezetének alapvonásai. Budapest, Akadémiai Kiadó.
Cséfalvy Z. (1994): A modern társadalomföldrajz kézikönyve. Budapest, Ikva Kiadó.
Szelényi I. (1990): Városi társadalmi egyenlőtlenségek. Budapest, Akadémiai Kiadó
Vuics T. (1993): Az életkörülmények területi különbségei Magyarországon = Földrajzi Közlemények CXVII. 4.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Falusi turizmus alapjai
Tantárgy kódja	FDB3012
Meghirdetés féléve	6
Kreditpont	3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Pristyák Erika
Tantárgyfelelős beosztása	tanársegéd

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Az alapozó és a törzsmodul tantárgyai, Idegenforgalmi alapismeretek
- 2. A tantárgy tartalma:** A család és a vendégek kapcsolatai. A család és a háztartás, mint vendéglátó. A vendéglátás, a vendég elhelyezése, a vendég ellátása. Programszervezés a vendégek részére. Háztartási élelmiszerismeret. Az élelmiszerek korszerű megítélése, az élelmiszerek értéke. Az élelmiszerfogyasztás és az egészség (korszerű táplálkozás). Az élelmiszertartósítás házi módszerei. Házi húsfeldolgozás. Házi zöldség és gyümölcsfeldolgozás. A házi borkezelés műveletei, a hazai borkultúra. A falusi pince kialakítása, szerepe a vendéglátásban. Népi hagyományok az élelmiszerek tárolásában, csomagolásában. A magyar állattartás fogalmai, története, jelentősége. Az állatok tartása, vágása, házi feldolgozása Állati termékek a hagyományos étkezésben és étkeztetésben. A vendéglátás és az állattartás kapcsolódása (az állatok, mint a vendéglátó ház különlegességei; vendégek, családok, gyerekek viszonya az állatokhoz, a ház körüli állattartás, mint a turistaprogramok része). Kertkultúra kialakulása (történelmi visszapillantás). A kertek csoportosítása típusai, fajtái. A növények elhelyezésének, ültetésének szabályai. Étkezés és pihenés a kertben. Falusi turizmus kisvállalkozások működésének jogi formái, vezetése. A falusi turizmusra jellemző kisvállalkozások előnyei, hátrányai, megítélése a hazai piacon. A vállalkozások erőforrásai, a vállalkozás külső tőkebevonás lehetőségei, a vállalkozások tárgyi és személyi feltételei, a vállalkozás gazdálkodási folyamata. Pénzügyi gazdálkodás, üzleti terv készítése, beszerzés, termelés, szolgáltatás, eladás, fejlesztési, stratégiai elképzelések. Árkialakítás (árstratégia, taktika), értékesítési csatornák a falusi turizmusban, a marketing mix kialakítása, költségvonzata. Marketing a falusi turizmusban. A falusi turizmus marketing tevékenységének egyedi vonási. Célpiacok, szegmentálás. A marketing információs rendszer kialakítása. A marketing közös megjelenítés lehetőségei falusi turizmusban. . A falusi turizmus keretében leginkább alkalmazásra kerülő szerződések (bérlet, haszonbérlet, megbízás, vállalkozás, koncesszió, hitel, közigazgatási szerződés. A turizmus országos, regionális és helyi szervezetei. A falusi turizmus szervezeti felépítése Magyarországon. Regionális és helyi szervezetek. Idegenforgalmi egyesületek és érdekképviselői szervek. A TourInform települési és kistérségi szerepe.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**

Fritz - Ferner, K.: Idegenforgalmi marketing Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1996.
CONSORG LT, (2000): Észak-Alföld Turisztikai Fejlesztési Konceptiója és Programja
Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács (2002): Az Észak-alföldi Régió Területfejlesztési Konceptiója és Területfejlesztési stratégiai programja, valamint Operatív Programja
Ritter J. (1995): Vendéglátás és elszállásolás munkafüzet. KVIF
Csizmadiá L. (1990): Étél-ital ismeret, nemzetek konyhája. KVIF
Hanusz Á. (2001): Adalékok Szabolcs-Szatmár-Bereg megye falusi turizmusának fejlesztéséhez. NYF TTK Tudományos Közleményei.
Hanusz Á. - Aranyossy M. (2000): Nyíregyháza idegenforgalmának fejlesztési koncepciója. (kézirat) Turizmus szakfolyóirat
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Szabadidő turizmus
Tantárgy kódja	FDB3013
Meghirdetés féléve	6
Kreditpont	3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Sütő László
Tantárgyfelelős beosztása	tanársegéd

1. **A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Az alapozó és a törzsmodul tantárgyai. Idegenforgalmi alapismeretek. A szabadidő fogalmának különböző elméletei, a munka és szabadidő jogi vonatkozásai.

2. **A tantárgy tartalma:** A szabadidő és megújulási idő, a szabadidő szerkezete, a posztmodern értékrend és a szabadidő, a társadalmi presztízs szerepe. A legjellegzetesebb szabadidős tevékenységek kor- és rétegekötöttsége. Globális egyenlőtlenségek és humanizációs tendenciák, az utazás szerepe és szerkezete a fejlett országokban. A legjellegzetesebb magyar szabadidős tevékenységek, a választására ható társadalmi tényezők hazánkban. A rekreáció fogalma, szociokulturális összefüggései, szerepe a turizmusban, trendek.

Szabadidős szervezetek, szövetségek felépítése és kapcsolata a turizmussal, profitorientált és nonprofit szervezetek és intézmények. A szabadidős tevékenységek egyéb szolgáltatásai és intézményrendszere. A sport kínálata, piaca és trendjei, sportlétesítmények kapcsolata a szabadidős turizmussal. Regionális sportfejlesztés, lehetőségek és veszélyek. A kulturális intézmények működése és szerepük a szabadidős tevékenységek kínálatában. Az önkormányzatok szerepe a szabadidős tevékenységek és intézmények kialakításában, fejlesztésében, kapcsolatuk a turizmussal. Nemzeti parkok és természetvédelmi területek, mint a szabadidő és rekreáció speciális helyszínei, fejlesztés, veszélyek.

A szabadidő, animáció és turizmus összefüggései, az animáció területei. Az animáció didaktikája, az animátor személyisége, konfliktus, asszertivitás, szakmai kompetencia, a szerep problematikája, animáció és biztonság. Testmozgás és sport, társas együttlét, kreatív tevékenységek, kaland, a csendes kikapcsolódás animációja. Programok, programsorozatok kialakítása, meghirdetése, ösztönzés a részvételre, motiváció. Lehetőségek, személyi és tárgyi feltételek, veszélyek, a különböző célcsoportok animációjának sajátosságai. Szabadidős kisvállalkozások fogalma, fajtái, vezetése. A működés jogi formái, következményei. A szabadidős kisvállalkozások erőforrásai és a velük való gazdálkodás, a működés tárgyi és személyi feltételei. Értékesítési tevékenység, költséggazdálkodás, jövedelmezőség, információszervezés, könyvelés, mérlegelemzés vezetőknél. Szabadidős intézmények marketingje.

A szabadidős marketing egyedi vonásai. Szegmentálás, a célpiacok meghatározása. Az utazási szabadidős tevékenységek döntési folyamata. A marketingtervezés lépései és speciális vonásai a szabadidős intézmények esetében. Egyedi vállalati arculat (Corporate Identity), termék kialakítása, az árkiállítás stratégiai és taktikai kérdései, értékesítő szervezetek, értékesítési módszerek. A promóciós munka sajátos vonásai, belső marketing, a marketing mix kialakításának költségvonzata. Az "aktív wellness" csoport típusai.

A speciális érdeklődésű turisztikai programok (bortúrák, gasztronómia, magyar színes mozaik stb.). A kulturális turizmus a szabadidős programok között. A gyermekturizmus szervezésének speciális sajátosságai. A lovas turizmus programjainak és a lovas tanyák kialakításának sajátosságai. A természetjárás szakági túráinak megszervezése. Az extrém sportok szabadidős programja szervezésének lehetőségei, veszélyei, a vezetéshez szükséges speciális szakismeretek. Szabadidős programszervezés gyakorlati feladatai.

3. **Évközi ellenőrzés módja:** -

4. **A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -

5. **A kötelező ill. ajánlott irodalom:**

Fritz - Ferner, K.: Idegenforgalmi marketing. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1996.

Zalotay E.-né (1994): Belföldi szervezett turizmus. KVIF

Csizmadia L. (1980): Rendezvénytervezés. KVIF

Eöry I. (1994): Szabadidő management. KVIF

Torkilden, G. (1989): Leisure and Recreation Management. Spon Ltd.

Lóska J. (2001): Szabolcs-Szatmár-Bereg megye lovas turizmusának fejlesztési koncepciója. (kézirat)

6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása: -

Tantárgy neve	Örökségturizmus
Tantárgy kódja	FDB3014
Meghirdetés féléve	6
Kreditpont	3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Hanusz Árpád
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Az emberi kultúra, illetve a művészet olyan tényezőknél tekinthető, amelyekről bátran elmondható, hogy „már az ókori görögöknél is” a turizmus kiemelkedő fontosságú mozgatórugóinak számítottak. Bár a modern korban a vonzó tényezők szinte végtelen változatosságát tapasztalhatjuk, a művészi értékek megőrizték rendkívüli jelentőségüket. A tantárgy azt vizsgálja, hogy a képző- és előadóművészet, illetve ezek alkotásai miként válhatnak egyedi turisztikai vonzerővé múzeumi tárlatok, kiállítások, fesztiválok, ünnepségek, sajátos kulturális rendezvények stb. formájában.

2. A tantárgy tartalma: *Kultúra és civilizáció:* kulturális turizmus értelmezése és jellegzetességei, kulturális értékek mint turisztikai vonzerők: Kulturális turizmus piaca, a kultúra mint fogyasztási cikk.

A kultúra alkotóelemeinek megjelenése a turisztikai termékben (művészetek és egyéb elemek): Előadóművészetek és turizmus (fesztiválok, kulturális események); Képzőművészetek és turizmus (a múzeumok szerepe a turizmusban); Irodalom és turizmus; Vallási turizmus
Tematikus turizmus; Sport és turizmus.

Komplex kulturális kínálat megjelenése a turizmusban: Kulturális turizmus a városokban; Kulturális turizmus a városi övezeteken kívül; Kiemelkedő kulturális értékek szerepe (Világörökség).

A kulturális turizmus gazdaság és társadalmi környezete, vonatkozásai: A kulturális turizmus marketingje és menedzsmentje; A turizmus hatásai a kultúrára, konfliktushelyzetek; A kulturális turizmus gazdasági jellegzetességei.

3. Évközi ellenőrzés módja: zárthelyi dolgozat

4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: -

5. A kötelező ill. ajánlott irodalom: -

6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása: -

Tantárgy neve	Tájékozódás
Tantárgy kódja	FDB3015
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	2
Összórészszám (elm.+gyak.)	0+2
Számonkérés módja	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Gööz Lajos
Tantárgyfelelős beosztása	egyetemi magántanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Megismertetni a hallgatókat — a szférikus csillagászat néhány alapvető eleme mellett — a földi helymeghatározás alapjaival.
- 2. A tantárgy tartalma:** A geografikus gömbi koordináta-rendszer, égi koordináta-rendszerek. Azimut- és magasságmérő műszerek. Csillagászati távcsövek. Helymeghatározás a Földön. Naptárkeretes földgömbgyakorlatok. Gyakorlatok a Baader planetárium eszközeivel. Tájékozódás a csillagos égen. Csillagtérképek, csillaggömbök, évkönyvek használatának megismerése.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** Zárthelyi dolgozatok.
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Lóki J.-Szabó J.: Csillagászati földrajzi gyakorlatok. 1988.
Csüllög G. - Pavlics K-né dr.: Csillagászatföldrajzi feladatok. 1997.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** Csillagvizsgáló, planetárium, csillagtérképek, csillaggömbök, holdgömbök, földgömbök, audiovizuális eszközök, tájolók, GPS, stb.

Tantárgy neve	Az Alföld népesség- és településföldrajza
Tantárgy kódja	FDB3016
Meghirdetés féléve	5
Kreditpont	3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kókai Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A honfoglalás korától napjainkig ható földrajzi jelenségek, helyi és helyzeti energiák segítségével bemutatni az Alföld másságát. Azoknak a folyamatoknak a felvázolása, amelyek meghatározóak az alföldi településhálózat kialakulására, a népesség etnikai összetételének megváltozására és gazdálkodásának többszöri átstrukturálódására. Napjaink népesség- és településföldrajzi problémáinak megvilágítása, különös tekintettel az infrastruktúra, a dinamikus gazdasági ágazatok hiányára, valamint az elvándorlásra.
- 2. A tantárgy tartalma:** Az Alföld népessége és településföldrajza c. tantárgy bevezető előadásaiban elemezzük a településhálózat kialakulását, az erre ható természeti- társadalmi tényezőket, és a magyarság megtelepülésének sajátosságait. Külön problémakört képeznek a tanyák (és ezek típusai), a kismezővárosok, óriásfalvak és a hinterland nélküli, nagy határú települések, amelyek zárt, autarchális gazdálkodásra is berendezkedhettek. Nem mellőzhetjük napjaink népességföldrajzi (pl. migráció, ingázás, elöregedő lakosság) és településföldrajzi problémáinak részletes vizsgálatát sem.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** Önálló dolgozatok, feladatbeadások.
- 4. A tantárgy előírt külső szakmai gyakorlatai :** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Frisnyák S. (szerk.) : Az Alföld történeti földrajza. Nyíregyháza, 2000.
Tóth J.: Urbanizáció az Alföldön. Pécs, 1988.
Kókai S. : Az Alföld vonzásközpontjai és -körzetei a XIX. század közepén. Nyíregyháza
Beluszky P. - Sikos T.T. : Magyarország falutípusai. Budapest, 1982.
Mendöl T. : Általános településföldrajz. Budapest, 1963.
Beluszky P. : A Nagy-Alföld történetiföldrajza. Pécs, 2001.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** Video, diavetítő, írásvetítő, földrajzi atlaszok, térképek.

Tantárgy neve	Gondolkodók a nevelésről
Tantárgy kódja	TKB1101
Meghirdetés féléve	3
Kreditpont	3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Horváth László
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tantárgy általános célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a különböző korok és társadalmak legkiemelkedőbb gondolkodóinak nevelésről, oktatásról, iskoláról vallott gondolataival, ezáltal tisztábban lássák azokat a folyamatokat és tendenciákat, melyeket a kiemelkedő újítások indukáltak és vezéreltek.
- 2. A tantárgy tartalma:** Tartalmi feldolgozás: Ókori keleti gondolkodók a nevelésről /Konfuciusz, Uddalakka/. Szókratész, Platon, Arisztotelész, M.F. Quintilianus a nevelés céljáról és feladatáról. Aurelius Augustinus „vallomásai”. Itáliai, német, francia és magyar reneszánsz gondolkodók a nevelésről. A reformáció-ellenreformáció gondolkodóinak hatása a nevelésügyre, iskolára. A korai polgári gondolkodók (Comenius, John Locke, Apáczai Csere János) műveinek pedagógiai értékei. „A pedagógia elméleti zsenije” (J.J. Rousseau) és a „legnagyobb pedagógus” J.H. Pestalozzi életműve. „Pedagógiai elmélet, elméleti pedagógia” / J.F. Herbart pedagógiája/ Pedagógiai gondolkodók a XIX-XX. századi Európában és Magyarországon.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Horváth L. – Pornói I.: Neveléstörténet. Bessenyei György Könyvkiadó Ny. 2002.
Horváth L. – Pornói I.: Szemelvények a nevelés történetéből. Élmény 94 Kiadó Nyh. 2003.
Horváth M.: A magyar nevelés története Bp. 1990.
Mészáros I.: Ezer év nagy magyar pedagógusai in: Magyar iskola 996-1996. Eötvös József Könyvkiadó Bp. 1997.
Mészáros I. - Németh A. - Pukánszky B.: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás Történetébe. Osiris, Bp. 1999.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	A nevelés társadalmi alapjai
Tantárgy kódja	TKB1202
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Bodnárné dr Kiss Katalin
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A kurzus során a hallgatók megismerkednek a nevelés antropológiai megközelítésével, az enkulturáció, a szocializáció és az individualizáció folyamatával.
- 2. A tantárgy tartalma:** A nevelés, mint nembeli reprodukciós folyamat meghatározása, az időkeretek társadalmi és nevelési szerepe – a generációk szerepe a kultúra hagyományozódásában, a társadalmi létezés egyéni keretei, a család, a vallás és az állam kölcsönhatásai, a kulturális szabályozás zavarai, a kultúra tradicionális és új rétegei.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
 - Angelusz E.: Antropológia és nevelés, Akadémia Kiadó Budapest, 1996.
 - Kozma T.: Bevezetés a nevelésszociológiába, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999.
 - Kron: Pedagógia, Osiris Kiadó, Budapest, 1977
 - Pataki F.: Kollektív, társas, társadalmi. Akadémia Kiadó, Budapest, 1999
 - Furray R. K. – Kozma T.: Társadalmi tér és oktatási rendszer. Budapest, Akadémia Kiadó, 1992
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Bevezetés a pszichológiába
Tantárgy kódja	TKB1103
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Hadházy Jenő
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

1. **A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A pszichológia tárgya, rövid története, módszerei.
2. **A tantárgy tartalma:** A lelki jelenségek funkciói, sajátosságai. A pszichikum és az idegrendszer kapcsolata. A megismerési folyamatok jellemzői. A figyelem szerveződése. Érzelmi folyamatok és affektív jellemzők. A motiváció mechanizmusai. Az akarattal irányított cselekvés folyamatai. Konatív tulajdonságok. A személyiség fogalma, szerkezete. Tipológiák, személyiségelméletek.
3. **Évközi ellenőrzés módja:** -
4. **A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
5. **A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
 - A pszichológia alapjai (szerk.: Bernáth L. – Révész Gy.) Tertia Kiadó, Bp., 1998.
 - Atkinson:* Pszichológia Osiris – Századvég Kiadó Bp. 1994.
 - Hadházy J.:* A pszichológia alapjai, Élmény '94. Bt. Nyíregyháza, 2003.
6. **A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	A tanárjelölt személyiségfejlesztése
Tantárgy kódja	TKB1204
Meghirdetés féléve	5
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Rozgonyi Tiborné dr. Váradi Éva
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

1. **A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Személyiséglélektani alapismeretek.
2. **A tantárgy tartalma:** Különböző kiscsoportos technikák megismerése és alkalmazásának kipróbálása, jelenségek kontextusba helyezése, egyidejű több szempontú megközelítés, lelki egészségre fókuszálás, a saját személyiség munkaeszközként kezelése.
Az önismeret és a társismeret jellemzői. A személyiség megismerése hétköznapi és tudományos szinten. A hétköznapi megismerés pszichológiai csapda-helyzetei.
Önismeretet fejlesztő gyakorlatok: az én megjelenítése az interperszonális kapcsolatokban, az együttműködés, az információáramoltatás.
3. **Évközi ellenőrzés módja:** -
4. **A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
5. **A kötelező ill. ajánlott irodalom:** -
A., Pease: Testbeszéd, Park Kiadó, Budapest, 1989.
Pálhegyei F.: Személyiséglélektani kalauz. Tankönyvkiadó, Budapest, 1981.
J., Forgas: A társas érintkezés pszichológiája. Gondolat Kiadó, Budapest, 1989.
6. **A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Terepgyakorlat I.
Tantárgy kódja	FDB1701
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	3
Összórészám (elm.+gyak.)	30
Számonkérés módja	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Gööz Lajos
Tantárgyfelelős beosztása	egyetemi magántanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Célja, hogy az egyes alapozó tárgyak ismeretanyagának vonatkozó részeit terepi körülmények között alkalmazzák a hallgatók.
- 2. A tantárgy tartalma:** Térképtani gyakorlatok (tájékozódási feladatok nappali- és éjszakai körülmények között, alapvető felmérési gyakorlatok stb.), meteorológiai gyakorlatok (mikroklíma mérések, az adatok feldolgozása és kiértékelése). Geológiai és geomorfológiai gyakorlatok és megfigyelések (az ásványok és kőzetek (fossziliák) szakszerű gyűjtésének elsajátítása, tömbszelvények rajzolása terepi felmérések alapján stb.). Biogeográfia vizsgálatok.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** Önköltséges, 5 napos terepgyakorlat
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:** Az egyes alapozó tárgyaknál előírt kötelező irodalom
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** Meteorológiai műszerek, geodéziai műszerek, tájoló, GPS, határozói kézikönyvek, térképek, kézi nagyítók stb.

Tantárgy neve	Terepgyakorlat II.
Tantárgy kódja	FDB1702
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	30
Számonkérés módja	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kormány Gyula
Tantárgyfelelős beosztása	egyetemi magántanár

1. **A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A II. éves hallgatók számára olyan gyakorlati tapasztalatszerzés biztosítása, amely során a hallgatók bepillantást kapnak a magyar gazdaság egyes ágazatát képviselő ipari üzem működésébe, és megismerik az ipari üzem tágabb környezetének természetföldrajzi adottságait.
2. **A tantárgy tartalma:** -
3. **Évközi ellenőrzés módja:** -
4. **A tantárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** Önköltséges, 5 napos terepgyakorlat
5. **A kötelező ill. ajánlott irodalom:** Magyarország földrajzánál előírt kötelező irodalom
6. **A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Földrajz BSc idegenforgalmi szakirány

Tantárgy neve	Kommunikáció alapjai
Tantárgy kódja	FDB2408
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	3
Összóraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Egri Imre
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

A tantárgy ismeretanyaga:

1. Az emberi interakciók világa:

- ☞ Az interakció fogalma, folyamata.
- ☞ Az interakció tárgya, tartalmi jellemzői.
- ☞ Az emberi interakciók pszichológiája.

2. A személyiségészlelés folyamata:

- ☞ Személyészlelés.
- ☞ A benyomás kialakításának folyamata.
- ☞ Sikeres benyomáskeltési stratégiák.
- ☞ A benyomáskeltési helyzetek gyakorlati megvalósítása.

3. Proxemika:

- ☞ A proxemika kialakulása, jelentősége, történeti összefüggései.
- ☞ Miért van szükség a távolságtartásra?
- ☞ Távolságtartás az emberek között.

4. A kommunikáció alapjai, folyamata:

- ☞ A kommunikáció fogalma.
- ☞ Kommunikációelméletek.
- ☞ A kommunikáció kutatásának fő területei.
- ☞ Az interakció és a kommunikáció kapcsolata.

5. A kommunikáció dinamikája:

- ☞ A kommunikációs dinamika.
- ☞ A metakommunikáció jelensége és szerepe.
- ☞ A személyiségképek metakommunikációs vonatkozásai.
- ☞ A metanyelv a társas kapcsolatokban.

6. A társadalmi kommunikáció:

- ☞ A társadalmi kommunikáció fogalma.
- ☞ A kommunikáció lényeges elemei.
- ☞ A társadalmi kommunikáció rendszere.
- ☞ A csoportszleng, diszkvalifikált üzenetek

7. A verbális kommunikáció alapjai:

- ☞ A verbális kommunikáció fogalma.
- ☞ A nyelv és az egyén.
- ☞ Az egyén és a beszéd.
- ☞ Az írás szerepe és tulajdonságai.

8. Az írásbeli és a szóbeli kommunikáció kapcsolata:

- ☞ Az írásbeli és a szóbeli kommunikáció összehasonlítása.
- ☞ A hallott szöveg leírhatósága.
- ☞ Az írott nyelv hatása a beszélt nyelvre.

9. *A szupraszegmentális tényezők szerepe:*

- ☞ A hangsúlyozás és a hanglejtés.
- ☞ A beszédszünet üzenete.
- ☞ A beszédtempó vagy beszédírány szerepe.

10. *Verbális kommunikációs alaphelyzetek:*

- ☞ Hétköznapi közlési helyzetek: (köszönés, megszólítás).
- ☞ Bemutatkozás, bemutatás.
- ☞ A párbeszéd (társalgás) felépítése.

11. *A non verbális kommunikáció:*

- ☞ A nem verbális kommunikáció fogalma, tulajdonságai.
- ☞ A non verbális kommunikáció funkciói.
- ☞ A verbális és a non verbális kommunikáció kapcsolata.

12. *A non verbális kommunikációs csatornák:*

- ☞ Mimikai kommunikáció.
- ☞ Vokális jelek.
- ☞ Mozgásos kommunikáció.

13. *A kommunikáció alkalmazásának fontos területei:*

- ☞ Az orvos-beteg típusú kommunikációs kapcsolatok.
- ☞ Kommunikáció a pedagógiai szituációkban.
- ☞ A kommunikáció zavarai és kóros megnyilvánulásai.

14. *Tudatosság a kommunikációban:*

- ☞ A fantáziabeli kommunikáció jelensége.
- ☞ A „sztár”, mint kommunikátor.
- ☞ A tömegkommunikációs befolyásolás problémái.

15. *A kommunikációs képességek javítási lehetőségei:*

- ☞ A hivatásos kommunikátor fejlesztése.
- ☞ A segítő és nevelő szakmák művelőinek fejlesztése.
- ☞ Feladatok, gyakorlás.

Irodalom:

Buda B. (1986): A közvetlen emberi kommunikáció. Budapest: Animula Kiadó. 240.

Fercsik E. – Raátz J. (2003): Kommunikáció szóban és írásban. Budapest: Krónika Nova Kiadó. 184 p.

Horányi Ö. (1977): Kommunikáció I-II. Budapest: Közgazdasági és Jogi Kiadó.

Király J. (2001): Kommunikáció az idegenforgalomban. Budapest: KIT: Képzőművészeti Kiadó. 128 p.

Tantárgy neve	Üzleti kommunikáció
Tantárgy kódja	FDB2409
Meghirdetés féléve	5
Kreditpont	3
Összóraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Egri Imre
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

A tantárgy ismeretanyaga:

1. Dialógusmodellek:

- ☞ Közléssel induló dialógus.
- ☞ Akaratnyilvánítással induló dialógus.
- ☞ Kérdéssel induló dialógus.

2. A verbális kommunikáció gyakorlata:

- ☞ Közlési helyzetek gyakorlása.
- ☞ A megszólítási formulák gyakorlása.
- ☞ Hogyan mondjuk nemet (indirekt beszédaktus).

3. A verbális üzleti kommunikáció gyakorlata:

- ☞ A nyilvánosság előtti megszólalás főbb elemei.
- ☞ A hatásos beszéd módszerei.
- ☞ Feladatok, gyakorlás.

4. Az írásbeli kommunikáció:

- ☞ A sikeres önéletrajz elemei.
- ☞ Hivatalos, üzleti levélírás szabályszerűségei.
- ☞ Pályázatírási stratégiák.
- ☞ Feladatok, gyakorlás.

5. A testbeszéd gyakorlása:

- ☞ Testbeszéd a nemek között.
- ☞ A testbeszéd által közölt alapinformációk felismerése.
- ☞ Kételkedés, a hazugságok felismerési lehetőségei.

6. Kommunikáció az üzleti életben:

- ☞ A vezetés kommunikációs technikái.
- ☞ A szervezeti szabályozás kommunikációja.
- ☞ A sikeres üzleti kommunikáció feltételei, a pozitív arculat.
- ☞ Feladatok, gyakorlás.

7. A tárgyalás:

- ☞ A tárgyalás előkészítése, szakaszai.
- ☞ Kérdezés, érvelés, meggyőzés a tárgyalásban.
- ☞ Tárgyalási technikák: tárgyalás pozícióból, nyerni minden áron, az átgondolt tárgyalás, a mindenki nyer technika, a jiu-jitsu tárgyalás, az egyeztetés, a nyomásgyakorlás, a blokkolás.

8. Értékesítés meggyőzéssel:

- ☞ A meggyőzés pszichológiája, a magabiztosság jelzése.
- ☞ Bizalomébresztés, kézfogások.
- ☞ Ültetéstervek, egyedül egy csoporttal szemben.

9. Viselkedéskultúra I:

- ☞ A társadalmi érintkezés és a magatartás szabályainak alapjai
- ☞ Viselkedés nyilvánosság előtt.
- ☞ Viselkedés előadóként, hallgatóként.

10. *Viselkedéskultúra II:*

- ☞ Dohányzás
- ☞ Telefonhasználat
- ☞ Öltözködés, ruházat, divat.
- ☞ Névjegy, névjegyhasználat.

11. *Viselkedéskultúra III:*

- ☞ Meghívás, meghívók.
- ☞ Ajándékozás.
- ☞ Érkezés, várakozás, eltávozás.
- ☞ Vendéglátási formák és helyszínek.

12. *A kultúra fogalma és jelentősége az idegenforgalomban:*

- ☞ A kultúra, mint norma szerepe az idegenforgalomban.
- ☞ Turizmus és kultúra - a Jafari-modell.
- ☞ A fogadóközösségek, a szolgáltatási szféra és a vendégkör kultúrájának kölcsönhatása.
- ☞ A kulturális identitás problematikája a turizmusban.
- ☞ - A vendég és vendéglátó interkulturális kapcsolata.

13. *Nemzetközi protokoll II:*

- ☞ Ügyfelek és vevők Európából.
- ☞ Ügyfelek és vevők a tengeren túli angolszász kultúrákból (USA, Kanada, Ausztrália stb.).
- ☞ Programkészítés és lebonyolítás az üzletfelek számára.
- ☞ Tárgyalási szokások különböző kultúrákban.

14. *Nemzetközi protokoll III:*

- ☞ Ügyfelek és vevők Afrikából.
- ☞ Ügyfelek és vevők Dél-Amerikából.
- ☞ Programkészítés és lebonyolítás az üzletfelek számára.
- ☞ Tárgyalási szokások különböző kultúrákban.

15. *Nemzetközi protokoll IV:*

- ☞ Ügyfelek és vevők a Közel-Keletről és az arab világból.
- ☞ Ügyfelek és vevők az indiai szubkontinensről.
- ☞ Ügyfelek és vevők Kínából.
- ☞ Ügyfelek és vevők a Távol-Keletről.
- ☞ Programkészítés és lebonyolítás az üzletfelek számára.
- ☞ Tárgyalási szokások különböző kultúrákban.

Irodalom:

Clayton, P. (2004): Testbeszéd a munkahelyen. Budapest: Kossuth kiadó. 168 p.

Carnegie, D. (1990): A meggyőzés iskolája. A hatásos beszéd módszerei. Budapest: HVG Rt.

Duncel, J. (1991): Üzleti illemkódex. Budapest: Park Kiadó.

Hidasi J. (1992): Kultúra, viselkedés, kommunikáció. Budapest: Közgazdasági és Jogi Kiadó.

Király J. (2001): Kommunikáció az idegenforgalomban. Budapest: KIT: Képzőművészeti Kiadó. 128 p.

Linkemer, B. (1993): A jó fellépés titka. Budapest: Park Kiadó.

Oakwood, A. (1994): Mikor mondjunk nemet és hogyan. Budapest: Bagolyvár Kiadó. 208 p.

Sille I. (1991): Illem, etikett, protokoll. Budapest: Közgazdasági és Jogi Kiadó.

Pease, A. (1991): Testbeszéd. Budapest: Park Kiadó.

Pease, A. (1991): Szó-beszéd. Budapest: Park Kiadó.

Tantárgy neve	Jogi ismeretek I.
Tantárgy kódja	FDB2410
Meghirdetés féléve	5
Kreditpont	2
Összóraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Egri Imre
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

A tantárgy ismeretanyaga:

1. Jogi alapok:

- ☞ A jog kialakulása.
- ☞ A jogforrás értelmezése.
- ☞ A jogszabályok elemei, érvényessége és hatálya.
- ☞ A jogviszony és a jogintézmény.

2. A jogrendszer tagozódása:

- ☞ Alkotmányjog és államigazgatási jog.
- ☞ Polgári jog és a polgári eljárási jog
- ☞ A büntetőjog és a büntető eljárási jog.
- ☞ Munkajog, családjog, pénzügyi jog.
- ☞ Nemzetközi jog, nemzetközi magánjog.

3. Az alkotmányjog alapjai I:

- ☞ A magyar államszervezet és jogrendszer fejlődése.
- ☞ A magyar Alkotmány.
- ☞ A hatalmi ágak felosztása, az alkotmányos jogállam.

4. Az alkotmányjog alapjai II:

- ☞ A mai magyar államszervezet és jogrendszer felépítése, működése.
- ☞ Az állampolgári jogok és kötelezettségek szabályozásának történelmi háttere.
- ☞ Az állampolgári jogok és kötelezettségek a hatályos alkotmányban
- ☞ A külföldiek jogai hazánkban, a magyar állampolgárok jogai külföldön.

5. Államigazgatási jog I:

- ☞ A választási rendszer alakulása 1848-tól a mai választójogig.
- ☞ A törvényhozó hatalom: az Országgyűlés.
- ☞ Az Országgyűlés kialakítása, működése és feladatai.
- ☞ A számvevőszék szerepe, feladatai.

6. Államigazgatási jog II:

- ☞ A köztársasági elnök jogai és kötelezettségei.
- ☞ A köztársasági elnök szerepe a hatalmi ágak között, a nemzetközi összehasonlítás tükrében.
- ☞ A kormányalakítás menete és lehetőségei.
- ☞ A végrehajtó hatalmi funkcióból eredő alkotmányos feladatok és működés.
- ☞ A törvényalkotás folyamata.

7. Államigazgatási jog III:

- ☞ Az alkotmánybíróság szerepe hazánkban.
- ☞ Az alkotmánybíróság működése és feladatai.
- ☞ A bírósági rendszer felépülése, működése.
- ☞ Az ügyészségek alkotmányos szerepe.

8. Az önkormányzati rendszer:

- ☞ Az önkormányzati rendszer kialakulásának történelmi előzményei.
- ☞ A hatályos önkormányzati rendszer kiépülése és működése.

- ☞ Az önkormányzatiság különböző szintjei.
- ☞ Az önkormányzatok működése és megváltozott szerepe az Európai Unióban.

9. Büntetőjog és büntető eljárási jog:

- ☞ A büntetőjog alapelvei
- ☞ A bűncselekmények fogalma, típusai.
- ☞ A büntetőeljárásban résztvevő szervek és azok jogköre.
- ☞ A felelősségre vonás rendje.

10. Polgári eljárási jog:

- ☞ A polgári peres és nem peres eljárás szabályai.
- ☞ A kereset, a hatáskör és illetékesség
- ☞ A tárgyalás menete, bizonyítási eljárás
- ☞ Határozatok, jogorvoslatok.

11. Pénzügyi jog:

- ☞ A pénzügyi jog alapelvei.
- ☞ Az állami pénzügyi szervezetek működésének jogi szabályozása.
- ☞ A pénzügyi intézmények és szolgáltatások működésének jogi szabályozása.
- ☞ A pénzügyi rendszerben levő jogviszonyok szabályozása.

12. Családi jog:

- ☞ A családi jog alkalmazásának alapelvei.
- ☞ Az állampolgárok családi jellegű személyes és vagyoni viszonyai.
- ☞ A házasságkötés és a hozzá kapcsolódó vagyoni hatások.
- ☞ A házastársak, gyerekek és más rokonok egymás közötti kapcsolatának szabályozása.

13. Nemzetközi magánjog:

- ☞ A nemzetközi magánjog alkalmazásának szabályai.
- ☞ A nemzetközi magánjog szerepe az országok közötti vitás kérdések elrendezésében.
- ☞ Példák a nemzetközi magánjog érvényesítésére.

14. A környezet- és a természetvédelem jogi szabályozása:

- ☞ Az 1995. évi környezetvédelmi törvény.
- ☞ Az 1996. évi természetvédelmi törvényről.
- ☞ Az erdőről és az erdő védelméről szóló törvényről.

15. Az idegenforgalom és a területfejlesztés jogi szabályozása:

- ☞ Az 1996. évi törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről.
- ☞ Az idegenforgalom jogi szabályozása.
- ☞ Idegenforgalomi vállalkozások létesítésének és működésének jogi vonatkozásai.

Tantárgy neve	Jogi ismeretek II.
Tantárgy kódja	FDB2411
Meghirdetés féléve	6
Kreditpont	2
Összóraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Egri Imre
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

A tantárgy ismeretanyaga:

1. A polgári jog alapjai:

- ☞ A polgári jog alapelvei és alapfogalmai.
- ☞ A polgári jogi jogviszony fajtái.
- ☞ A polgári jogi jogviszony szereplői.

2. A tulajdonjog I:

- ☞ A tulajdonjog alanyai.
- ☞ A jogviszony tárgya és tartalma.
- ☞ Tulajdonszerzési módok, a tulajdon megszűnése.

3. A tulajdonjog II:

- ☞ A tulajdonjog és részjogosultság.
- ☞ A közös tulajdon.
- ☞ A használati jogok, haszonélvezet.
- ☞ A szolgalm.

4. A kötelmi jog alapjai:

- ☞ A kötelmi jog alapjai.
- ☞ A polgári jogi szerződés, a szerződéskötés alapelvei.
- ☞ A szerződési ajánlat, az ajánlati kötöttség.
- ☞ A szerződés megkötése. A képviselőt.

5. A szerződések:

- ☞ A szerződések alakja.
- ☞ A Polgári Törvénykönyvben szabályozott szerződéstípusok.
- ☞ A szerződés érvénytelensége és kikényszeríthetlensége.
- ☞ A szerződések módosítása, megszűnése.

6. A szerződések teljesítése, megerősítése:

- ☞ A szerződések teljesítése.
- ☞ A szerződés megerősítése (előleg, foglaló, kötbér).
- ☞ Biztosítékadási lehetőségek (zálogjog, óvadék, kezesség, bankgarancia).
- ☞ A jogvesztés kikötése.

7. A szerződések megszegése:

- ☞ A szerződések megszegése.
- ☞ A kötelezett, a jogosult késedelme.
- ☞ A hibás teljesítés, az ellehetetlenülés.

Az általános kárfelelősségi forma, a kár megtérítése.

8. Felelősség a szerződésen kívül okozott kárért:

- ☞ Az általános kárfelelősségi forma.
- ☞ A fokozott veszélyes tevékenységgel okozott kár.
- ☞ A kárfelelősség speciális esetei.
- ☞ A kár megtérítése, a nem vagyoni kár.

9. *A munkajog:*

- ☞ A munkajog alapelvei.
- ☞ Munkaviszony létesítése
- ☞ A munkaszerződés megkötése, érvénytelensége.

10. *A munkavégzés szabályai I:*

- ☞ A munkavégzés általános szabályai.
- ☞ A munkaidő és a munkabér meghatározása.
- ☞ A rendkívüli munkavégzés szabályai.

11. *A munkavégzés szabályai II:*

- ☞ A munkavállaló pihenése.
- ☞ A munkavállaló kártérítési felelőssége.
- ☞ A munkáltató kártérítési felelőssége.

12. *A munkaviszony megszűnése:*

- ☞ A munkaviszony megszűnése, megszüntetése.
- ☞ A rendes és rendkívüli felmondás szabályai.
- ☞ A végkielégítés.
- ☞ A munkaügyi jogvita fajtái, a munkaügyi eljárás.

13. *A gazdasági élet szereplői I:*

- ☞ A gazdasági társaságok alapításának közös szabályai.
- ☞ Az állami vállalat, a közös vállalat és az egyesülés létrehozása.
- ☞ A Bt. a Kft. az Rt. alapításának és működésének szabályai, a tagok felelőssége.

14. *A gazdasági élet szereplői II:*

- ☞ Az egyéni vállalkozás alapításának és működésének szabályai.
- ☞ A cégbíróság szerepe, feladatai,
- ☞ A cégjegyzék.

15. *A piaci verseny szabályai:*

- ☞ A piaci verseny jogi keretei.
- ☞ A tisztességtelen versenyek tilalma.
- ☞ A Gazdasági Versenyhivatal és a bíróság eljárása.

Irodalom:

A Magyar Alkotmány; A Polgári Törvénykönyv vonatkozó részei; A Gazdasági Társaságokról szóló törvény; A Munka törvénykönyvének vonatkozó részei Az 1995. évi LIII. Tv. a környezet védelméről, Az 1996. évi LIII. Tv. a természet védelméről

Bakács T. (1992): Magyar környezetjog. Budapest: Berlin: New York: Springer Kiadó.

Bándi Gy. (2002): Környezetjog. Budapest: Osiris Könyvek. 500 p.

Drábik L. (1995): Jogi ismeretek. Budapest, ELTE egyetemi jegyzet.

Ficzere L. (szerk.) (2002): Magyar közigazgatási jog: általános rész. Budapest: Osiris Kiadó.

Lemák E. (1994): Gazdasági és jogi ismeretek II. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 197 p.

Tantárgy neve	Gazdasági ismeretek
Tantárgy kódja	FDB2412
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Szepesi János
Tantárgyfelelős beosztása	tanársegéd

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tárgy célja, hogy a hallgatók alapvető közgazdasági, vállalkozásgazdaságtani, marketing ismeretekkel, valamint mindezekhez kapcsolódó- a kor és a piaci igényekhez igazodó- számítástechnikai ismeretekkel rendelkezzenek, megalapozva ezzel a további ismeretek elsajátítását. Ennek megfelelően a modul a következő témaköröket érinti: gazdasági ismeretek, marketing, számviteli és adminisztrációs alapismeretek, pénzügyi és adózási ismeretek, valamint számítástechnika.
- 2. A tantárgy tartalma:** A kisvállalkozási ismereteken belül a hallgatók a korszerű vállalkozások alapvető jellemzőivel, kategóriáival, a tevékenységüket meghatározó ismeretekhez jutnak, melyek alapján kialakulhat közgazdasági szemléletük, felismerhetik a gazdasági egységek működési mechanizmusának alapjait. A marketing ismeretkör a marketing alapvető koncepcionális kérdéseit, a marketing döntések háttérét, az alkalmazható eszközöket és a marketing technikákat ismerteti, előkészítve a szakmai marketing ismereteket. A számviteli és adminisztrációs alapismeretek specifikus célkitűzése, hogy a hallgatók olyan számviteli alaptudással rendelkezzenek, amelynek segítségével képesek eligazodni a vállalkozások számviteli információs rendszerében. Ehhez kapcsolódik, a modul külön részeként a pénzügyi és adózási ismeretkör. A számítástechnika témakör kiemelt célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a számítógép szakszerű használatával, valamint megalapozott jártassággal rendelkezzenek az alapvető alkalmazói programok kezelésében. Célja továbbá, hogy kialakítsa azt az ismeretanyag-bázist, amelyből kiindulva a hallgatók a számítástechnikai eszköztárat hatékonyan tudják alkalmazni
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozat
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Fülöp Gyula: Kisvállalati gazdálkodás
Marketing jegyzet /KVIF
Pálesné Retezi Katalin: Számvitel I-II. /KVIF Bp. 1996/
Sztanó - Vörös: Számvitel alapjai /SALDO 1996./
Horváth Katalin: Egyszeres könyvvitel /PSZF Bp. 1995/
Aktuális adójogszabályok
Előadásvázlatok a pénzügyi és adózási ismeretekhez /KVIF/
Eszenszki - Kántor - Pór - Szabó: Bevezetés az Információ-feldolgozás eszközeinek alkalmazásába
1-2 /KVIF Bp. 1996./
Eszenszki - Jancski - Pór - Szabó: Számítástechnika alapjai I. /KVIF BP. 1994./
Kántor - Pór - Szabó: Számítástechnika alapjai II. /KVIF Bp. 1994./
KVIF ISZK MK: Számítógépes gyakorlatok az üzleti feladatok témaköréből/megjelenés alatt floppy formájában/.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Bevezetés az idegenforgalomba
Tantárgy kódja	FDB2413
Meghirdetés féléve	3
Kreditpont	3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Hanusz Árpád
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Az alapozó és a törzsmodul tantárgyai; A vállalkozás gazdasági környezete modul. A szabadidő és a turizmus fogalmának meghatározása, lehetséges csoportosításai, alapfogalmak.
- A tantárgy tartalma:** A turizmus történeti fejlődése, tömegessé válásának folyamata, jelentősége napjainkban. A turizmus piaca, a piac összetevői, jellemzői, működése, sajátosságai /a kereslet tényezői, a kínálat tényezői, ár, verseny, kockázat, krízisérzékenység/. Az idegenforgalmi keresletet és kínálatot befolyásoló tényezők. Szükséglet, motiváció, idegenforgalmi adottságok, attrakció, vonzerő. A turisztikai termék fogalma, alkotóelemei. Fogadókészség, fogadóképesség. A fogyasztási magatartást befolyásoló tényezők. A turizmus mérése, a statisztikai adatgyűjtés szerepe és jelentősége. Adatgyűjtési módszerek, az érkezők valamint a turisztikai bevételek és kiadások számbavételének módozatai. A világ és hazánk turizmusa a számadatok tükrében. Fejlődési trendek, tendenciák. Az idegenforgalmi szektor és főbb jellemzői: a versenyszféra, a közlekedés, szálláshely és vendéglátás, ember alkotta idegenforgalmi attrakciók működtetői, a szervezett turizmust szolgáló létesítmények. Idegenforgalmi szektor II.(A turizmus irányítása). Állami és területi, ágazati, irányítási és koordinációs feladatok. Magyarországi helyzet. IKM Turizmus Főosztály. Országos Idegenforgalmi Bizottság. Magyar Turisztikai Szolgálat. Információs szolgáltatás, TourInform, nemzeti propaganda feladatok. Az államigazgatás felelőssége a turizmusban. Idegenforgalmi szektor III. (Civil szerveződések) Közérdekű szervezetek, szakmai szövetségek, érdekképviseleti szerveződések. Nemzetközi közérdekű szervezetek. A turizmus hatásai. A turizmus közvetett és közvetlen gazdasági szerepe, hatásai /GNP - GDP, fizetési mérleg funkció, regionális és multiplikátor hatás/. A turizmus társadalmi, szociális, kulturális és ökológiai, környezeti hatásai. Fenntartható fejlődés a turizmusban (sustainable tourism). Napjaink idegenforgalmának jellemző tendenciái Magyarországon. Az idegenforgalom hosszú távú fejlesztési stratégiája, prioritások, termékfejlesztési lehetőségek és forrásaik a minőségi/exkluzív turizmus kínálati piacán. Idegenforgalmi koncepció, turizmuspolitika. Idegenforgalmi Célelőirányzat. A turizmus integrált tervezése. Idegenforgalmi politika Magyarországon. Turizmus menedzsment a fogadóhelyen. A turizmus jövője.
- Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozat
- A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- A kötelező ill. ajánlott irodalom:**
Turizmus szakfolyóirat
Mundruczó Gy.-né - Graham, S. (1996): Turizmus elmélet és gyakorlat. Közgazdasági és Jogi könyvkiadó.
Ritter J. (1995): Vendéglátás és elszállásolás munkafüzet. KVIF
Csizmádia L. (1990): Étel-ital ismeret, nemzetek konyhája. KVIF
Eöry I. (1994): Szabadidő management. KVIF
Lengyel M. (1994): A turizmus általános elmélete. VIVA, KIT
Kaspar, C. (1992): Turisztikai alapismeretek. KIT
Puczkó L. - Rátz T. (2001): A turizmus hatásai. Budapest: Aula Kiadó. 482 p.
- A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Környezetgazdaságtan
Tantárgy kódja	FDB2414
Meghirdetés féléve	5
Kreditpont	3
Összóraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Sütő László
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanársegéd

A tantárgy ismeretanyaga:

1. A környezetgazdaságtan elmélete:

- ☞ A környezetgazdaságtan elméleti megalapozása.
- ☞ Szemléletek a környezet és a gazdaság kapcsolatáról.
- ☞ A külső gazdasági hatások (externáliák) környezeti vonatkozásai.

2. A természeti erőforrások gazdaságtana I:

- ☞ A természeti erőforrások osztályozása és ezek gazdasági értékelése.
- ☞ A fogyó erőforrások típusai és gazdaságtana
- ☞ Az energiahordozók típusai, energiagazdálkodás és energiapolitika.
- ☞ Az ásványi anyagok bányászata, környezetszennyezése és a piac kapcsolata.

3. A természeti erőforrások gazdaságtana II:

- ☞ A megújuló természeti erőforrások típusai és gazdaságtana.
- ☞ A nem kitermelhető természeti javak gazdasági értékelése.
- ☞ Területgazdálkodás, a tér gazdasági megközelítése.

4. A litoszféra környezetgazdaságtani értékelése:

- ☞ A bányászat értékteremtő és környezetkárosító szerepének kettősége.
- ☞ A bányászat típusai a környezeti beavatkozás jellege és a szennyezés típusai szerint.
- ☞ A bányarekultiváció nemzetközi és hazai szabályozása.
- ☞ A bányászat közgazdasági értékelése és a rekultiváció költségvonzata.

5. A talajok, mint kettős erőforrások:

- ☞ A talaj szerepe az élő és élettelen környezeti tényezők között.
- ☞ A talajt veszélyeztető tényezők, a talajdegradáció, szennyezés.
- ☞ Talajaink gazdasági értékének mérése, a piaci viszonyok szerepe.
- ☞ A talajok termőképességének helyreállítása és költségei, a talajerő gazdálkodás.
- ☞ Földhasznosítási típusok.

6. A hidroszféra közgazdasági értékelése I:

- ☞ A felszíni és felszín alatti vizek típusai, a források.
- ☞ A tudatos vízgazdálkodás.
- ☞ A vízellátás gazdasági megközelítése, a fogyasztás szabályozása.
- ☞ A vízszennyezések kialakulásának okai és következményei.
- ☞ A vízgazdálkodás, szennyvízkezelés költségei.

7. A hidroszféra közgazdasági értékelése II:

- ☞ Magyarország vízkészlete, a termálvizeink gazdasági jelentősége.
- ☞ A folyószabályozások környezeti hatásai és fenntartási költségei.
- ☞ A hazai vízkészlet minősége és szennyezettségi állapota.
- ☞ A vízellátás, fogyasztás hazai problémái.

8. A légkör, mint környezeti erőforrás veszélyeztetettség I.:

- ☞ A levegőszennyezés folyamata, a levegő öntisztuló képessége
- ☞ A légszennyező anyagok és források.
- ☞ A túlzott mértékű üvegházhatás kialakulásának okai és következményei.
- ☞ Az ózonlyuk kialakulásának okai és következményei.

9. *A légkör, mint erőforrás közgazdasági értékelése II:*

- ☞ A légszennyezés gazdasági hatásai.
- ☞ A légszennyezés elleni védekezés közgazdasági eszközei.
- ☞ Légköri háttérszennyezettség Európában és Magyarországon.

10. *Ökológiai és biológiai erőforrások:*

- ☞ Az erdőgazdálkodás természeti alapjai
- ☞ Az erdők gazdasági hasznosítása és védelme
- ☞ A biodiverzitás közgazdasági értékelése
- ☞ Az erdőgazdálkodás, és a biodiverzitás megőrzésének gazdasági jellemzői hazánkban.

11. *A fenntartható fejlődés fogalma:*

- ☞ A természetvédelemtől a fenntartható fejlődésig.
- ☞ A fenntartható fejlődés alapelvei és dokumentumai, nemzetközi egyezmények.
- ☞ A környezeti szemléletű fejlődési modell alapelvei.
- ☞ A fenntartható fejlődés megvalósításának lehetőségei és korlátai.

12. *A globális problémák:*

- ☞ A Föld eltartó képességének mennyiségi korlátai.
- ☞ A fogyasztói társadalmak szemlélete.
- ☞ Az elmaradott társadalmak szemlélete.
- ☞ A növekedési kényszer és a presztízsfogyasztás.

13. *Az emberiség élelmiszerellátásának problémái:*

- ☞ A népességrobbanás következményei.
- ☞ Az elsivatagosodás és egyéb mezőgazdasági területcsökkenés.
- ☞ A mezőgazdasági vízkészletek veszélyeztetettsége.

14. *Hulladékok és környezetszennyezés:*

- ☞ A hulladékok keletkezése és csoportosítása, a hulladékinvázió okai.
- ☞ A hulladékok által okozott környezeti problémák.
- ☞ A hulladékgazdálkodás fogalma.
- ☞ Hulladékkezelési technológiák.

15. *A környezetszennyezés közgazdasági értelmezése:*

- ☞ A környezetszennyezés gazdasági vonatkozásai.
- ☞ A környezetszennyezés közgazdasági modellezése.
- ☞ Környezetgazdálkodási szabályozórendszerek, közvetett és közvetlen szabályozó eszközök.
- ☞ A környezeti auditálás folyamata, környezetbarát termékminősítés.

Irodalom:

Bora Gy. – Korompai A. (2001): A természeti erőforrások gazdaságtana és földrajza. Budapest: Aula Kiadó. 428 p.

Bulla M. (1993): Feladatok a XXI. századra (ENSZ dokumentum). Budapest: Föld Napja Alapítvány

Fazekas I. (2002): Az Európai Unió környezetvédelmi politikája és a magyar integráció. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó. 123 p.

Sántha A. (1993): Környezetgazdálkodás. Budapest: Akadémiai Kiadó.

Valkó L. – Kósi K. (1999): Környezetgazdaságtan- és menedzsment. Baja: Eötvös J. Főiskola Műszaki Fakultás. 219 p.

Az 1995. évi LIII. Tv. a környezet védelméről

Az 1996. évi LIII. Tv. a természet védelméről

Tantárgy neve	Művelődéstörténet I-II.
Tantárgy kódja	FDB2415; FDB2416
Meghirdetés féléve	5-6
Kreditpont	2-2
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Dobány Zoltán
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:

(A tananyag nem vállalkozik a művelődés történetének komplex bemutatására, csak néhány fontosnak vélt területét érinti, különös tekintettel azok turisztikai vonatkozásaira. Az emberiség történetéből a fontosabbnak vélt társadalmi, eszmei, vallási, filozófiai, művészeti stb. jelenségek tér- és időbeliségét, kapcsolatrendszerét, az egyes korszakokra kifejtett hatását, azok következményeit, szerepüket az egyetemes emberi kultúrában stb. igyekszik bemutatni, gyarapítva így a hallgatók általános műveltségét. A tárgy további célja, hogy segítségével a hallgató megismerhesse a magyar művelődéstörténet főbb korszakait, s képes legyen az anyagi és szellemi kultúra összefüggéseinek, a nemzeti kultúra kölcsönhatásainak a felismerésére, illetve a fentebb leírtak turisztika szempontú felhasználására)

2. A tantárgy tartalma:

Az emberiség őstörténete, az őskor művészete. Az ókori Közel-Kelet és Egyiptom. Minósziaiak és mükénéiek. Az archaikus és a klasszikus görög világ. A kelták. Róma és a Római Birodalom

A népvándorlás. Kína, India, Délkelet-Ázsia és Japán

Korai civilizációk Európán kívül. Az iszlám világa. A középkor és a reneszánsz. A reformáció és a felvilágosodás Európában. A művészeti stílusok évszázadai I. A művészeti stílusok évszázadai II. Zenei örökségünk. A 20. század ellentmondásos világa

A magyar művelődés korai szakaszai. A magyarok és a X. századi Európa. A középkori művelődés. A magyar művelődés a kora újkorban. Szellemi élet a kora újkorban. A polgári társadalom korának művelődése. A magyar képzőművészet a 18. század végétől 1948-ig. A magyar művelődés 1948 után.

3. Évközi ellenőrzés módja: zárthelyi dolgozat

4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: -

5. Kötelező és ajánlott irodalom:

Crofton, I.: Egyetemes Guinness Enciklopédia. Budapest, 1992 (Csak kijelölt fejezetek.)

Harenberg, B. (szerk.): Az emberiség krónikája. 1990 (Csak kijelölt fejezetek.)

Gombrich, E. H.: A művészet története. Budapest, 1978

M. Kiss P.: Művészetről mindenkinek. Budapest, 1973

Rowley, G. (szerk.): A zene könyve. Budapest, 1983

Új képes történelem 1-29. kötet. (Larousse-Officina Nova, illetve Magyar Könyvklub-Helikon Kiadó), Budapest, 1990-es évek

Léderer E.: Egyetemes művelődéstörténet. Budapest, 1992 (reprint kiadás!)

Friedell, E.: Az újkori kultúrák története I-V. Budapest, 1989-1993

Caselli, G.: A reneszánsz és az Újvilág. Budapest, 1991

Guy, J.: Egyiptomi élet. Görög élet. Római élet. Budapest, 2000

Goldziher I.: Az iszlám kultúrája. Budapest, 1981

Heussi, K.: Az egyháztörténet kézikönyve. Budapest, 2000

Sperber, D.: A kultúra magyarázata. Budapest, 2001

Kovács I.: Magyar művelődéstörténet. Főiskolai jegyzet, 1996

Kósa L. (szerk.): Magyar művelődéstörténet. Budapest, 2002

Glatz F. (szerk.): A magyarok krónikája. Budapest, 1996

Aradi N. (szerk.): A művészet története Magyarországon. Budapest, 1983

Frisnyák S.: Magyarország történeti földrajza. Budapest, 1990

6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása: -

Tantárgy neve	Bevezetés a marketingbe
Tantárgy kódja	FDB2417
Meghirdetés féléve	5
Kreditpont	3
Összórészám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Szepesi János
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanársegéd

A tantárgy ismeretanyaga:

1. Bevezetés a marketingbe:

- ☞ A marketing alapfogalmai, a marketing gondolkodásmód kialakulása
- ☞ A marketing menedzsment folyamata, helyzetelemzés.
- ☞ A marketing stratégiák meghatározása, kidolgozása, ellenőrzése, végrehajtása.

2. A szükséglet kialakítás:

- ☞ A szükségletkialakítás folyamata.
- ☞ A szükségletkialakítás tényezői.

3. A fogyasztói magatartás:

- ☞ A fogyasztók magatartását befolyásoló tényezők.
- ☞ A vásárlási folyamat.
- ☞ Az igények, vásárlási szerepek és magatartástípusok elemzése.

4. Piacszegmentáció:

- ☞ A piacszegmentáció fogalma eszközei, szerepe a marketingben.
- ☞ Célpiacon kiválasztása.
- ☞ A fogyasztói piac szegmentációjának demográfiai, társadalmi-gazdasági változói.
- ☞ A fogyasztói magatartási változói.

5. Termékpolitika és választékpolitikai döntések:

- ☞ A termék fogalma, a termékek csoportosítása.
- ☞ A termékpozicionálás tényezői, célcsoport kiválasztása.
- ☞ Vállalati termékpolitika.
- ☞ A termékek piaci életgörbéje, a vásárlók adaptációs grafikonja, az életgörbe szakaszai.

6. Termékpolitika és választékpolitikai döntések:

- ☞ A termékfejlesztés típusai, az új termékek kialakításának lépései.
- ☞ Márkapolitika.
- ☞ A termékszerkezet vizsgálata ABC-elemzéssel.

7. Ár és eladási kondíciók:

- ☞ Az ár kialakítás piaci tényezői.
- ☞ Vevők versenytársak, szállítók magatartása.
- ☞ Árképzési elvek, árstratégia.

8. Elosztáspolitikai:

- ☞ Elosztáspolitikai alapfogalmak.
- ☞ Az értékesítési csatornát meghatározó tényezők jellemzése.

9. Értékesítési formák:

- ☞ A vertikális marketingrendszer lényege.
- ☞ A közvetlen értékesítés újabb formái: direkt marketing, multi level marketing.
- ☞ A franchising főbb jellemzői.

10. Piacbefolyásolás I:

- ☞ A kommunikáció jelentőségének bemutatása.
- ☞ A közönségkapcsolatok (PR) jellemzői, eszközrendszere.
- ☞ A személyes meggyőzés szerepe.

11. *Piacbefolyásolás II:*

- ☞ A reklámok alapvető jellemzői, funkciói.
- ☞ A reklámtervezés folyamatleírása.

12. *A marketing mix:*

- ☞ A marketing mix fogalma, elemei.
- ☞ A marketing McCarthy-féle eszközei.
- ☞ Költség és hozadékvonzatok vizsgálata.

13. *A marketing információs rendszer:*

- ☞ Az információs rendszer felépítése.
- ☞ A marketing rendszer feladata, funkciói.

14. *A marketing kutatás:*

- ☞ A marketingkutatással szembeni követelmények.
- ☞ A kutatás folyamata, módszerei.
- ☞ Kérdőívek szerepe a marketingkutatásban.

15. *Marketingtervezés*

- ☞ A marketing lehetőségei és céljai a különböző vállalati hierarchia szinteken.
- ☞ A SWOT analízis jelentősége egy portfólió kialakításánál.
- ☞ Védekező és támadó stratégiák.

Irodalom:

Bauer A. - Berács J. (1998): Marketing. Budapest: Aula Kiadó. 620 p.

Fülöp Gy. (2001): A globális vállalati stratégiák. Budapest: Aula Kiadó. 176 p.

Hofmeister-Tóth Á. (2003): Fogyasztói magatartás. Budapest: Aula Kiadó. 340 p.

Hoffmann I. (2004): Stratégiai marketing. Budapest: Aula Kiadó. 484 p.

Kiss M. (2004): Marketing példatár. Budapest: Aula Kiadó.

Szabó D. T. (2000): Médiatervezés a reklámban. Budapest: Aula Kiadó.

Törőcsik M - Varsányi J. (1998): Termékstratégia emocionális és racionális megközelítésben. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

Tantárgy neve	Pénzügyi és adózási ismeretek
Tantárgy kódja	FDB2418
Meghirdetés féléve	6
Kreditpont	3
Összóraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Szepesi János
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanársegéd

A tantárgy ismeretanyaga:

1. Pénzügyi gazdálkodás:

- ☞ A pénzügyi gazdálkodás alapelvei.
- ☞ Pénzügyi tervezés.

2. Pénzügyi kimutatások tartalma:

- ☞ Mérleg.
- ☞ Eredmény kimutatás.
- ☞ Üzleti jelentés.
- ☞ Cash-flow kimutatás.

3. A pénzügyi kimutatások tartalma és elemzése:

- ☞ Kiegészítő melléklet.
- ☞ Pénzügyi elemzési területek.
- ☞ A pénzügyi kimutatások elemzésének módszerei.

4. Az adózás rendjének törvényi szabályozása:

- ☞ Az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény.
- ☞ Az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény.
- ☞ Személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény.

5. Az adózás és járulékfizetés rendjének törvényi szabályozása:

- ☞ A társasági és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény.
- ☞ A társadalombiztosítási járulékról szóló 1997. évi LXXX. törvény.
- ☞ Egyéb adózási jogszabályok, különös tekintettel az idegenforgalmi tevékenységekre.

6. Adózási alapismeretek:

- ☞ Adóztatással kapcsolatos alapfogalmak.
- ☞ Az adózás értelmezése, adótípusok.
- ☞ Adóigazgatási eljárás.

7. A fogyasztáshoz, forgalomhoz kapcsolódó adók:

- ☞ ÁFA működése, alanya, tárgya, mértéke.
- ☞ ÁFA különleges esetei.
- ☞ Fogyasztási adó.

8. A személyi jövedelemadó:

- ☞ Az adóbevallás készítése, e-adóbevallás.
- ☞ Az összevont adóalap meghatározása.
- ☞ SZJA számítás.
- ☞ Adókedvezmények, adómentességek.

9. Vállalkozások SZJA fizetési kötelezettségei:

- ☞ Az egyéni vállalkozók adózása az SZJA keretében.
- ☞ Az egyszerűsített vállalkozási adó.
- ☞ A társas vállalkozások adózása az SZJA keretében.
- ☞ A társasági adó.

10. *Vagyoni típusú helyi adók:*

- ☞ A gépjárműadó.
- ☞ Építményadó.
- ☞ Földbérbeadásból származó jövedelemadó.
- ☞ Idegenforgalmi adó.

11. *Egyéb helyi adók, illeték, vám:*

- ☞ A vállalkozások kommunális adója.
- ☞ Helyi iparüzési adó.
- ☞ Illetékfizetési kötelezettségek
- ☞ Vámszabályok az Európai Unió tagjaként.

12. *Járulékfizetési kötelezettségek:*

- ☞ Társadalombiztosítási kötelezettség.
- ☞ Nyugdíjjárulék.
- ☞ Munkaadói, munkavállalói járulékfizetési kötelezettség.

13. *Befektetési döntések:*

- ☞ Tőkeszükséglet.
- ☞ Beruházások gazdaságossága, megtérülése.
- ☞ Egyéb tőkepiaci befektetési lehetőségek.
- ☞ A befektetett tőke visszanyerésének módszerei.

14. *A vállalkozások finanszírozási kérdései:*

- ☞ A belső finanszírozás módszerei.
- ☞ A vállalkozás finanszírozása külső pénzforrással.
- ☞ Hitellehetőségek, hitelszerződés.
- ☞ Finanszírozási politika, kockázatvállalás.

15. *A kisvállalkozások mikro- és makrogazdasági összefüggései:*

- ☞ Makro pénzügyi folyamatok.
- ☞ A fizetési mérleg, tőkemérleg
- ☞ A mérleg hatása a költségvetési egyenlegre.
- ☞ A kisvállalkozások nemzetközi piaci kapcsolatai.

Irodalom:

Az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény; Az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény; Személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény; A társasági és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény; A társadalombiztosítási járulékról szóló 1997. évi LXXX. törvény; Egyéb adózási jogszabályok, különös tekintettel az idegenforgalomra.

Fülöp Gy. (2004): Kisvállalati gazdálkodás. Budapest: Aula Kiadó.

Kállay L. - Imre Sz. (2004): A kis- és középvállalkozás fejlesztés gazdaságtana. Budapest: Aula Kiadó.

Tantárgy neve	Számviteli és adminisztrációs ismeretek I.
Tantárgy kódja	FDB2419
Meghirdetés féléve	5
Kreditpont	2
Összóraszám (elm.+gyak.)	0+2
Számonkérés módja	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Szepesi János
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanársegéd

A tantárgy ismeretanyaga:

1. A számvitel fogalma, feladata, területei.

- ☞ A számvitel jogi szabályozása.
- ☞ A számviteli törvény jellemzői, alapelvei.
- ☞ A számviteli információs rendszer alapvető funkciói. A vezetői számvitel feladata, célja.
- ☞ A pénzügyi számvitel feladata, területei, az egyes részterületek rövid ismertetése.
- ☞ Beszámoló, könyvvizetés, könyvvizsgálat, közzététel.

2. A számviteli törvény, számviteli alapelvek:

- ☞ A számviteli törvény hatálya, szerkezeti áttekintése.
- ☞ Beszámoló típusai, az egyes típusok jellemzői (szerkezet, ki készíti, könyvvizetés módja).
- ☞ Számviteli alapelvek magyarázata konkrét példákon keresztül.

3. A vállalkozás vagyona:

- ☞ Kiegészítő melléklet, üzleti jelentés.
- ☞ Az éves beszámoló mérlegének áttekintése, alapfogalmak tisztázása.
- ☞ Vagyon fogalma, számviteli megközelítése.
- ☞ A könyvviteli mérleg jellemzői, szerkezeti felépítése

4. Eredmény kimutatás, kiegészítő melléklet, üzleti jelentés a gyakorlatban:

- ☞ Eredmény kimutatás fogalma, készítésének célja, jellemzői.
- ☞ A fő eredménykategóriák tartalma, közöttük fennálló számszaki összefüggések.
- ☞ Az eredmény kimutatás két változatának összehasonlítása - azonosságok, különbségek.
- ☞ Kiegészítő melléklet, üzleti jelentés készítésének célja.

5. Feladatok megoldása a mérleg szerinti eredmény meghatározására:

- ☞ Eredmény kimutatás készítése.
- ☞ Az eredmény kimutatás két változatának összehasonlítása.
- ☞ Kiegészítő melléklet, üzleti jelentés készítése.

6. A vállalkozások könyvvizetése I:

- ☞ Gazdasági események fogalma, csoportjai.
- ☞ A főkönyvi számlák szerepe, csoportjai, vezetésük.
- ☞ A számlasoros és idősoros könyvvizetés fogalma, gyakorlata.

7. A vállalkozások könyvvizetése II:

- ☞ A szintetikus és analitikus nyilvántartások szerepe, kapcsolata.
- ☞ A nyitó- és zárómérleg számla használata, értékesítés főkönyvi könyvelése, az átvezetési számla szerepe, használata.
- ☞ Számlakeret, számlarend

8. Értékelés.

- ☞ Értékelés fogalma, jelentősége.
- ☞ A beszerzési ár, előállítási költség tartalma, könyv szerinti érték fogalma.
- ☞ Fogyasztó ár felépítésének bemutatása feladaton keresztül.
- ☞ Általános forgalmi adó könyvviteli elszámolása.

9. *Befektetett eszközök I:*

- ☞ Befektetett eszközök fajtái.
- ☞ Immateriális javak fogalma, fajtái a mérlegséma alapján példákkal illusztrálva.
- ☞ Immateriális javak értékelése évközben, év elején.

10. *Befektetett eszközök II:*

- ☞ Tárgyi eszközök fogalma, fajtái.
- ☞ Beruházás fogalma.
- ☞ Értékelésük év közben, év végén.
- ☞ Jellemző változási jogcímekek.

11. *Értékcsökkenés:*

- ☞ Értékcsökkenés, értékcsökkenési leírás fogalma, értékcsökkenési leírási technikák.
- ☞ Terv szerinti, terven felüli értékcsökkenés. Értékhelyesbítés fogalma, lényege.
- ☞ Befektetett pénzügyi eszközök fogalma, fajtái. Értékelésük év közben, év végén.
- ☞ Az értékvesztés fogalma.

12. *Feladatmegoldás a befektetett eszközökre:*

- ☞ Értékcsökkenés számítása
- ☞ Bekerülési érték meghatározása.
- ☞ Üzleti vagy cégérték számítása.
- ☞ Befektetett pénzügyi eszközök értékelése.

13. *Forgóeszközök I:*

- ☞ Készletek fogalma, fajtái, értékelésük.
- ☞ Követelések fogalma, típusai, értékelésük.
- ☞ Vevő és váltókövetelések értékelése.
- ☞

14. *Forgóeszközök II:*

- ☞ Értékpapírok, pénzeszközök fajtái, értékelésük.
- ☞ Saját tőke szerkezete.
- ☞ Céltartalék képzés lényege.

15. *Kötelezettségek, időbeli elhatárolások:*

- ☞ Hosszúlejáratú kötelezettségek fajtái és értékelésük.
- ☞ Rövidlejáratú kötelezettségek fajtái, értékelésük.
- ☞ Időbeli elhatárolás lényege, fajtái.

Tantárgy neve	Számviteli és adminisztrációs ismeretek II.
Tantárgy kódja	FDB2420
Meghirdetés féléve	6
Kreditpont	2
Összóraszám (elm.+gyak.)	0+2
Számonkérés módja	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Szepesi János
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanársegéd

A tantárgy ismeretanyaga:

1. Számviteli bizonylatok:

- ☞ Bizonylatok fogalma, fajtái, alaki és tartalmi kellékei.
- ☞ Bizonylatok javítása, megőrzése.
- ☞ A bizonylati elv.

2. Leltár, leltározás:

- ☞ Leltár és leltározás fogalma, jelentősége, célja.
- ☞ A leltározás folyamata,
- ☞ A leltározás változatai, bizonylatai.

3. A leltárral szemben támasztott követelmények:

- ☞ Leltározási szabályzat.
- ☞ Feladat megoldása leltáreredmény meghatározása.

4. Az egyszeres könyvvizetés:

- ☞ Egyszeres könyvvizetés alapelemei.
- ☞ Az egyszeres könyvvitel dokumentumai.

5. Az egyszeres könyvvizetés:

- ☞ Az egyszeres könyvvitel gyakorlata.
- ☞ Feladatmegoldás.

6. Az egyszerűsített mérleg felépítése:

- ☞ Az egyszerűsített mérleg elkészítése, részei.
- ☞ Egyszerűsített mérleg összeállítása.

7. Az eredmény levezetés:

- ☞ Az eredmény levezetés tagolása.
- ☞ Az eredmény levezetés tartalma.

8. Pénztárkönyv I:

- ☞ Pénztárkönyv rovatai, felépítése
- ☞ A pénztárkönyv vezetésének általános szabályai.

9. Pénztárkönyv II:

- ☞ Kiemelt gazdasági események pénztárkönyvi elszámolása.
- ☞ Feladatmegoldás, egy adott esemény elkönyvelése.

10. Kiegészítő nyilvántartások:

- ☞ Tárgyi eszközök, immateriális javak.
- ☞ Bankszámla és pénztár.
- ☞ Követelések, kötelezettségek.
- ☞ Bér analitikus nyilvántartása.

11. Gyakorlás:

- ☞ A pénztárkönyv vezetésének gyakorlása.
- ☞ A pénztárkönyv vezetésének lehetősége a számítógépen.

12. Naplófőkönyv:

- ☞ A naplófőkönyv rovatai, felépítése.
- ☞ A rovatok közötti számszerű összefüggések.
- ☞ Vezetésének általános szabályai.

13. A naplófőkönyv vezetése:

- ☞ Kiemelt gazdasági események elszámolása
- ☞ Nyitás, zárás.

14. Könyvelési feladatok I:

- ☞ Komplex feladatokon keresztül az egyszeres könyvvizetésre.
- ☞ Gyakorlás.

15. Könyvelési feladatok II:

- ☞ Eredmény meghatározása az egyszeres könyvvizetést folytató vállalkozásoknál.
- ☞ Gyakorlás.

Irodalom:

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény;

Horváth K. (1995): Egyszeres könyvvitel. Budapest: PSZF.

Huzrik A. (2004): Vállalkozz okosan! (feladatok). Budapest: Comenius Kiadó. 109 p.

Pálesné Retezi K. (1996): Számvitel I-II. Budapest: KVIF.

Szakács I. (2003): Számvitel A-Z-ig. Budapest: KJK-KERSZÖV Kft.

Tantárgy neve	Vendéglátás és szálláshelyi alapismeretek I-II.
Tantárgy kódja	FDB2421; FDB2422
Meghirdetés féléve	6
Kreditpont	3-2
Összóraszám (elm.+gyak.)	3+0, 0+2
Számonkérés módja	kollokvium +gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Szepesi János
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanársegéd

A tantárgy ismeretanyaga:

1. A vendéglátóipar alapismeretei:

- ☞ A vendéglátás fogalma, tárgyi és személyi feltételei.
- ☞ Üzletprofilok.
- ☞ Üzlettípusok.

2. Ételismeret:

- ☞ Nemzetközi konyha, nemzetközi kitekintés (európai népek konyhája és étkezési szokásai).
- ☞ Az Európán kívüli vendégek fő étkezési szabályai.
- ☞ Magyaros konyha.
- ☞ Tematikus utak, a Szatmár-Beregi Szilvaút, a Hajdúsági tormaút.

3. Italismeret:

- ☞ Hazai borvidékek, egy borút bemutatása.
- ☞ Italismeret (aperitifek, sörök, borok, pezsgők, égetett italok, kevert és alkoholmentes italok).

4. Felszolgálati módozatok:

- ☞ A felszolgálati alapszabályok, társas étkezések, fogadások.
- ☞ Választék-kialakítás és választék-közlés, árképzés.
- ☞ Étlapok, menük és italsorok szerkesztése.

5. Szálláshelyi alapismeretek:

- ☞ Általános ismeretek a szállásokról.
- ☞ A kereskedelmi szálláshelyek fajtái, fogalma, csoportosítása.
- ☞ A szálláshelyek osztályozása, osztályba sorolása.

6. A szállodaipar jellegzetességei:

- ☞ A szállodai tevékenység személyi és tárgyi feltételei.
- ☞ A vendég, a tevékenység alanya.
- ☞ A szoba és kapcsolódó szállodai szolgáltatások értékesítése.
- ☞ Az értékesítés "üzleti" és szervezési sajátosságai.

7. A vendégfogadás, ellátás a szállodákban:

- ☞ A vendégfogadás fázisai és feladatai.
- ☞ A résztvevő területek és együttműködési rendszerük.
- ☞ Kiegészítő tevékenységek és munkakörök.

8. A Front Office és a Housekeeping:

- ☞ A Front Office és a Housekeeping munkakörei.
- ☞ Feladatok a vendég érkezésekor.
- ☞ Feladatok a vendég tartózkodása és elutazása során.
- ☞ A RECEPCIÓ, A PORTA, A KASSZA MŰKÖDTETÉSE.

9. Számítástechnika alkalmazása a szállodai üzem üzemeltetésében:

- ☞ Az informatika a szálláshelymenedzsmentben.
- ☞ Az informatika komplex felhasználása az üzemeltetés során.
- ☞ Az informatika az ügyvitel és igazgatás területén.
- ☞ Adatszolgáltatás, statisztikák.

10. A szállodai munkafolyamatok a számítógépes rendszerben:

- ☞ A hazánkban alkalmazott külföldi és hazai fejlesztésű számítógépes rendszerek.
- ☞ A szobakiadási tevékenység, informatika a recepción, a kasszánál.
- ☞ A földszinti munkafolyamatok a számítógépes rendszerben, a portai tevékenység.
- ☞ Az emeleti munkafolyamatok a számítógépes rendszerben.

11. A kereskedelmi szálláshelyek egyéb fajtái:

- ☞ A szálláshelyi vendéglátás tárgyi és személyi feltételei.
- ☞ A vendéglátó üzletek típusai.
- ☞ A motelek, panziók és egyéb szálláshelyek sajátosságai.

12. A kereskedelmi szálláshelyek vendégfogadása:

- ☞ A vendéglátás feladata, tevékenysége.
- ☞ A szálláshelyi vendéglátás jogszabályai, higiénés előírások.
- ☞ A termelést megelőző folyamatok (árubeszerzés, -szállítás, -átvétel, raktározás).

13. A szálláshely gazdasági környezete:

- ☞ Kisvállalkozások a szálláshely iparban.
- ☞ Üzemeltetési konstrukciók.
- ☞ Arculat kialakítás, üzletpolitika, árpolitika.

14. A szálláshely kialakításának feltételei:

- ☞ Kapcsolatszervezés, értékesítés, reklám (PR).
- ☞ Létszám és eszköz igény, összetétel.
- ☞ Szervezet és irányítás.
- ☞ Ügyvitel és információszervezés.

15. Pénzgazdálkodás, működtetés:

- ☞ KÖLTSÉGGAZDÁLKODÁS.
- ☞ Jövedelmezőség.
- ☞ Tulajdonosi döntések, szerződések.
- ☞ Államigazgatási engedélyek, eljárások.

Irodalom:

Bernáth Sz. (1992): Szállodai ismeretek. Budapest: KVIF jegyzet.

Burkáné Szolnoki Á. (2002): Vendéglátó gazdálkodási ismeretek. Budapest: Képzőművészeti Kiadó.

Burkáné Szolnoki Á. (2002): Vendéglátó ismeretek. Budapest: Képzőművészeti Kiadó.

Burkáné Szolnoki Á. (2002): Vendéglátó szakmai alapismeret. Budapest: Képzőművészeti Kiadó.

Buzás G. - B. Kiss A-né - Sahin-Tóth Gy. (2002): Italismeret. Budapest: KÉP Kiadó.

Cey-Bert R. Gy. (20001): Magyar borok és ételek harmonizációja. Budapest: Paginárum Kiadó. 228 p.

Csizmadia L. (1992): Értékesítés a vendéglátásban. Budapest: KVIF jegyzet.

Szűcs T. (szerk.) (1985-92): Vendéglátás szervezése I-IV. kötet. Budapest: KVIF jegyzet.

Zugorné Rácz É. (2002): Vendéglátó gazdálkodási ismeretek (példatár). Budapest: Képzőművészeti Kiadó.

Panoráma BULLETIN. – a Turizmus Panoráma napilapja aktuális számai.

Turizmus Panoráma. – A Magyar Szállodaszövetség hivatalos lapja aktuális számai.

Tantárgy neve	Általános idegen nyelv I. (angol, német)
Tantárgy kódja	FDB2423
Meghirdetés féléve	5
Kreditpont	8
Összóraszám (elm.+gyak.)	0+8
Számonkérés módja	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Idegen Nyelvi Intézet
Tantárgyfelelős beosztása	-

A tantárgy ismeretanyaga:

1. Szolgáltatások:

- ☞ Posta, levélkezelés.
- ☞ Telefonkezelés.
- ☞ Bankszféra, biztosítások kötése.

2. Közlekedés:

- ☞ Városi közlekedés.
- ☞ Közlekedés vidéken.
- ☞ Járművek.

3. Környezetvédelem:

- ☞ Települési környezetvédelem.
- ☞ Szennyezések.
- ☞ Természetvédelem.

4. Pénz, gazdálkodás:

- ☞ Pénz, gazdálkodás.
- ☞ Családi költségvetés, megélhetési költségek.

5. Ismerkedés:

- ☞ Ismerkedés, bemutatkozás.
- ☞ Család, rokoni kapcsolatok.

6. Szűkebb és tágabb lakókörnyezet:

- ☞ Házunk, lakásunk
- ☞ A település és környéke.

7. Mindennapi élet:

- ☞ Napirend a hétköznapokban
- ☞ Hétvége, szabadidő
- ☞ A háztartás.

8. Oktatás:

- ☞ Iskola, iskolarendszer.
- ☞ Tanulás, pályaválasztás.

9. Munka, foglalkozások:

- ☞ Munkahelyek.
- ☞ Foglalkozások, szakmák.
- ☞ Elképzelések a jövőről.

10. Vásárlás:

- ☞ Vásárlás az élelmiszerboltban, a piacon.
- ☞ Tartós használati cikkek vásárlása.
- ☞ Ruházati cikkek vásárlása.
- ☞ Üzlettípusok.

11. A szabadidő eltöltése:

- ☞ A szabadidő eltöltése, szórakozás.
- ☞ Színház, mozi, koncert.
- ☞ Szabadidősportok.

12. Média, művelődés:

- ☞ Tv, rádió, sajtó.
- ☞ Olvasás, könyvtárhasználat.

13. Étkezés:

- ☞ Étkezési szokások hazánkban
- ☞ Étkezési szokások az adott nyelvterületen.

14. Egészség:

- ☞ Betegségek, orvosi ellátás.
- ☞ Egészségügyi intézmények.
- ☞ Egészséges életmód.

15. Szabadidő, vakáció:

- ☞ Szabadidős tevékenységek.
- ☞ Sportágak, sportesemények.
- ☞ Utazás, időjárás.

Tantárgy neve	Általános idegen nyelv II. (angol, német)
Tantárgy kódja	FDB2424
Meghirdetés féléve	6
Kreditpont	8
Összóraszám (elm.+gyak.)	0+8
Számonkérés módja	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Idegen Nyelvi Intézet
Tantárgyfelelős beosztása	-

A tantárgy ismeretanyaga:

1. A nyelvterület földrajzi elhelyezkedése, jellemzői:

- ☞ A nyelvterület országai.
- ☞ Tájainak földrajzi jellemzői.

2. Kulturális, történelmi jellemzők:

- ☞ A „nyelvország” és hazánk rövid történeti áttekintése.
- ☞ Kulturális nevezetességek.

3. A „nyelvország” és hazánk arculata:

- ☞ A „nyelvország” és hazánk kulturális értékei.
- ☞ Jelentősége a világ kultúrájában.

4. A „nyelvország” és hazánk tudományos élete:

- ☞ Tudományos intézmények.
- ☞ Tudományos eredmények.

5. Magyarország és a „nyelvország” kapcsolatrendszere:

- ☞ Kapcsolatok a történelem folyamán.
- ☞ Napjaink kapcsolatai.

6. A „nyelvország” gazdasága I:

- ☞ Mezőgazdaság, mezőgazdasági területek jellegzetességei.
- ☞ Ismert mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek

7. A „nyelvország” gazdasága II:

- ☞ Fő ásványkincsek és iparágak.
- ☞ Gazdasági fejlettség, világgazdasági szerep.

9. Magyarország gazdasága I:

- ☞ Mezőgazdaság, mezőgazdasági területek jellegzetességei.
- ☞ Ismert mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek

10. Magyarország gazdasága II:

- ☞ Fő ásványkincsek és iparágak.
- ☞ Gazdasági fejlettség, világgazdasági szerep.

11. Magyarország természeti kulturális értékei:

- ☞ Magyarország nemzeti parkjai.
- ☞ Világörökségi területek Magyarországon.

12. Az Európai Unió:

- ☞ Az Európai Unió kialakulása és tagjai.
- ☞ Az Európai Unió világgazdasági szerepe.
- ☞ Az Európai Unió fontosabb szabályai.

13. Alapvető szituációk:

- ☞ Találkozás, bemutatkozás.
- ☞ Eligazítás a mindennapi életben.

14. Az üzleti élet:

- ☞ Fogyasztói szokások.
- ☞ Vásár, kiállítás, reklám.

15. Programkínálat:

- ☞ Programkínálat a külföldi számára (vendéglő, koncert, városnézés).
- ☞ A magyar hagyományok bemutatása.

Tantárgy neve	Kisvállalkozási ismeretek
Tantárgy kódja	FDB2425
Meghirdetés féléve	6
Kreditpont	3
Összórészám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Pristyák Erika
Tantárgyfelelős beosztása	tanársegéd

1. **A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A hallgatók az eddig elsajátított általános gazdasági, vállalkozási és szakmai ismeretekre alapozva képesek legyenek a piacgazdasági viszonyok között a falusi turizmus területén hatékonyan működni tudó kis és közép vállalkozások megalapítására, elindítására. Ismerjék föl az ilyen típusú vállalkozások a helyi hagyományokhoz, a háztartási életformához való szerves kötődését. Legyenek képesek az elsajátított ismereteket komplexen, összefüggésrendszerbe helyezni.
2. **A tantárgy tartalma:** Ehhez olyan témaköröket kell áttekinteni, mint a falusi turizmusra jellemző kisvállalkozások sajátosságai, a szakmai kisvállalkozások megítélése a hazai piacon, s a működés jogi formái. Tudni kell a vállalkozások erőforrásait, tárgyi és személyi feltételeit biztosítani, ismerni kell vállalkozás külső tőkebevonás lehetőségeit. Tisztában legyenek a vállalkozások gazdálkodási folyamataival, mint a beszerzés, termelés, szolgáltatás, eladás, pénzügyi gazdálkodás, tervezés, Tudjanak a gyakorlatban üzleti tervet készíteni, fejlesztési, stratégiai elképzeléseket megfogalmazni. Ismerjék az ide tartozó pályázati lehetőségeket a Európai Unióban, a pályázatkészítés, projekt kidolgozás, projektmenedzsment gyakorlati feladataival együtt.
3. **Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozat
4. **A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
5. **A kötelező ill. ajánlott irodalom:** -
6. **A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Utazás- és rendezvényszervezés alapjai
Tantárgy kódja	FDB3009
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	1+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kókai Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Az alapozó és a törzsmodul tantárgyai, A vállalkozás gazdasági környezete modul, Idegenforgalmi alapismeretek modul. Az utazásszervezés fogalma, helye az utazási irodák tevékenységében, üzletágak.

2. A tantárgy tartalma: Az utazásszervezést és közvetítést szabályozó rendeletek. Az utazás során nyújtandó szolgáltatások beszerzése, üzleti levelezés, kalkulációkészítés, szerződések a belföldi és külföldi partnerekkel. Az értékesítés fázisában használatos szerződések formái. Közlekedési ismeretek, repülőjegy-kiadással kapcsolatos ismérvek, díjszabások, kedvezmények. A belföldi szervezett turizmus helye a magyar lakosság utazási szokásaiban, szervezésének specifikumai. A hivatásos és vakációs turizmus formái. Az országjáró túrák és üdülések összeállításának lépései, alapszolgáltatások megrendelése, programok összeállítása, kalkulációk készítése. A programfüzet szerkesztés szabályai, az értékesítés beindítása. Csoportvezetők, idegenvezetők felkészítése, programtervezés, forgatókönyv készítés, lebonyolítás és elszámoltatás.

A szervezett kiutazás helye és szerepe. A termék előállítását megelőző felmérések, elemzések, kutatások a keresleti és a kínálati oldalról. A programfüzet, szórólap szerepe, készítésének szabályai. Az értékesítési és marketing rendszer (ügynöki hálózat, vásárok, reklám) megszervezése. Az utazás, a program során felmerülő problémák kezelése, eljárás reklamáció esetén. Elszámolás belföldi és külföldi szolgáltatókkal. Utókalkuláció, szakmai és gazdasági kiértékelés. A szervezett beutazás helye és szerepe, hatása a nemzetgazdaság teljesítményére. Magyarország helye, verseny-környezete, idegenforgalmi vonzerők, termékfejlesztési prioritások. Főbb belföldi szolgáltatók, specialitásaik. Ártípusok és tartalmuk. A tevékenységi kör meghatározása, befolyásoló tényezők keresleti és kínálati oldalról.

Az idegenforgalmi termék előállítása, programtervezésnél követendő szempontok, fogadókészség, fogadóképesség. Kiajánlási módok (bizalmas tarifa, ajánlattétel) célja, elkészítésének szabályai, tartalmi elvárások. Értékesítés (vásárok, kiállítások, direct mail, akvizíció). Konkrét idegenforgalmi termék megtervezése, költségvonzata. A devizatorvény hatása a turizmusra. Konvertibilis fizetőeszközök (bankjegyek, utazási csekkek) vétele és eladása devizabelföldi és devizakülföldi részére, konverziós lehetőségek. A jelenlegi árfolyamrendszer, az MNB szerepe, a pénzügyintézetek és egyéb átváltó helyek árfolyamjegyzési lehetőségei. A pénzváltási tevékenység szabályai, előírásai. A rendezvények fogalma, csoportosítása, gazdasági jelentősége, idegenforgalmi szerepe. Idegenforgalmi rendezvényekkel foglalkozó szervezetek. A rendezvények előkészítése, szervezése, lebonyolítása, a befejezést követő tennivalók, lezárás, kiértékelés.

Hagyományos turizmus, üzleti turizmus jellemzői, piaci szereplői, trendek. A kongresszusok, konferenciák jellemzői, a szakmai programok speciális szervezési feladatai. Az inszertív túra fogalma, speciális szervezési feladatai. A fesztiválok általános jellemzői, szervezésének feltételrendszere, a szervezés folyamatszakaszai. Idegenforgalmi kiállítások és vásárok fajtái, stand kialakítás, a kiállítások lebonyolítása. A gasztronómiai rendezvények jellemzői, megrendezésük feltételrendszere, szervezési sajátosságai.

Sportrendezvények általános jellemzőik, megrendezésük feltételrendszere, sportszervezetekkel történő kapcsolattartás. Kereskedelmi jellegű kiállítások típusai bel- és külföldön.

3. Évközi ellenőrzés módja: zárthelyi dolgozat

4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: -

5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:

Turizmus szakfolyóirat

Zsobrák F-né. (1994): Idegenforgalmi ügyintézés III. Utazásszervezés. KVIF

Zalotay E-né. (1994): Belföldi szervezett turizmus. KVIF

Szabó A. (1995): Közlekedési ismeretek. KVIF

Csizmadia L. (1980): Rendezvényszervezés. KVIF

Nagy L. (1991): Nagyrendezvények és kongresszusok szervezése. Budapest

Ritter J. (1995): Vendéglátás és elszállásolás munkafüzet. KVIF

6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása: -

Földrajz „minor szak” tantárgyleírásai

Tantárgy neve	Éghajlattan I-II.
Tantárgy kódja	FDB1301; FDB1302
Meghirdetés féléve	3-4
Kreditpont	3-3
Összóraszám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Makra László
Tantárgyfelelős beosztása	egyetemi docens

1. **A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** megismertetni a hallgatókat az általános meteorológia, fizikai klimatológia és leíró éghajlattan legfontosabb fogalmaival, összefüggéseivel
2. **A tantárgy tartalma:** Általános meteorológiai alapismeretek. A légkör mozgásjelenségei. A sugárzás. Kondenzációs folyamatok a légkörben. Légtömegek és időjárási frontok, ciklonok anticiklonok. Az éghajlat-meghatározó tényezők. A légkör általános cirkulációja. A Föld éghajlatának múltja, éghajlat-ingadozások. Leíró éghajlattan. Az éghajlatok osztályozása. A Föld éghajlati képe.
3. **Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozatok
4. **A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
5. **A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Péczely Gy.: Éghajlattan. 1979.
6. **A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** tanterem, audiovizuális eszközök, térképek, atlaszok

Tantárgy neve	Csillagászati földrajz I.
Tantárgy kódja	FDB1305
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	2
Összóraszám (elm.+gyak.)	1+0
Számokérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Bérczi Szaniszló
Tantárgyfelelős beosztása	egyetemi docens (ELTE Budapest)

1. **A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Alapismeretek a Földről, mint égitestről, tájékozódás a csillagászati koordinátarendszerekben, ezek úrkutatási alkalmazásaiban és szűkebb égitest-környezetünkben, a Naprendszerben.
2. **A tantárgy tartalma:**
 1. Csillagászati koordinátarendszerek: Horizontális, 1. Ekvatoriális, 2. Ekvatoriális, Ekliptikai.
 2. A csillagászati időszámítás: Csillagidő, a Nap éves mozgása, naptár.
 3. A Föld égitest erőterei, az anyagok a bolygótest környezetében. Gravitációs erőter. Mágneses erőter. Bolygómagnetoszférák. Bolygóléggkörök.
 4. A Föld típusú bolygótestek felszíne. Geomorfológia: a felszíni formák csoportosítása, fotogeológiai térképezése. Fizikai leírás és interpretáció különválasztása. Asztrogeológia.
 5. Bolygótestek felszíni rétegtani térképezése. A sztratigráfia alapelvei. Asztrogeológia. Káterstatisztika. A Hold rétegsora.
 6. A kozmikus szondák által föltárt égitestek felszíne, földrajza és sztratigráfiája. A Merkúr, a Mars és a Vénusz geológiája. A Jupiter Galilei féle holdjainak geológiája.
 7. Anyagvizsgálatok a Naprendszerben. (Kozmopetrográfia I.) Meteoritek. Főbb típusaik. Kémiai és ásványos összetételük. Színképük. Összevetésük a kisbolygók színképével. Meteoritek az Antarktiszról.
 8. Holdkőzetek. (Kozmopetrográfia II.) A holdkőzetek kémiai és ásványos összetétele. Összevetésük a földi kőzetekkel. A holdkőzetek kialakulásának modellezése fázisdiagramokkal.
 9. Holdkőzetek és holdfelszíni kőzettestek összehasonlítása. A Hold geokémiája és fejlődéstörténete. Földi és holdi bazaltok összehasonlítása. Az Apolló expedíciók mérései, a holdi geofizika eredményei.
 10. Kéreg-köpeny kapcsolatok a Földön. Köpenyzárványok Kárpát-medencei bazaltokban. RFF mennyiségének változása parciális olvadási folyamatokban. (szentbékállai sorozat).
 11. A Naprendszer ásványos szerkezete, övei, kozmogeokémiája. A lehülő szoláris köd gázaiból kicsapódó ásványok sorozata Lewis-Barshay és Larimer-Grossman modelljei szerint. Kettőskristályosodás a Naprendszerben.
 12. Összefoglalás. Égitestek felszíne, környezete, földrajza. Övesség a Naprendszerben, övesség a planetáris testek anyagában. Összehasonlító planetológia, ásvány-kőzettan és kozmogeokémia. Tudományágunk szemléletformáló szerepe és visszahatása a földtudományokra.
3. **Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozat
6. **A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
7. **A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Bérczi Sz. (1978): Planetológia. Egyetemi jegyzet, Tankönyvkiadó, Budapest (J3-1154)

Bérczi Sz. Kabai S. (2002): Kis Atlasz a Naprendszerőről (5): Űrkutatás és geometria. ELTE TTK Kozmikus Anyagokat Vizsgáló Űrkutató Csoport, UNICONSTANT, Budapest, Püspökladány (ISBN 963 00 6314 XÖ, 963 204 063 5)

Bérczi Sz. Hargitai H., Kereszturi Á., Sik A. (2001): Kis Atlasz a Naprendszerőről (3): Bolygótestek atlasza. UNICONSTANT, Budapest, Püspökladány (ISBN 963 00 6314 XÖ, 963 00 8474 0)

6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása: földgömbök, audiovizuális eszközök, tájolók, GPS

Tantárgy neve	Fejezetek az általános földtan témaköreiből II.
Tantárgy kódja	FDB1308
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	2
Összórészám (elm.+gyak.)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Dobány Zoltán
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

- A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tantárgy alapozó ismereteket kíván nyújtani a litoszféra legfontosabb ásványtani és kőzettani fogalmairól, alapösszefüggéseiről, az ott zajló anyagfejlődési folyamatokról, majd a Föld és az élet fejlődéstörténetét tekinti át
- A tantárgy tartalma:** Kristálytani alapfogalmak, kristályrendszerek és kristályosztályok. Kristálykémiai, ásványfizikai alapfogalmak. A magmás kristályosodás szakaszai. Magmás kőzetek. Az üledékes kőzetek genetikája, rendszere. A metamorf kőzetek genetikája, a metamorfózis jelenségeinek osztályozása. A metamorf kőzetek rendszere. Őslénytani alapfogalmak. Az élet keletkezésére vonatkozó elméletek. A prekambrium, a paleozoikum, a mezozoikum és a kainozoikum főbb földtörténeti eseményei. Hazánk vázlatos földtani fejlődéstörténete
- Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozatok
- A tárgy előírt szakmai gyakorlatai:** -
- A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és /vagy irodalom jegyzéke:**
Szederkényi T.: Ásvány- és kőzetan. Szeged, 2001.
Dr. Boros L. (szerk.): Általános természeti földrajzi gyakorlatok. 1988.
Pellant C.: Kőzetek és ásványok. Határozó kézikönyvek. 1993.
Bognár L.: Ásványhatározó. 1987.
Molnár B.: A Föld és az élet fejlődése. 1984
- A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** tanterem, ásvány- és kőzetgyűjtemények, ősmaradványok, földtani térképek stb.

Tantárgy neve	Történeti földrajz I.
Tantárgy kódja	FDB1402
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Frisnyák Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	professor emeritus

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tantárgy célja a világgazdaság jelenségeinek és folyamatinak bemutatása (a neolitikus forradalomtól napjainkig).
- 2. A tantárgy tartalma:** A történeti földrajz c. stúdium bevezetője a világgazdasági elméletekkel és modellekkel foglalkozik, majd felvázolja a gazdasági élet fejlődését az ősembertől napjainkig. Foglalkozik a gazdálkodás kezdetével, a neolitikus forradalommal (Kr. e. 10000-4000), a potamikus kultúrákkal, az első városok és államok gazdálkodásával (Kr. e. 4000-1000), az óvilági birodalmak gazdasági életével (Kr. e. 1000 – Kr. u. 650), az Újvilág ősi kultúrközpontjaival (Kr. e. 1000 – Kr. u. 1600), a feudális kor gazdasági fejlődésével, a 5. századi regionális piacokkal, a sztyepei népek gazdasági tevékenységével, a merkantil világ kialakulásával (1450-1640), a kereskedelmi kapitalizmus időszakával (1640-1780), az ipari kapitalizmus, a modern világgazdaság kialakulásával (1780-1880), a kolonizációval, a világgazdaság fejlődésének további korszakaival, a gyarmati rendszer felbomlásával, az integrációkkal, a világgazdaság térszerkezetével, a globalizációval stb.
A Kárpát-medence természeti képe a honfoglalás és az államalapítás korában. Az emberi tevékenységi formák fejlődése és térbeli rendszerei. A Kárpát-medence népei, interetnikus kapcsolatai és az etnikai térszerkezet változásai (895-1945). A Kárpát-medence településhálózatának kialakulása és fejlődése. A Kárpát-medence földrajzi munkamegosztása, a régiók és az interregionális kapcsolatok kialakulása és fejlődése. A társadalom integrált környezet-átalakító munkája és a modern infrastruktúra-rendszer kiépítése. Hazánk közigazgatás-történeti földrajza.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** Feladatmegoldások (pl. tematikus térképek, grafikonok, rajzok és rendszerező táblázatok) és topográfiai gyakorlatok.
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:**
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Frisnyák S.: Magyarország történeti földrajza. Budapest, 1990.
Cameron: A világgazdaság történeti földrajza. Budapest, 1998.
Frisnyák S.: Az Alföld történeti földrajza. Nyíregyháza, 2000.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:**

Tantárgy neve	Geoinformatika I.
Tantárgy kódja	FDB1404
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	0+2
Számonkérés módja	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kókai Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Az alapozó tárgy célja, hogy a hallgatók elsajátítsák földtudományi statisztika alapjait, amelynek anyagára további stúdiumok épülnek .
- 2. A tantárgy tartalma:** Valószínűség számítás elemei. A valószínűség fogalma, a legfontosabb valószínűség számítási tételek. A feltételes valószínűség és az események függetlensége. Valószínűségi változók és jellemzőik ezek kapcsolatrendszere, a kovariancia, korreláció fogalma ezek kiszámítása.

Diszkrét valószínűségi változók. Néhány nevezetes diszkrét eloszlás. (Binomiális, geometriai, hipergeometriai és Poisson eloszlás) Várható érték, szórás fogalma, meghatározása. Lineáris regresszió meghatározása. Folytonos valószínűségi változók. Eloszlás- és sűrűségfüggvény fogalma. Nevezetes folytonos eloszlások (egyenletes eloszlás, Gauss-eloszlás, exponenciális eloszlás, lognormális eloszlás).

Hipotézis vizsgálat: normál eloszlású mintákra vonatkozó próbák, illeszkedés, függetlenség és homogenitás vizsgálat. A sztochasztikus folyamatok elméletének alapjai, néhány fontosabb sztochasztikus folyamat. A sztochasztikus folyamatokra vonatkozó becslések és próbák: trendillesztés periodicitás vizsgálat, autokorreláció.

A tárgy feladata hogy a hallgatók elsajátítsák a regionális elemzések módszertanának elméleti problémáit. Megismerkedjenek az alapvető térleméleti modellekkel, a településhierarchia rendszerével, vonzaskörzet kutatási módszerekkel. A regionális információbázisok, adatforrások adatfelvételi módszerek, alapján képesek legyenek a társadalomszerkezet települési és regionális szintű vizsgálatára, elemzésére.

A térképi mérések, gazdasági adatok számítógépes feldolgozásához szükséges az alapvető táblázatkezelő szoftverek használatának a tematikus térképek típusainak, szerkesztési alapelveinek, módszereinek ismerete. Ezt követi a GIS néhány alapvető programjának alkalmazásainak megismerése (Mapinfo, Arcview): A GIS helye a regionális elemzési módszerek sorában, viszonya más térleméleti modellekhez, eljárásokhoz. GIS közigazgatási, önkormányzati alkalmazásai, koordinált és decentralizált rendszerek.

- 3. Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozat
- 7. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 8. A kötelező ill. ajánlott irodalom:**

Sikos T.T.: Matematikai és statisztikai módszerek alkalmazási lehetőségei a területi kutatásokban. Akadémiai Kiadó Budapest. 1984.

Péczely György: Éghajlattan (5. fejezet.) Az éghajlatelemzés matematikai statisztikai módszerei.)

Dévényi Dezső - Gulyás Ottó: Matematikai statisztikai módszerek a meteorológiában.

Steiner Ferenc: A geostatisztika alapjai.

Detrekői Á. - Szabó Gy.: Bevezetés a térinformatikába, Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, 1995.

Kertész Á.: A térinformatika alkalmazásai Holnap Kiadó Budapest, 1997.

Lóki J.: A GIS alapjai Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1998.

Nemes Nagy J.: Regionális elemzési módszerek ELTE Eötvös Kiadó Budapest, 2004.

Tózsza István: A térinformatika alkalmazása a természeti és humán-erőforrás gazdálkodásban, Aula Kiadó Budapest, 2001.

- 9. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Általános természeti földrajz I-II-III.
Tantárgy kódja	FDB1407; FDB1408; FDB1409
Meghirdetés féléve	3-4
Kreditpont	4-3-1
Összóraszám (elm.+gyak.)	3+0, 2+0, 0+1
Számonkérés módja	kollokvium + gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Dobány Zoltán
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai docens

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a földrajzi burok komplexitásának kialakulási folyamatát, a földrajzi burok egyes elemeinek jellegét és törvényszerűségeit, s a megszerzett ismeretek birtokában képesek legyenek a földrajzi burokról a valóságnak megfelelő korrekten képet kialakítani. További cél, hogy az általános természetföldrajz - a hozzá kapcsolódó éghajlattani és csillagászati földrajzi ismeretekkel együtt - megalapozza a további földrajzi stúdiumokat, s a hallgatókat felkészítse az önálló szakmai munkára.
- 2. A tantárgy tartalma:** A Föld fejlődése és szerkezete. A Föld szilárd kérgé. A Föld belső felépítésére vonatkozó elméletek. A Föld geofizikai jellemzői. A földrengések. A kontinensek és az óceánok kialakulása, a lemeztektonikai elmélet ismertetése, a lemeztektonikai folyamatok és kéregszerkezeti jelenségek összefüggése. A magmatizmus és a vulkánizmus jelenségei. Geomorfológiai folyamatok. Az aprózódás és a mállás. Tömegmozgásos folyamatok. A pluviális és a fluviatilis erózió. A szárazföldi jég felszínalakító tevékenysége. Az állandóan fagyott területek formái. Karsztjelenségek. A szél felszínalakító tevékenysége. A tenger felszínalakító tevékenysége. Vulkanomorfológia. Geomorfológiai szintézis. Éghajlati morfológiai régiók.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** zárthelyi dolgozatok
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Borsy Z. (szerk.): Általános természetföldrajz. 1993. (Csak a kijelölt fejezetek.)
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** tanterem, audiovizuális eszközök, térképek

Tantárgy neve	Általános és ágazati gazdasági földrajz I.
Tantárgy kódja	FDB1503
Meghirdetés féléve	5
Kreditpont	3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Hanusz Árpád
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A tantárgy célja a térben, a természeti környezettel szoros kapcsolatban lejátszódó társadalmi gazdasági jelenségek és folyamatok bemutatása.
- 2. A tantárgy tartalma:** A társadalom és a földrajzi környezet kapcsolata. A világgazdaság kialakulása, fejlődésének fontosabb szakaszai és jellemzői. A világgazdaság szerkezete. Integrációk. Az egyes ágazatok (bányászat, energiagazdaság, feldolgozóipar, mező- és erdőgazdaság, infrastruktúra, közlekedés, bel- és külkereskedelem, idegenforgalom, pénz- és hitelintézetek) földrajzi elhelyezkedése. A földrajzi munkamegosztás kialakulása, fejlődése és formái. Egyenlőtlen területi fejlődés : centrum és periféria. A fejlődés szakaszossága, törései és a strukturális robbanások. Az innovációk terjedése. Az új világgazdasági rend.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** Tematikus térképek, grafikonok és diagramok szerkesztése.
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** A hallgatók tanulmányútján mezőgazdasági és ipari üzemek látogatása.
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:** -
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Magyarország és a Kárpát-medence természeti földrajza I-II.
Tantárgy kódja	FDB1601; FDB1602
Meghirdetés féléve	5-6
Kreditpont	3-3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0, 0+2
Számonkérés módja	kollokvium + gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kormány Gyula
Tantárgyfelelős beosztása	professor emeritus

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Ismerje meg a Kárpát-medence fejlődéstörténetét, szerkezetét, képződményeit, morfológiai, klimatológiai, talajtani, biogeográfiai adottságait, térbeli megoszlását, jellemzőit, specifikumait.
- 2. A tantárgy tartalma:** A Kárpát-medence és Magyarország földtani fejlődéstörténete és szerkezeti felépítése. A Kárpát-medence éghajlata és éghajlat-alakító tényezői. A Kárpát-medence vízrajzi adottságai, fejlődéstörténete, hidrológiai jellemzői. A Kárpát-medence talajai és biogeográfiai képe. A Kárpát-medence tájainak természetföldrajzi jellemzése. Természet- és környezetvédelem a Kárpát-medencében, lokális és globális problémák.
- 2. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** Terepgyakorlat.
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Bulla B. – Mendöl T.: A Kárpát-medence természeti földrajza. Budapest, 1947.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Magyarország társadalomföldrajza I-II.
Tantárgy kódja	FDB1603; FDB1604
Meghirdetés féléve	5-6
Kreditpont	3-3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Hanusz Árpád
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A stúdium a magyar társadalommal, a nemzetgazdaság természetföldrajzi alapjaival és geopolitikai-közgazdasági feltételrendszerével, a gazdaság ágazati és térszerkezetével, európai kapcsolódásaival és a világgazdaságban elfoglalt helyével (perspektíváival) foglalkozik.
- 2. A tantárgy tartalma:** A társadalmi-gazdasági fejlődés természeti és humán erőforrásai, közgazdasági és politikai tényezői. A gazdasági fejlődés fontosabb korszakai és jellemzői. A népesség idő- és térbeli változásai, tagozódása, gazdasági aktivitása. A magyar nemzetgazdaság szerkezete, primer és szekunder szektorai (mezőgazdaság, erdő- és vadgazdálkodás, ipar). A terciér szektor jellege, társadalmi szerepe és fejlődési sajátosságai. A magyar településhálózat, régiók és térszerkezeti egységek.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tantárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** Terepgyakorlat.
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Perczel Gy.: Magyarország társadalom-gazdasági földrajza. ELTE Kiadó. Budapest, 1995.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Európa természet- és társadalomföldrajza I-II.
Tantárgy kódja	FDB 1605; FDB1606
Meghirdetés féléve	6
Kreditpont	3-2
Összóraszám (elm+gyak)	2+0, 0+2
Számonkérés módja	kollokvium + gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kókai Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Az Európa földrajza c. stúdium foglalkozik Európa természet- és társadalomföldrajzi erőforrásainak és felhasználási lehetőségeinek feltárásával, s a gazdasági potenciál értékelésével. A társadalom különböző szintű környezetátalakító-tájformáló tevékenységét annak függvényében vizsgáljuk, hogy hogyan segítette elő Európa gazdasági és politikai integrációját, úgy, hogy az egyes országcsoportok, régiók gazdasági, politikai és társadalmi sajátosságai is felszínre kerülnek, különös tekintettel a térszerkezeti erővonalakra és súlypontokra.
- 3. A tantárgy tartalma:** Az Európai Unió kialakulásával, fejlődésével és működési mechanizmusának bemutatásával foglalkozó bevezető előadások után, részletesen megvizsgáljuk Európa (EGT) világgazdasági helyét és szerepét, majd Európa centrumait és periferiáit, a fejlettség regionális különbségeit, a természeti- és humán erőforrások hasznosíthatósági lehetőségeit. Az Európai Unió energiagazdasága és energiapolitikája, a mezőgazdaság jellemzői és kiterjesztési lehetőségei (C.A.P.), az ipar dinamikus és válságágazatai mellett áttekintjük a szolgáltatások szerepét és sajátosságait.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** Szóbeli ellenőrzés és topográfiai tájékozódás.
- 4. A tantárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** -
- 5. A kötelező ill. ajánlott jegyzetek és/vagy irodalom jegyzéke:**
Probáld F.: Európa regionális földrajza. ELTE Kiadó. Budapest, 2000.
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -

Tantárgy neve	Kontinensek földrajza I.
Tantárgy kódja	FDB1607
Meghirdetés féléve	5
Kreditpont	3
Összóraszám (elm+gyak)	2+0
Számonkérés módja	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kókai Sándor
Tantárgyfelelős beosztása	főiskolai tanár

1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: A „Kontinensek földrajza” c. stúdium részletesen foglalkozik az amerikai kontinens természetföldrajzi adottságaival, ezek hatásával a kitermelő iparra, az energiagazdálkodásra, a feldolgozóiparra, a mezőgazdaságra és a szolgáltatások (pl. vonalas infrastruktúra) egyes ágazataira. Amerikában meglévő sajátos képződményeinek bemutatása és értékelése komplex term. földrajzi vizsgálatok keretében.

2. A tantárgy tartalma: Észak-, Közép- és Dél-Amerika éghajlati, növényföldrajzi, állatföldrajzi és talajföldrajzi jellemzése. Az amerikai kontinens geológiai múltjának, vízrajzának megismerése, s hatása a kontinens országainak gazdasági életére. Amerika természeti földrajzának általános jellemzői mellett az egyes term. földrajzi tájak (pl. Kanadai pajzs, Appalache, Kordillerák, Belső-síkság, Andok, Brazil-masszívum, Amazonas-, Parana-, Orinoco-alföld stb.) részletes elemzése és jellemzése, a specifikumok, és a természeti szépségek megismerése.

A világgazdaság földrajza stúdium foglalkozik Amerika természet- és társadalomföldrajzi erőforrásainak és fejlesztési lehetőségeinek feltárásával, valamint a gazdasági potenciál értékelésével. A társadalom lokális-, mikro- és makro- regionális környezetátalakító-tájformáló tevékenységét az egyes régiók és térségek jellemzői és sajátosságai alapján vizsgáljuk úgy, hogy az egyes ország-csoportok, régiók gazdasági, politikai és társadalmi sajátosságai is felszínre kerülnek, különös tekintettel a térszerkezeti erővonalakra és súlypontokra.

Az USA kialakulása, társadalmi-gazdasági fejlődése és sajátosságai. Az ország világgazdasági jellemzői, népesség- és településföldrajzi specifikumai (pl. slumosodás, gettósodás, urbanizációs sajátosságok stb.). A mezőgazdaság ált. jellemzői és termelési övezetei ill. körzetei, gazdasági körzeteinek komplex bemutatása, értékelése. Kanada, Mexikó, Közép-Amerika országainak ált. jellemzése, világgazdasági fontosságú termékeik bemutatása, ill. Dél-Amerika regionális középhatalmainak társadalmi-gazdasági jellemzése.

Foglalkozik Afrika és Ausztrália természet- és társadalomföldrajzi erőforrásainak és fejlesztési lehetőségeinek feltárásával, valamint a gazdasági potenciál értékelésével. Afrika helye és szerepe a világgazdaságban. Afrika természeti- és társadalmi (pl. Fekete-Afrika) régióinak helye, szerepe a regionális munkamegosztásban, gazdasági-társadalmi sajátosságainak, problémáinak bemutatása a történelmi fejlődésen keresztül. Afrika regionális középhatalmainak gazdasági sajátosságai, térszervező képességei és lehetőségei, valamint helyük és szerepük a globális világgazdaság munkamegosztási rendszerében. Ausztrália és Új-Zéland társadalmi-gazdasági fejlődése, helye napjaink világgazdasági erőtereiben.

3. Évközi ellenőrzés módja: -

4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: -

5. A kötelező ill. ajánlott irodalom

Gábris Gyula (szerk.): Regionális természetföldrajzi atlasz, Tengerentúli világrészek, ELTE Eötvös kiadó, Budapest 1999.

Kontinensről kontinensre sorozat 6 kötete, Kossuth kiadó, Budapest 2000-204.

Folyóiratok: Földgömb, National Geographic, HVG, Világatlasz

Probáld Ferenc (szerk.): Afrika és a Közel-Kelet földrajza, ELTE Eötvös kiadó, Budapest 2002.

Probáld Ferenc (szerk.): Ázsia, Ausztrália és Óceánia földrajza, ELTE Eötvös kiadó, Budapest 2001.

Gertig Béla (szerk.): Kontinensek földrajza II. Tankönyvkiadó Budapest, 1989.

Mészáros R.-Probáld F.-Sárfalvi B.-Szegeci N.: Amerika gazdaságföldrajza Tankönyvkiadó Budapest, 1989.

6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása: ---

Tantárgy neve	Terepgyakorlat I.
Tantárgy kódja	FDB1701
Meghirdetés féléve	4
Kreditpont	3
Összóraszám (elm.+gyak.)	30
Számonkérés módja	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Gööz Lajos
Tantárgyfelelős beosztása	egyetemi magántanár

- 1. A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** Célja, hogy az egyes alapozó tárgyak ismeretanyagának vonatkozó részeit terepi körülmények között alkalmazzák a hallgatók.
- 2. A tantárgy tartalma:** Térképtani gyakorlatok (tájékozódási feladatok nappali- és éjszakai körülmények között, alapvető felmérési gyakorlatok stb.), meteorológiai gyakorlatok (mikroklíma mérések, az adatok feldolgozása és kiértékelése). Geológiai és geomorfológiai gyakorlatok és megfigyelések (az ásványok és kőzetek (fossziliák) szakszerű gyűjtésének elsajátítása, tömbszelvények rajzolása terepi felmérések alapján stb.). Biogeográfia vizsgálatok.
- 3. Évközi ellenőrzés módja:** -
- 4. A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** Önköltséges, 5 napos terepgyakorlat
- 5. A kötelező ill. ajánlott irodalom:** Az egyes alapozó tárgyaknál előírt kötelező irodalom
- 6. A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** Meteorológiai műszerek, geodéziai műszerek, tájolók, GPS, határozói kézikönyvek, térképek, kézi nagyítók stb.

Tantárgy neve	Terepgyakorlat II.
Tantárgy kódja	FDB1702
Meghirdetés féléve	6
Kreditpont	2
Összóraszám (elm+gyak)	30
Számonkérés módja	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve	Dr. Kormány Gyula
Tantárgyfelelős beosztása	egyetemi magántanár

1. **A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései:** A II. éves hallgatók számára olyan gyakorlati tapasztalatszerzés biztosítása, amely során a hallgatók bepillantást kapnak a magyar gazdaság egyes ágazatát képviselő ipari üzem működésébe, és megismerik az ipari üzem tágabb környezetének természetföldrajzi adottságait.
2. **A tantárgy tartalma:** -
3. **Évközi ellenőrzés módja:** -
4. **A tantárgy előírt külső szakmai gyakorlatai:** Önköltséges, 5 napos terepgyakorlat
5. **A kötelező ill. ajánlott irodalom:** Magyarország földrajzánál előírt kötelező irodalom
6. **A tantárgy tárgyi szükségletei és ellátása:** -